

Oslo Frp – hovedrollen i innvandrings- og integreringspolitikken?

En undersøkelse av seks avisers dekning og fremstilling av Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo

May-Tone Eikum

Masteroppgave i medievitenskap
Institutt for medier og kommunikasjon
Det humanistiske fakultet

UNIVERSITETET I OSLO

Høst 2012

Sammendrag

Denne oppgaven tar utgangspunkt i mediernes makt til å sette dagsorden, til å velge kilder og til å bestemme hvilke politiske saksområder og temaer de fokuserer på. På bakgrunn av dette er formålet å undersøke hvordan seks ulike avisene dekker og fremstiller Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo fra 1. februar og frem til 12. september 2011. For å undersøke dette blir avisenes nyhetsartikler, ledere og kommentarer analysert. Funnene i analysen viser at Oslo Frp er en viktig aktør i avisenes dekning av innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo. Partiet blir ofte benyttet som kilde og blir dekket i forbindelse med ulike innvandrings- og integreringspolitiske temaer. Dekningen og fremstillingen av Oslo Frp i denne perioden blir imidlertid påvirket av avisenes fokus på hvem som har bidratt til en fremmedfiendtlig innvandrings- og integreringsdebatt etter 22. juli. Analysen viser her at i nyhetsartiklene hovedsakelig fokuserer avisene på tidligere utspill fra og retorikkbruken til Oslo Frp og noen av partiets politikere i lys av terrorangrepet, hvordan de svarer på kritikken og hvilke reaksjoner dette skaper. I lederne og kommentarene vurderer avisene hvordan Oslo Frp og politikerne håndterer kritikken og spekulerer i hvilke følger det kan få for partiet i det forestående valget.

Abstract

This thesis is based on the media's power to set the agenda, to select their sources, and to decide which political areas they wish to focus on. In light of this, the thesis aims to examine how six different newspapers covers and expose the Oslo division of the Norwegian Progress Party (Oslo Frp) within the context of immigration and integration politics in Oslo in the period from 1st February until 12th September 2011. To examine this, the paper's news articles, editorials and commentaries will be analyzed. The thesis reveals that Oslo Frp plays a significant part in the media coverage of immigration and integration politics in Oslo. The party is often used as a source and is frequently covered in matters concerning different immigration and integration topics. The media coverage and exposure of Oslo Frp during this period has however been strongly affected by the paper's focus on xenophobic contributions to the immigration and integration debate after 22nd July and who has made them. The analysis here shows that the news articles mainly focus on former statements and rhetoric choices from Oslo Frp and some of the parties' politicians in the light of the terrorist attack, on how they respond to criticism, and what kind of reactions this has provoked. In the editorials and commentaries the papers contemplate how the party and politicians handle the criticism and speculate in what kind of consequences it can have in the approaching election.

Forord

Arbeidet med å skrive en masteroppgave har vært både interessant, spennende og vanskelig. Det er en rekke personer jeg ønsker å takke for å ha hjulpet meg underveis i prosessen og med det avsluttende arbeidet.

En velfortjent takk går til veileder Audun Bayer (H-11, V-11, H-12). Uten ditt overordnede syn og konstruktive kommentarer ville ikke oppgaven blitt den samme.

Støtten fra familie og venner har vært uvurderlig og alle heiarop har blitt satt stor pris på. Denne oppgaven hadde heller ikke blitt fullført uten det gode samholdet på lesesalen i 4. etasje. Taket for glede og frustrasjon har vært høyt. Ingen nevnt, ingen glemt!

Takk til mamma, Anna, Anne Lene, tante Åshild og Kjersti for hjelp til korrekturlesing og nyttige kommentarer på oppgaven. En siste takk går til Maren, for å hjelpe meg med det siste skrittet til levering.

Det skal bli både rart og deilig og ikke tilbringe dagene på IMK, men for et par år det har vært!

TAKK!

May-Tone Eikum,
November 2012

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	iii
Forord	v
Innholdsfortegnelse	vii
1. Innledning	1
1.1 Oppgavens studieobjekt	1
1.2 Uventede hendelser kan oppstå	4
1.3 Oppgavens relevans og problemstilling	5
1.4 Oppgavens oppbygning	8
2. Bakgrunn	11
2.1 Frps inntog i innvandrings- og integreringspolitikken	11
2.1.1 Frps posisjon i forhold til andre politiske partier	12
2.1.2 Fremskrittspartiets sakseierskap	13
2.1.3 Innvandrings- og integreringspolitikk nasjonalt og lokalt	14
2.2 Oslo Frp og innvandrings- og integreringspolitikk i valget 2011	14
2.3 Tidligere forskning på mediedekning og Frp i forbindelse med innvandring og integrering	15
3. Det teoretiske grunnlaget	19
3.1 Medienes makt og rolle i politikken.....	19
3.1.1 Medienes dagsordenfunksjon	20
3.1.2 Medienes utvelgelse av saker og nyhetskriterier.....	23
3.2 Politisk kommentarjournalistikk	24
3.3 Medienes tolkningsrammer	25
3.3.1 Tolkningsrammer	25
3.3.2 Empirisk analyse av tolkningsrammer – valg av analysemodell	27

4. Metodiske tilnærminger	29
4.1 Oppgavens metodiske design	29
4.2 Metodevalg felles for begge analysene	31
4.2.1 Valg av medier og type medieinnhold	31
4.2.2 Tidsperiode og utvalgsriterier	33
4.3 Kvantitativ innholdsanalyse	35
4.3.1 Hva er kvantitativ innholdsanalyse?	35
4.3.2 Variabler og kategorier.....	36
4.4 Kvalitativ tekstanalyse	38
4.4.1 Mediepakke modellen som analyseverktøy	39
4.4.2 Fremgangsmåten i analysen av ledere og kommentarer	40
4.5 Kvalitativt forskningsintervju	41
4.5.1 Utfordringer ved intervjuene	42
4.6 Analysens kvalitet	43
5. Avisenes dekning av Oslo Frp i nyhetsartikler.....	45
5.1 Dekningsomfanget og fordelingen månedsvís	47
5.1.1 Mengden dekning i avisene.....	47
5.1.2 Dekningens fordeling ut over undersøkelsesperioden	52
5.1.3 Oppsummering	54
5.2 Avisenes kildebruk og temaene i artiklene	55
5.2.1 Kilder.....	56
5.2.2 Sitater fra Oslo Frp-politikere	59
5.2.3 Innvadrings- og integreringstemaene i dekningen	61
5.2.4 Oppsummering	66
5.3 Dekningen etter 22. juli – en heksejakt på tidligere utspill?	66
5.3.1 Debatten om debatten.....	67
5.3.2 Innholdet i avisenes dekning av Oslo Frp, etter 22. juli.....	68
5.3.3 Tendenser til en samlet presse.....	72
5.3.4 Håndtering	73
5.3.5 Oppsummering	74
6. Avisenes fremstilling av Oslo Frp i ledere og kommentarer	77
6.1 Hva handler lederne og kommentarene om etter 22. juli?	78

6.2 To ulike, men sammenhengende fremstillingsmåter	79
6.3 Ledernes mening om politikernes håndtering	80
6.3.1 Fremstillingen av partiets håndtering	82
6.3.2 Tendenser til en samstemt presse	83
6.4 En fremstilling av spillet rundt partiet.....	84
6.4.1 Fremstillingen av partiet i rammen	84
6.4.2 Spillrammen i denne konteksten	86
6.5 Oppsummering	87
7. Konklusjon.....	89
7.1 Oppsummering av de viktigste funnene.....	89
7.2 Oslo Frps rolle i to ulike sider ved avisenes dekning.....	91
Litteraturliste.....	93
Vedlegg 1 – Figurer benyttet i den kvantitative analysen	103
Vedlegg 2 – Modell benyttet i den kvalitative analysen.....	104
Vedlegg 3 – Variabler til den kvantitative innholdsanalysen.....	105

1. Innledning

Mediene er den største formidleren av politikken til de politiske partiene. Av den grunn er det viktig for partiene at mediene prioriterer dem og deres politikk, slik at samfunnet får kunnskap om deres ståsted, meninger og forslag. Men mediene har makt til å bestemme hvilke saker og aktører de prioriterer på sin politiske dagsorden (Waldahl, 1999). Samtidig blir dekningen av et politisk saksområde og parti påvirket av hvordan mediene velger å presentere det.

Medienes makt og fremtredene rolle i politikken må vurderes i sammenheng med utviklingen som har skjedd i mediene; de har gått fra å være en passiv kanal og arena, med partiløse aviser, til å være en aktiv politisk aktør (Bjørklund, 1991) og regissør (Østbye and Aalberg, 2008: 96). Denne utviklingen har ført til at mediene har inntatt en mer aktiv rolle i politikken, hvor de for eksempel tar opp temaer og hendelser som de mener trenger oppmerksomhet eller setter opinionen opp mot de politiske lederne (Jenssen, 2007: 9-10). Dette fører også til at partiene alltid er nødt til å forholde seg til hvilke politiske saker mediene prioriterer på sin dagsorden. Det er fordi mediene ofte benytter partiene som kilder i saker og for eksempel ønsker en kommentar på en hendelse eller deres mening om en annen politikers utspill. Av den grunn er politikerne nødt til å følge med på hva som beveger seg i mediebildet.

En annen påvirkende faktor for mediens viktige rolle er endringen fra partiløse til mer partiuavhengige velgere. Følgelig trenger velgerne mer informasjon for å bestemme seg, og mediene fremstår ofte som lesernes veiledere i det politiske landskapet før og under valgkampen (Aardal et al., 2004b: 17). På bakgrunn av dette er det viktig for de politiske partiene og både få medias oppmerksomhet om sine saker, og at mediene velger å trekke frem aspekter ved politikken virker fordelaktig i velgerens øyne (Aardal et al., 2004b: 24). Prioriteringene mediene gjør på sin politiske dagsorden er alltid relevant for partiene, men det blir mer aktuelt i valgår.

1.1 Oppgavens studieobjekt

Mediene sin makt og rolle gjennom prioriteringer av politiske saksområder og partier på sin dagsorden, samt hvordan de presenterer det i den politiske dekningen, er utgangspunktet for denne studien. For å undersøke dette har jeg valgt å fokusere på hvordan prioriteringen, dekningen og fremstillingen av ett politisk saksområde og ett parti viser seg i innholdet i en medietype. Denne avgrensningen mener jeg passer til studiets omfang, samtidig som den åpner for å gå dypere inn i medieinnholdet. Medienes prioriteringer i den politiske dekningen er, som tidligere nevnt, spesielt viktige for partiene i månedene frem mot et valg. Av den

grunn vil jeg undersøke mediets prioriteringer, dekning og fremstilling i forbindelse med kommunestyre- og fylkestingsvalg i 2011. Perioden jeg har valgt å undersøke er fra 1. februar og frem til valgdagen 12. september 2011. Ved å se på denne perioden, blir utviklingen av mediets prioriteringer av det politiske saksområdet frem mot valgdagen fanget opp, for det er i månedene før valget utviklingen i dekningen ofte er mest fremtredende og det er i denne perioden partiene er mest aktive i å spre informasjon (Jenssen, 2007: 23). Undersøkellesperioden er inspirert av Aardal med flere (2004a), hvor de undersøker den politiske mediedekningen både i månedene før valget, den ”lange” valgkampen, og dekningen i de fire siste ukene av valgkampen, den ”korte” valgkampen. På grunn av at jeg undersøker flere av månedene i et valgår og ikke kun de siste ukene før valgdagen, velger jeg å henviser til ”undersøkellesperioden” videre i teksten. Det er fordi bruken av ordet *valgkamp* ofte blir forbundet med den siste intense perioden, i ukene før valget.

På bakgrunn av at det var lokalvalg i 2011 er det dekningen og fremstillinger i papiraviser jeg vil undersøke, men det inkluderer flere forskjellige aviser. Det er fordi at lokal- og regionsaviser ofte spiller en større rolle i formidlingen av partienes politikk enn fjernsynet i lokalvalg (Karlsen, 2009: 132). For å undersøke hvordan avisene prioriterer et politisk saksområde, hvilke partier de fokuserer på og hvordan de velger å skrive om det i sin dekning, har jeg valgt et saksområde som er klart definert og ofte oppe til debatt i pressen, nemlig innvandrings- og integreringspolitikk. Dette saksområdet er også interessant å undersøke fordi det aldri har nådd helt opp som en hovedsak blant alle partiene i en valgkamp. I tillegg mener jeg det er en fordel å undersøke et politisk område der et politisk parti både har en klar posisjon og politikk. Videre er fokuset i oppgaven kun rettet mot innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo. Hovedstaden står i en særstilling når det gjelder innvandring og integrering, fordi byen har den største andelen innvandrere i Norge¹. Med dette følger også flest spørsmål om og utfordringer med integrering. En annen grunn til å undersøke Oslo er knyttet til at det var kommunestyre- og fylkestingsvalg i 2011, som gjør det mer presist å undersøke en by, fremfor hele landet.

Det er ett parti i Norge som har en klar posisjon og politikk innenfor innvandrings- og integreringsområdet, samtidig som partiet har hatt en fremtredende rolle innenfor bystyret og byrådet i Oslo. Av den grunn har jeg valgt å belyse hvilken prioritering og dekning lokallaget Oslo Fremskrittsparti (Oslo Frp) får innenfor avisens dekning av innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo. På bakgrunn av moderpartiets sterke posisjon innenfor

---

¹ Kilde hentet fra TNS Gallup, Innvandring og innvandrere, 2012: <http://www.ssb.no/innvandring/>

innvandrings- og integreringspolitikk er det sannsynlig at også Oslo Frp vil dominere i avisenes dekning på dette politiske området.

Fremskrittspartiet (Frp) blir ofte sett på som et ”innvandringsparti” i politikken (Hagelund, 2003: 49). Partiet var det første som satte et innvandrings- og integreringspolitisk tema på dagsorden under en valgkamp. Det var i 1987 og siden den gang har Frp hatt en sterk posisjon innenfor dette politiske saksområde, og partiet har ofte blitt involvert når pressen skriver om innvandrings- og integreringspolitiske saker (Brochmann and Hagelund, 2010: 244-245). Frp har ofte prioritert innvandrings- og integreringspolitikk i sine valgkamper, selv om de andre politiske partiene i liten grad har gjort det. Det kan delvis forklares med at flere av de andre politiske partier syntes innvandring er et vanskelig spørsmål å debattere (Valen and Narud, 2004: 66). Samtidig har det rådet en felles enighet blant de andre partiene om prinsipper og filosofi for hvordan man skal kontrollere og regulere innvandrings- og integreringspolitikken (Hagelund, 2003: 49-50). De andre partiene har heller beskyldt Frp for å spille på innvandringskortet og velgernes fremmedfrykt når de har valgt innvandrings- og integreringspolitikk som valgsak. Samtidig har innvandring og integrering alltid fått en viss oppmerksomhet i valgkamper, både av partiene og av mediene. Det kan skyldes at det er et konfliktfylt politisk område og mediene vet at det ofte blir heftige diskusjoner når det er så ulike meninger på et område og når flere av partienes meninger er så langt fra hverandre (Hagelund, 2003:49). På grunn av Frps vektlegging av saksområdet, den klare og restriktive innvandrings- og integreringspolitikken og Frp–velgernes fokusering på området har partiet sakseierskap på dette politiske området (Karlsen and Aardal, 2011: 139).

Det kan være flere grunner til at pressen ofte inkluderer Frp i artiklene når de skriver innvandrings- og integreringspolitiske saker. Når et parti har markert på den måten Frp har gjort innenfor innvandring og integrering, fører det ofte til at pressen ønsker utspill fra partiet. Det kan være fordi partiet har en klar politikk på området og da kan bidra med klare løsninger på politiske utfordringer. Samtidig kan det også være fordi Frp har en utpreget restriktiv politikk, som ofte har skapt kontroverser og kritikk. Det har kommet som en følge av politiske forslag partiet har fremmet (for eksempel om riving av blokker i Groruddalen, NTB, 11.02.11), og på grunn av spissformulerte uttalelser fra enkelte politikere i partiet (se for eksempel Sand, 26.08.05 eller Andersen and Tybring-Gjedde, 2010). Pressen velger gjerne ut saker og vinklinger ut fra et sett nyhetskriterier eller verdier. Både innholdet og formen i Frp sin innvandrings- og integreringspolitikk passer ofte inn i flere av nyhetskriteriene. Det er fordi partiet har en tendens til å forenkle budskapet sitt, forslagene de kommer med er ofte oppsiktsvekkende og forslagene skaper gjerne politiske konflikter og debatter mellom partier.

Dette kan menes å passe inn i nyhetskriteriene om forståelse, sensasjon og konflikt (Allern, 2004: 145). Noe paradoksalt viser Medieundersøkelsen² at kun 3 % av norske journalister ville stemt på Frp hvis det var stortingsvalg i morgen (Medieundersøkelsen 2012: 27), som hentyder at det er få journalister som støtter partiets politikk. Men i følge Lindstad og Fjeldstad (2005: 56) kan man ikke trekke en direkte forbindelse mellom journalisters personlige meninger og de politiske sakene de skriver om. For å oppsummere er altså studieobjektet i denne oppgaven trykte aviser, innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo og Oslo Frp.

1.2 Uventede hendelser kan oppstå

Hvordan utviklingen blir i månedene før et valg er det ingen som kan forutse, verken mediene, politikerne eller velgerne. Uventede hendelser kan plutselig skje, ny informasjon om politikere kan komme frem i lyset, situasjoner kan oppstå, eller samfunnet kan bli rammet av hendelser som påvirker alt. Det siste skjedde sommeren 2011, da Norge ble utsatt for et terrorangrep 22. juli. Det er ikke mulig eller hensiktsmessig å undersøke den valgte undersøkelsesperioden uten å belyse hvordan hendelsen viser seg i avisenes dekning av Oslo Frp. For det første fordi valgkampen direkte ble påvirket av dette; alle partiene bestemte seg for å ta en pause fra valgkamp og utsette den offisielle starten til 13. august, noe som aldri tidligere har skjedd i norske valgkamper (Klassekampen: 03.08.11). Pausen innebar også at politikerne fra alle partiene ikke snakket om politikk med mediene i respekt for de som ble rammet av terroren.

For det andre medførte terroraksjonen at det oppstod en meta-debatt om hvordan man burde diskutere innvandrings- og integreringspolitiske spørsmål og tonen i debatten, samt en debatt rundt hvem som hadde bidratt til en fremmedfiendtlig innvandrings- og integreringsdebatt. Dette ble mye diskutert både av mediene og blant politikere. Fremskrittspartiet og Oslo Frp fikk en fremtredende rolle i begge diskusjonene, og i tillegg ble avisenes oppmerksomhet spesielt rettet mot noen av partiets politikere. Oslo Frps fremtredende rolle i denne meta-debatten gir en mulighet til å undersøke innvandrings- og integreringsdebatten i en ny kontekst, som aldri før har skjedd. Hendelsene 22. juli fører til at flere av sakene i avisenes dekning faller litt på siden av generell innvandrings- og integreringspolitikk og Oslo. De handler derimot om holdninger og standpunkter til noen av politikerne i Oslo Frp, som ble tatt opp av pressen i tiden etter angrepet. Disse politikerne representerer partiet og derfor mener jeg det er viktig å undersøke disse sakene også. For selv

---

² Medieundersøkelsen blir utført av Respons Analyse AS på oppdrag av fagkonferansen Nordiske Mediedager og heter "Medievaner og holdninger – Meningsmåling blant journalister 9-29 februar 2012".

om sakene ikke handler direkte om politiske meninger eller forslag, så kan de vise hvilke andre aspekter ved politikken avisene valgte å fokusere på.

1.3 Oppgavens relevans og problemstilling

Formålet med denne oppgaven er et ønske om å kartlegge empirisk hvordan aviser prioriterer innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo og hvordan de velger å dekke og fremstille Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i undersøkelsesperioden. Hvordan mediene prioriterer, hvilke aktører de slipper til, hvilke temaer de tar opp innenfor et politisk område og hvordan de fremstiller sakene, kan undersøkes ved å analysere medieinnholdet. Tidligere studier har blant annet undersøkt mediedekningen frem mot et valg for å belyse hvilke saker som preger mediebildet, hvem som slipper til og hvordan mediene fremstiller partier og politikere (Aardal et al., 2004a). Vurderingene aviser gjør må sees i forbindelse med at de er selvstendige og private aktører med egne verdier, virkemåter og en egen politisk dagsorden. Dette påvirker hva som vurderes som nyhetsverdig og hvilke kriterier som kan medvirke til at en hendelse blir dekket (Eide, 2001: 30, Allern, 2004: 142-144).

Fremskrittspartiet har vært studieobjekt i flere studier. Blant annet har ulike aspekter ved Frps innvandrings- og integreringspolitikk og mediedekning av partiet og deres saker i en valgkamp blitt undersøkt. Kamilla Simonnes (2011) undersøkte i sin masteroppgave i hvilken grad Høyre og Arbeiderpartiet (Ap) hadde nærmet seg Frp innvandrings- og integreringspolitikk fra 1980-tallet til 2009, og om Frp i noen grad nærmet seg Høyre og Ap. Hun fant at Høyre og Ap hadde beveget seg mot Frp, mens Frp har holdt en tilnærmet stabil politikk. Men det ble en viss radikaliserings hos Frp på områder hvor de to andre partiene nærmet seg partiets politikk. Ida Mjelde (2007) undersøkte i sin masteroppgave hvordan tabloide medier (VG, Dagbladet og TV2) dekket og fremstilte SV og Frp sine hovedsaker ved valget i 2005. I dette valget var innvandring en av flere profilerte saker for Frp. Relevant for min oppgave er funnene hennes om at de tabloide mediene fremstiller Frp, i større grad enn SV, i et positivt lys; spesielt med tanke på sammenhengen mellom kriminalitet og innvandring. Denne forbindelsen er også viktig for partiet (Mjelde, 2007: 101).

Det har derimot blitt utført lite forskning som undersøker Oslo Frp og mediedekningen av partiet i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikken. Det gjør at min oppgave kan supplere kunnskapen om avisers prioriteringer av dette politiske feltet i månedene før et lokalvalg, hvilken rolle Oslo Frp får i denne dekningen og hvordan avisene velger å fremstille partiet innenfor det politiske området. Som nevnt over har Frp en sterk og langvarig posisjon

innenfor det innvandrings- og integreringspolitikk og har en restriktiv politikk som står i opposisjon til de andre partienes politikk. Dette kan på én side føre til at avisene velger å fokusere mer på partiet i sin dekning. Mye av den samme innvandrings- og integreringspolitikken gjelder også for lokalpartiet og det er interessant å belyse om Frps posisjon innenfor feltet overføres til dekningen av lokallaget. På en annen side kan avisene velge å slippe til andre aktører for å nyansere bilde av innvandrings- og integreringspolitikken, som kan undersøkes ved å se på hele dekningen til avisene i undersøkelsesperioden. Det er også sannsynlig at de andre partiene velger å distansere seg fra utspill Frp kommer med, som tidligere forskning viser at de ofte gjør (Hagelund, 2003). Det kan føre til at andre partier nevner Frp når de snakker om sin egen innvandrings- og integreringspolitikk, for å vise at de hvert fall ikke har en lik politikk som Frp.

På bakgrunn av dette har jeg satt opp to problemstillinger som jeg vil besvare i denne oppgaven:

1. *Hvordan velger avisene å dekke Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo, i nyhetsartiklene i perioden fra 1. februar og frem til valgdagen 12. september 2011?*
2. *Hvordan velger avisene å fremstille Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo, i avisenes ledere og kommentarer i perioden fra 1. februar og frem til valgdagen 12. september 2011?*

Til sammen har de to problemstillingene til hensikt å belyse hvordan innholdet i avisene viser hvordan Oslo Frp og innvandrings- og integreringspolitikk blir dekket³ og fremstilt i månedene frem mot et valg. Problemstillingene henger sammen ved at de undersøker to ulike deler av innholdet i avisene, samt at de to delene representerer innholdet som er produsert av avisens egne journalister og kommentatorer. Det er også hensiktsmessig å undersøke nyhetsartiklene før lederne og kommentarene fordi innholdet i sistnevnte type medieinnhold ofte reflekterer nyhetsdekningen. Jeg har valgt å undersøke dekningen og fremstillingen i en

---

³ Avisenes totale dekning inkluderer også debattinnlegg, kommentarer og kronikker fra andre aktører. Disse tekstene blir valgt ut av avisenes redaksjoner, som også viser hvilke meninger avisene prioriterer å fremme innenfor innvandrings- og integreringspolitikk. Men i denne oppgaven er det kun tekstene produsert av avisens journalister og kommentatorer som er inkludert. Det er både på grunn av oppgavens omfang, men og fordi jeg mener det er gjennom å undersøke disse delene av innholdet at jeg kan belyse hva eller hvordan avisene velger å dekke og fremstille partiet og politikken.

sammensetning av ulike aviser som er lokalavisene i Oslo, Dagsavisen, Aftenposten morgen og Aften, Klassekampen, VG og Dagbladet.

Den første problemstillingen skal besvares i kapittel 5. For å kunne svare på *hvordan* avisene velger å *dekke* Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo i nyhetsartiklene, er det forskjellige aspekter ved innholdet i avisenes dekning som bør belyses. For å strukturere innholdet i dekningen mener jeg det er hensiktsmessig å dele undersøkelsen i tre deler. I første del skal jeg undersøke omfanget av avisenes dekning av innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo og hvordan dekningen fordeler seg utover månedene i undersøkelsesperioden. Det innebærer å vurdere antall saker avisene skriver om det politiske området totalt og hvordan dekningen er fordelt mellom de ulike avisene. Dette gjøres ved å utføre en kvantitativ innholdsanalyse av alle artiklene som handler om innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo. For å fange opp Oslo Frp i avisenes dekning har jeg inkludert alle artiklene hvor Oslo Frp brukes som kilde eller blir nevnt av andre aktører i saken. Hensikten er å belyse hvorvidt dette er et politisk saksområde pressen prioriterte i undersøkelsesperioden og følgelig om det blir satt på dagsorden. Det vil her skilles mellom artiklene hvor Oslo Frp brukes som kilde eller blir nevnt og artikler som bruker andre aktører som kilder. Dette vil også gi svar på hvor mange artikler Oslo Frp er en del av dekningen, enten om det er som kilde eller som nevnt av andre aktører. Samtidig vil denne undersøkelsen fange opp utviklingen i dekningen under undersøkelsesperioden.

Den andre delen skal belyse hvilke aktører avisene slipper til i dekningen av innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo og hvilke temaer innenfor feltet de prioriterer. Formålet er å finne ut hvorvidt Oslo Frp blir benyttet som kilde i saker som handler om innvandrings- og integreringspolitikk, hvilke personer fra partiet avisene ofte velger å sitere innenfor feltet og hvilke temaer partiet blir dekket i forbindelse med. Samtidig vil undersøkelsen belyse hvilke andre kilder avisene benytter innenfor dette politiske feltet, for å vurdere hvilke stemmer Oslo Frp konkurrerer mot i dekningen. Dette vil jeg også gjøre gjennom en kvantitativ innholdsanalyse av nyhetsartiklene fra avisene. I den siste delen vil jeg gå nærmere inn på avisenes dekning etter 22. juli. Som nevnt over, oppstod det etter 22. juli en meta-debatt om tonen i innvandrings- og integreringsdebatten og et fokus på hvem som har bidratt til en mer fiendtlig debatt på dette feltet. I denne delen vil jeg belyse hva artiklene der Oslo Frp er kilde eller blir nevnt handler om i perioden og i hvilken sammenheng avisene fokuserer på partiet.

De politiske partiene blir, som tidligere nevnt, påvirket av medienes prioriteringer på dagsorden og vurderinger i dekningen. Derfor mener jeg det er nyttig å få innsikt i Oslo Frps

mening om avisenes dekning av partiet innenfor innvandrings- og integreringspolitikk, deres forhold til avisene i utvalget og hvordan partiet selv vektla innvandrings- og integreringspolitikk frem mot valget i 2011. For å få slik informasjon har jeg utført kvalitative intervjuer med personer i Oslo Frp. Informasjonen fra intervjuene vil brukes til bakgrunnsinformasjon i kapittel 2 og til å supplere funnene i den kvantitative analysen. Hensikten er å bruke informasjonen til å belyse funnene i analyse og for å få et mer nyansert syn på funnene.

Oppgavens andre problemstilling skal besvares i kapittel 6. For å undersøke *hvordan* Oslo Frp blir *fremstilles* i avisenes ledere og kommentarer i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk, vil jeg belyse innholdet i tekstene og trekke frem hvilke meninger og synspunkter som kommer frem om partiet. I ledere og kommentarer kan avisene i større grad fremme mer subjektive meninger og fortolkninger om partiet og politikken, enn i nyhetsartiklene. For å undersøke dette vil jeg analysere lederne og kommentarene gjennom en kvalitativ tekstanalyse. For å organisere innholdet i tekstene benyttes mediepakkemodellen som er hentet fra tolkningsrammefeltet. Modellen tilrettelegger for å avdekke og systematisere konkrete elementer, som for eksempel språklige bilder, eksempler og posisjoner, som fremkommer i tekstene. Hensikten med analysen er å avdekke hvilke elementer forfatterne bak benytter for å fremstille Oslo Frp. Dette vil også gjøre det enklere å sammenligne elementene fra alle tekstene for å finne eventuelle likheter og forskjeller mellom hvordan avisene velger å fremstille partiet i lederne og kommentarene.

1.4 Oppgavens oppbygning

Kapittel 2 starter med en gjennomgang av historikken til Frp innenfor innvandrings- og integreringspolitikken. Det gjør jeg for å belyse hvilken posisjon partiet har i det politiske saksområdet, hvilken politikk de står for og hva som skiller dem fra de andre politiske partiene. Videre går jeg inn på eierskapet Frp har på saksområdet, skillet mellom nasjonal og lokal innvandrings- og integreringspolitikk og hvordan Oslo Frp prioriterte dette området under valgkampen i 2011. Til slutt i kapittel 2 går jeg gjennom tidligere forskning på mediedekning og Frp i forbindelse med innvandring og integrering, og vurderer oppgavens relevans i lys av dette.

I kapittel 3 presenteres det teoretiske grunnlaget for oppgaven. Jeg kommer først til teorier om medienes makt i politikken og dagsordenfunksjon. Videre går jeg gjennom hvilke faktorer som påvirker medienes utvelgelse av saker og hvilke nyhetskriterier som ofte kan

spille inn på valgene avisene tar. Deretter gir jeg en kort innføring i politisk kommentarjournalistikk, før jeg redegjør for hva tolkningsrammer er og presenterer analysemodellen som benyttes i analysen av lederne og kommentaren. I kapittel 4 presenterer jeg de metodiske tilnærmingene jeg benytter i oppgaven. Jeg starter med å presentere oppgavens metodiske design og hvilke metodevalg som er felles for de to analysene jeg gjennomfører i oppgaven. Deretter går jeg gjennom metodene som benyttes for å svare på oppgavens to problemstillinger hver for seg, samt diskuterer styrker og svakheter ved disse.

Kapittel 5 og 6 er analysekapitler. I kapittel 5 belyser jeg avisenes dekning av Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo under undersøkelsesperioden. Kapittelet er delt opp i tre deler, hvor den første undersøker omfanget av dekningen og hvordan dekningen var fordelt utover månedene jeg analyserer. I del to går jeg nærmere inn på hvilke kilder avisene benytter, hvilke politikere fra Oslo Frp som blir mest sitert, og hvilke temaer avisene skriver om. Del tre er en nærmere gjennomgang av avisenes dekning i perioden etter 22. juli og frem til valgdagen, og undersøker hva artiklene handler om og i hvilke sammenhenger de fokuserer på Oslo Frp. I kapittel 6 analyserer jeg, ved hjelp av mediepakke modellen, lederne og kommentarene i avisene. Også i dette kapittelet fokuserer jeg på perioden fra 22. juli til valgdagen. Formålet er å undersøke hvordan avisene velger å fremstille Oslo Frp i ledere og kommentarer. Kapittel 7 er konklusjonen, hvor jeg trekker frem hovedfunnene i analysene og knytter det til oppgavens problemstillinger.

2. Bakgrunn

For å forstå hvilken rolle Fremskrittspartiet har innenfor innvandrings- og integreringspolitikken, vil jeg gi en gjennomgang av historikken til partiet på dette politiske området. Hensikten er å belyse hvilken posisjon de har innen saksområdet, hva slags type politikk de fører på feltet, og hvordan de skiller seg fra de andre politiske partiene. I tillegg skal jeg knytte dette opp til eierskapet partiet har på det politiske saksområdet. Videre går jeg inn på hvilken posisjon Oslo Frp hadde i Oslo før valget i 2011 og hvilken plassering innvandrings- og integreringspolitikken hadde på Oslo Frp sin dagsorden under valgkampen i 2011. Til slutt skal jeg gå gjennom tidligere forskning som er relevant på feltet i lys av det jeg undersøker i oppgaven.

2.1 Frps inntog i innvandrings- og integreringspolitikken

Fremskrittspartiet har en lang historikk innenfor innvandrings- og integreringspolitikken. Den kan knyttes både til partiets politiske ståsted, og hvilken posisjon partiet har i det politiske området, samt hvordan Frps posisjon står i forhold til de andre partiene på dette saksområdet. Innvandringspolitikk generelt viste seg først som et politisk problem i Norge på 1970-tallet, med en økning av arbeidsinnvandrere. Men det ble ikke et stort politisk tema i Norge før på midten av 1980-tallet, med Frp i føringen (Hagelund, 2003: 49-50). Partiet gjorde sitt inntog i innvandringspolitikken etter en kraftig økning av antall asylsøkere i 1985. Før dette hadde ikke partiet fokusert noe spesielt på innvandringspolitikk (Hagelund, 2003: 53).

Frp var det første partiet som gjorde asylsøkere til hovedtema i en valgkamp. Det skjedde under kommunestyre- og fylkestingsvalget i 1987, og de ble belønnet med økende oppslutning. Etter dette valget endret den offentlige innvandringsdebatten seg. Valgsuksessen til Frp dette året førte til at de andre politiske partiene ikke lengre kunne se bort fra dette politiske temaet. Fremskrittspartiets vektlegging på og fremtredende rolle i innvandringspolitikken i 1987-valget førte også til at det politiske saksområdet sjelden ble diskutert uten at Frp var en del av debatten, enten som deltakere eller som debattens tema (Brochmann and Hagelund, 2010: 244-245). Det samme har vært gjeldene i mediene, hvor det ofte har blitt fokusert på Frp i innvandringsdebattene (Hagelund, 2003: 51).

Fremskrittspartiet har siden de begynte å fokusere på innvandringspolitikk plassert seg i opposisjon til de andre partiene og den rådende innvandringspolitikken (Hagelund, 2003: 47). Partiet har alltid ført en restriktiv politikk med særlig vektlegging på at ingen grupper skal ha særbehandling, heller ikke innvandrere. Innvandrene er også, i følge Frp, pliktige til å

tilpasse seg det norske samfunnet. Samtidig har partiet blitt mer moderate enn de var helt i starten 1980-tallet (Narud and Valen, 2004: 39). Fremskrittspartiet var det første partiet som problematiserte innvandring og krevde at noe måtte gjøres og tiltak innføres. I følge Anniken Hagelund (2003) sin analyse av Frp sin diskurs innenfor innvandringspolitikken, i partiprogram og taler, er det to problemer ved innvandring partiet har fokusert på i sin argumentasjon. Den første problematiseringen kom som en følge av økningen av asylsøkere på 1980-tallet. Den omhandlet kostnadene innvandring førte med seg for velferdsstaten. Det gjaldt spesielt særordningene for innvandrere, som partiet mente var urettferdig mot skattebetalerne (Hagelund, 2003: 53).

I den andre problematiseringen, som ble fremtredende utover 90-tallet, fokuserte partiet på kulturelle forskjeller, samtidig som de ble mer opptatt av spørsmål rundt integrering. Partiet mente at innvandring kunne være en fare for den norske kulturen og identiteten og føre til et multikulturelt samfunn. I tillegg argumenterte de i denne problematiseringen for at innvandring kunne øke sjansene for etniske konflikter i Norge (Hagelund, 2003: 55). Dette viser et skifte i argumentasjonen til Frp innenfor innvandringspolitikken, men partiet har også benyttet seg av begge former samtidig (Hagelund, 2003: 53). Selv om Frp alltid har stått for en restriktiv politikk, har partiet vært preget av interne uenigheter om hvor restriktiv innvandringspolitikken skulle være. Uenighetene førte både i 1994 og i 2000-2001 til en eksklusjon av de mest ytterliggående politikerne fra partiet (Hagelund, 2003: 48, Brochmann and Hagelund, 2010: 247).

2.1.1 Frps posisjon i forhold til andre politiske partier

Posisjonen Frp har innenfor innvandrings- og integreringspolitikken, må også vurderes i forhold til de andre politiske partiene og deres syn på Frp sin politikk på dette området. Blant de andre politiske partiene var det tidligere en felles enighet om at innvandring ikke var et passende valgkamplema. Det eksisterte en felles tilslutning om hvordan man skulle kontrollere innvandringen i lys av et humanitært behov. Dette utfordret Frp da de stilte seg i opposisjon til det rådende synet på innvandring (Hagelund, 2003: 50). Analysen til Hagelund (2003) viser at innenfor innvandringspolitikken posisjonerer de andre politiske partiene seg ofte etter hvor langt unna deres politikk står fra Frps politikk. De ønsker ikke å bli assosiert med en lignende politikk som Frp fører (Hagelund: 60-61). I tillegg viser Hagelunds analyse at i tilfeller hvor andre partier blir beskyldt for å komme med forslag som ligner Frp sine, forsvarer de seg med at det er andre verdier enn det Frp støtter seg på, som ligger til grunn for forslagene (Hagelund, 2003: 62). Frp mener selv at de har en positiv fordel fordi politikken deres skiller

seg fra de andre partiene. Men de mener det avhenger av at innvandrings- og integreringsbudskapet de fremmer ikke går over stokk og stein (Intervju, Frp 1).

Allerede under valget i 1987 brakte fokuset på innvandringspolitikken med seg bekymring for hvordan man skulle klare å holde diskusjonen på et nøytralt nivå uten å skape fremmedfrykt, noe som flere andre partier mente Frp gjorde (Brochmann and Hagelund, 2010: 244-245). Beskyldningen om å spille på fremmedfrykt for å tiltrekke seg velgere har Frp også blitt beskyldt for av andre partier ved flere anledninger siden valget i 1987 (Hagelund, 2003: 59). På grunn av veldig motstridende politikk og meninger blant de politiske partiene innenfor innvandringspolitikken, har det ført til at området har blitt til et de mest konfliktfylte innenfor politikken (Hagelund, 2003: 49). Flere andre partier har ved tidligere valg ytret at innvandring er et område de helst ikke ønsker på dagsorden under valgkampen. Dette fordi de synes det er et vanskelig tema å diskutere (Valen and Narud, 2004: 66).

2.1.2 Fremskrittspartiets sakseierskap

Gjennomgangen over viser bakgrunnen for posisjonen Frp har innenfor innvandrings- og integreringspolitikken, og at partiet blir sterkt knyttet til dette politiske område av både de andre partiene og av mediene. I tillegg har tidligere forskning vist at også Frps egne velgere mener at innvandring og integrering er et viktig politisk saksområde, samt at de mener Frp har den beste politikken på dette området. Dette er også bakgrunnen for at partiet har sakseierskap på innvandrings- og integreringspolitikken (Karlsen and Aardal, 2011: 136-142). Partiet sitt eierskapet på saksområdet betyr, i tillegg til at Frp-velgerne prioriterer området og foretrekker partiets politikk, at velgerne har tillit til at partiet vil løse innvandrings- og integreringspolitiske utfordringer, samtidig som de ivaretar velgernes interesser på området.

Det å ha eierskap på saker har blitt viktigere for partiene ettersom velgere har utviklet seg fra å være partiljale og stemme ut ifra ideologier, til å bli mer flyktige og opptatt av bestemte saker. Dette gjør at velgerne i større grad stemmer på bakgrunn av politiske saker og ikke på grunn av lojalitet til et politisk parti (Aardal et al., 2004b: 23). De politiske partiene kan ha en fordel hvis mediene fokuserer på temaer de har eierskap på under en valgkamp, og følgelig kan Oslo Frp ha et fortrinn av sakseierskapet hvis avisene velger å fokusere på dette saksområdet før valget i 2011.

Samtidig kan sakseierskapet og partiets posisjon på feltet også medvirke til at mediene prioriterer å inkludere partiet i sin dekning av innvandring og integrering. Partiet har selv inntrykk av at sakseierskapet fører til at mediene oftere henvender seg til partiet når det gjelder innvandrings- og integreringspolitiske saker (Intervju, Frp 1). Hvorvidt avisene prioriterer

innvandrings- og integreringspolitikken i dekningsmånedene før valget i 2011, og om Oslo Frp blir brukt som kilder eller nevnt av andre aktører i artiklene, er noe av det jeg skal undersøke i denne oppgaven.

2.1.3 Innvandrings- og integreringspolitikk nasjonalt og lokalt

Innvandrings- og integreringspolitikken som Frp fører nasjonalt gjelder i stor grad også for lokallagene, og følgelig for Oslo Frp, som jeg fokuserer på i denne oppgaven. Det er de samme grunnholdningene og verdiene som ligger til grunn for politikken både lokalt og nasjonalt. I tillegg er flere av de politiske forslagene innenfor innvandring og integrering fastsatt på både i det nasjonale og lokale programmet (Fremskrittspartiet, 2009b, Fremskrittspartiet, 2011). Forskjellen i politikken nasjonalt og lokalt er at visse deler ved innvandrings- og integreringspolitikk, som for eksempel asylpolitikk, bestemmes av Stortinget. Av den grunn blir det ikke nødvendigvis like relevant for lokallagene å fokusere på blant annet asylpolitikk.

Det lokalpolitiske programmet, som blir fastsatt før hvert lokalvalg, gjelder for alle av Frp sine lokallag i kommunestyre- og fylkestingsvalget. I tillegg setter gjerne hvert av lokallagene sine egne programmer. Oslo Frp satte opp et eget hovedprogram, som gjelder for perioden 2011-2015, og som retter seg spesifikt mot Oslo. Hovedprogrammet inneholder forslagene Oslo Frp ønsket å innføre hvis de kom til makten etter valget, og det var også politikken de ønsket å fremme for velgerne under valgkampen i 2011 (Hovedprogram Oslo Frp, 2011).

2.2 Oslo Frp og innvandrings- og integreringspolitikk i valget 2011

Oslo Frp hadde sittet i byrådet og bystyret sammen med Høyre de siste åtte årene før valget i 2011. Det har gjort at partiet har hatt medlemmer i flere av bystyret sine komiteer og hatt tre byråder; Sylvi Listhaug for eldre og sosiale tjenester, Jøran Kallmyr for samferdsel og miljø og Øystein Sjøtveit for nærings- og eierskapspolitikk (Oslokommune, 2011). Oslo Frp startet planleggingen av valgkampen for 2011, i et foreløpig valgkamputvalg, rett etter at forrige valgkamp var avsluttet i 2009. Det var lokallagets valgkamputvalg, som offisielt ble nedsatt i februar 2011, som avgjorde hvilke politiske saker partiet satte som hovedsaker på sin dagsorden. Dette skjedde i samråd med Arbeidsutvalget i Oslo. De tok avgjørelsene på bakgrunn av diskusjoner, hvor alle bydelslagene i Oslo fikk komme med innspill, markedsundersøkelser og tilbakemeldinger både fra lokalt og sentralt (Intervju, Frp 3).

Diskusjonene resulterte i at innvandrings- og integreringspolitikk ikke ble en av Oslo Frps tre hovedsaker⁴ i valgkampen.

En annen spørreundersøkelse, som ble utført på oppdrag av Aftenposten, viste at velgerne var minst opptatt av innvandringspolitikk før valgkampen i 2011, inkludert Frps egne velgere (Aftenposten, 05.06.11). Etersom velgernes prioriteringer av politiske saker har betydning for partiene, viste denne undersøkelsen at partiet sannsynligvis gjorde rett i ikke å prioritere innvandring og integrering i 2011-valget. Selv om valgkamputvalget bestemte seg for ikke å prioritere innvandrings- og integreringspolitikk, virket det som om det var noen interne uenigheter på sentralt og lokalt hold om hvilket fokus dette saksområdet skulle få. Per Sandberg mente partiet ikke skulle bruke ”innvandringskortet” for å vinne valget (Klassekampen, 08.06.11), mens lederen for Oslo Frp, Christian Tybring-Gjedde, mente at innvandring ville bli en av partiets tre viktigste saker i valgkampen (Klassekampen, 09.06.11). Politikere fra Oslo Frp, som tidligere har profilert innvandring og integrering, har samtidig muligheten til å gjøre sine egne innsalg til mediene under valgkampen. Denne muligheten følger med den profilerte posisjonen på dette området (Intervju, Frp 1).

2.3 Tidligere forskning på mediedekning og Frp i forbindelse med innvandring og integrering

Mediedekningen av innvandrings- og integreringsspørsmål har vært relativt lite forsket på i Norge, men antallet forskningsbidrag har økt fra slutten av 1990-tallet og utover. Det som kjennetegner flere av bidragene er at de studerer mediernes fremstilling og representasjon av innvandrere (Horsti, 2008: 280-283). Gjennom analyser av forskjellige medietekster fra ulike medieorganisasjoner, undersøkes blant annet hovedtrekkene ved mediernes dekning av innvandringsspørsmål, hvilke endringer som har skjedd, og hvilke kilder mediene benytter seg av.

Merete Lindstad og Øivind Fjeldstad utfører i boken *”Pressen og de fremmede”* (1999) en bred kvantitativ analyse av saker fra et utvalg av aviser og nyhetssendinger, som omhandler innvandrere, flyktninger, fremmedfrykt og rasisme. Et hovedfunn er blant annet at innvandrere i hovedsak blir trukket frem i saker om kriminalitet, hvor de blir fremstilt i et negativt lys. Videre finner de at mediene skriver mest om temaene rasisme, fremmedfrykt og høyreekstremisme, og det er norske politikere sine synspunkter og meninger som oftest kommer frem i mediene innenfor disse sakene. Analysen viser også et skille mellom

---

⁴ Oslo Frp tre hovedsaker i valgkampen 2011 var eldreomsorg, eiendomsskatt og samferdsel (Intervju, Frp 1)

innvandrere fra vestlige land og innvandrere fra ikke-vestlige land. Innvandrere fra vestlige land fremstår oftere som enkeltindivider i mediedekningen enn innvandrere fra ikke-vestlige land, samt at denne siste gruppen er mest fremtredende i saker med en negativ fremstilling, som for eksempel om kriminalitet. Dette mener forskerne bidrar til at innvandrerbegrepet får en mer negativ tone og blir forbundet til ikke-vestlige innvandrere. Temaet hvor innvandrere omtales mer positivt eller nøytralt er innenfor sportsdekningen (Lindstad and Fjeldstad, 1999: 44-46).

Lindstad og Fjeldstad utfører også en nærstudie av avisartiklene i utvalget. Her finner de at avisene gir ulike bilder av innvandrere, og at fremstillingen av innvandrere varierer etter tema for sakene. Men et fellestrekk i artiklene er at pressen vektlegger forskjeller mellom innvandrere og nordmenn. Blant annet viser det seg at innenfor saker som omhandler innvandrings- og integreringspolitikk benytter pressen seg av relativt nøytral omtale av innvandrere, mens de er mer dramatiske i saker om rasisme (Lindstad and Fjeldstad, 1999: 50). Nærstudien viser også at bildene mediene tegner av innvandrere ofte er preget av stereotyper og generaliseringer. Dette mener de indikerer at trekk ved mediens fremstilling av innvandrere bortimot er uforandret de siste 20 årene (Lindstad and Fjeldstad, 1999: 74-75).

I boken *"Av utenlandsk opprinnelse"* (2005) følger Merete Lindstad og Øivind Fjeldstad opp studien fra 1999. Funnene i denne undersøkelsen viser blant annet at det er en økning i antall saker hvor innvandrere blir knyttet til kriminalitet, og en økning i artikler skrevet om innvandrere tilknyttet sport (Lindstad and Fjeldstad, 2005: 14-17). Funnene viser også at det blir skrevet færre artikler totalt om innvandringstemaer i 2005 enn i undersøkelsen de gjennomgår i 1999, inkludert artikler om generell flyktning- og innvandringspolitikk. Samtidig finner de at det er en økning av artikler hvor innvandrere blir skrevet om i forbindelser med andre generelle temaer (Lindstad and Fjeldstad, 2005: 18). Et annet funn i analysen er at i saker som omhandler temaer som flyktning- og innvandringspolitikk og integrering, er det blant annet norske politikere, representanter fra myndighetene og forskere avisene benytter som kilder. Følgelig slipper innvandrere sjelden til som kilder i denne type saker. Politikere og myndigheter brukes også mest som kilder i saker om hva som bør gjøres og hvordan man bør håndtere problemer knyttet til innvandrere og integrering (Lindstad and Fjeldstad, 2005: 96-100).

Forskningen deres viser videre at kriminelle innvandrere er overrepresentert i pressen. Dette mener de kommer av at avisene ofte henviser til at personer med "utenlandsk opprinnelse" har utført kriminelle handlinger, uten å klargjøre nærmere hva de mener med begrepet. Lindstad og Fjeldstad trekker her paralleller til en undersøkelse som viser at tre av

fire nordmenn mener innvandring fører til økt kriminalitet. På denne måten problematiserer de hvordan ordleggingen til norske medier kan ha betydning for folks oppfatning av innvandrere, men som ikke nødvendigvis stemmer i realiteten (Lindstad and Fjeldstad, 2005: 42-48).

Forskningsbidragene, som er gjennomgått over, viser noen trekk ved hvordan innvandrings- og integreringsspørsmål har blitt dekket og fremstilt av mediene i de to foregående tiårene. I noen av de samme studiene blir også Fremskrittspartiet trukket frem i sammenheng med mediens dekning av innvandrings- og integreringsspørsmål. Merete Lindstad og Øivind Fjeldstad (1999) trekker frem Frp i en sak fra Dagbladet, hvor avisen avslørte at en Frp-politiker deltok på et møte med rasistiske organisasjoner. Denne avsløringen førte til mediedekning i flere aviser. Det forskerne fokuserer på i forbindelse med denne saken, er at Frp ender med å vinne valget i 1995, til tross for avsløringene, og mye på grunn av partilederen, Carl I. Hagen sin håndtering av saken. De finner at avisene i stor grad fokuserer på personene som var innblandet i saken og hva Frp mener om kritikken de mottar, heller enn på innvandringspolitikken til partiet eller på fremmedfrykt. Andre politikere tar heller ikke opp debatten om Frps politikk. Forskerne mener at siden denne avdekkingen av kritikkverdige forhold førte til en valgseksess for Frp og ikke motsatt effekt, kan den være et eksempel på hvordan mediene noen ganger formidler et annet budskap enn det som er meningen (Lindstad and Fjeldstad, 1999: 100-103).

Fremskrittspartiet blir også trukket frem av Lindstad og Fjeldstad i boken fra 2005. Her fokuserer de på hvordan Frps innvandringspolitikk passer inn i avisenes fremstillingsform av saker, og de hevder blant annet at pressens omtale av innvandrere i kriminalsaker passer sammen med Frps fokusering på dette området. Samtidig trekker de frem at avisene før valget i 2005 på lederplass kritiserte Frp for å spille på fremmedfrykt og å koble sammen innvandrere og kriminalitet. Dette mener de viser at pressen ikke kan beskyldes for å støtte Frp sin utspill, selv om en medielogikk ofte kan passe til Frp sin politikk (Lindstad and Fjeldstad, 2005: 55-58).

Andre studier har også fokusert på Fremskrittspartiet og innvandring og integrering. Ida Mjelde (2007) undersøker i sin masteroppgave hvordan de tabloide mediene, VG, Dagbladet og TV 2, fremstiller og prioriterer Frp og SV sine valgkamp saker under stortingsvalget i 2005. Innvandringspolitikk var en av hovedsakene til Frp i 2005-valget. Mjelde finner blant annet at Frp får den mest gunstige oppmerksomheten i mediens dekning av partiets viktigste saker. Det innebærer flest positive saker, og hun mener det fører til at Frp kommer mer tydelig frem i mediene enn SV. Dette gjelder spesielt i forbindelse med dekningen av temaet innvandring og kriminalitet. Spesielt TV2 velger å fokusere på Frps

politikk og koblingen mellom innvandrere og kriminalitet (Mjelde, 2007: 101). Hun finner videre at Dagbladets dekning også er mer positiv til Frps innvandringspolitikk enn det VGs dekning er (Mjelde, 2007: 54).

Et annet bidrag er masteroppgaven til Kamilla Simonnes (2011). Hun undersøker hvorvidt Arbeiderpartiet og Høyre har nærmet seg Frp sin innvandrings- og integreringspolitikk, og om Frp har nærmet seg de to andre partiene. Hovedfunnene i oppgaven er blant annet at partiene har nærmet seg hverandre, og beveger seg mot en mer restriktiv politikk. Samtidig finner hun at det fortsatt er forskjeller mellom partiene (Simonnes, 2011: 77). Videre viser funnene at Frp blant annet har en stabil innvandrings- og integreringspolitikk, men at partiet har tatt en mer restriktiv retning i de politiske tiltakene partiet har fremmet. Det viser seg også at Frp har blitt mer radikale på de politiske områdene hvor de to andre partiene har nærmet seg Frp (Simonnes, 2011: 78)

Felles for denne studien og tidligere studier er blant annet undersøkelsene av mediedekningen av innvandringsrelaterte spørsmål, samt undersøkelsen av hvilke kilder som brukes av mediene når de skriver om dette temaet. En annen likhet er fokuset på Fremskrittspartiet, og hvordan partiet ofte knyttes til innvandrings- og integreringsspørsmål i mediedekningen. Det er likevel også en del forskjeller mellom forskningsbidragene som er gjennomgått ovenfor og undersøkelsene som gjøres i denne oppgaven. Felles for noen av studiene over er at de fokuserer på fremstillingen av innvandrere innenfor mange ulike områder av mediedekningen. Et annet bidrag viser hvordan de tabloide mediene fremstiller Frp innvandrings- og integreringspolitikk, men da som et av flere politiske områder de undersøkte. Mediedekningen av Frp, og da spesifikt Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk, hvilke kilder mediene benytter i disse sakene, og hvordan fremstillingen av partiet er på leder- og kommentarplass, har blitt relativt lite undersøkt. Ved å undersøke disse aspektene ved mediedekningen av Oslo Frp er formålet å tilføre mer kunnskap til dette forskningsområdet.

3. Det teoretiske grunnlaget

Avgjørelsen om hvilke politiske saksområder og hvilke politiske partier som får oppmerksomhet ligger hos mediene. De avgjør også hvordan sakene fremstilles og hvem som får ytre sine synspunkter og meninger i dekningen. Medienes avgjørelser er ikke blinde for påvirkning fra andre aktører eller faktorer. I denne oppgaven er det imidlertid kun medieinnholdet som blir undersøkt, så jeg vil ikke gå videre inn på hvilke eksterne aktører som kan påvirke medienes valg. Hvilken rolle og makt har mediene i politikken, hvilken påvirkning har medienes prioritering av saker, hva påvirker medienes valg av saker, og hvordan kan medienes fremstilling av sakene studeres? Jeg skal i dette kapitlet belyse disse spørsmålene ved å presentere de teoretiske perspektivene som jeg skal benytte i denne oppgaven. Jeg skal først presentere teori knyttet til medienes rolle og makt i politikken, som innbefatter makten til å sette dagsorden og hva som kan påvirke journalistenes valg. Gjennomgangen har som hensikt å klargjøre medienes posisjon i politikken, og teorien knyttes til den første analysen i oppgaven, som er en undersøkelse av nyhetsartiklene i avisenes dekning. Deretter går jeg over til å gjennomgå teori som er relevant for oppgavens andre problemstilling. Jeg vil først klargjøre hva politisk kommentarjournalistikk er, med fokus på hva denne genren inneholder og innebærer. Videre går jeg inn på hva tolkningsrammer er, før jeg tilslutt i kapitlet presenterer analysemodellen jeg bruker for å analysere hvordan avisene fremstiller Oslo Frp i ledere og kommentarer.

3.1 Medienes makt og rolle i politikken

Mediene er den viktigste politiske arenaen vi har her i landet (Jenssen, 2007: 9). Med denne rollen kommer makt som viser seg på ulike måter. Fokuset i den første problemstillingen i denne oppgaven er de sidene ved medienes makt som påvirker dekningen av et politisk parti og et politisk saksområde. Hvilken rolle mediene spiller og makten som kan følge med rollen de har, viser seg i stor grad gjennom en mer aktiv rolle i politikken, deres økte initiativ i den politiske hverdagen og muligheten mediene har til å sette dagsorden. Medienes rolle og makt har utviklet seg over tid. Som nevnt i innledningskapitlet, opptrer media nå mer som en aktør og regissør i den politiske hverdagen, i forhold til deres tidligere rolle som kanal og arena.

Utviklingen mener Bjørklund (1991) har skjedd gjennom fire faser. I den første fasen fra 1945-1957, figurerte mediene som en kanal for partiene, og pressen var partiloyal (Bjørklund, 1991: 283). Fase nummer to varte fra 1961 til 1969 og mediene fungerte da som en arena for partiene, noe som kom som en følge av lanseringen av fjernsynet. Pressen

begynte i denne fasen å merke presset fra markedskrefter, som fremmet en avpolitisering av pressen (Bjørklund, 1991: 284-285). Mediene utviklet seg videre til å bli en aktør, noe som skjedde i den tredje fasen fra 1973-1989. Det er i denne fasen pressen gikk fra å være partiloyal til å bli partipolitisk uavhengig (Bjørklund, 1991: 286). Den siste fasen begynner på starten av 1990-tallet og er fortsatt pågående. Det som karakteriserer denne fasen er at mediene oppfører seg mer som regissører i politikken, fjernsynet tar over rollen som den viktigste informasjonskilden fra avisene, og mediene er klar over hvilken makt de har i politikken. I tillegg øker forekomsten av subjektiv journalistikk i form av kommentarer. Selv om fasene er delt opp etter årstall er det ikke et skarpt skille mellom dem. For eksempel finnes det fremdeles noen aviser som er viktige kanaler for bestemte politiske partier, selv om de er uavhengige (Østbye and Aalberg, 2008: 96-97).

Utviklingen i mediernes rolle har også ført til at de påvirker partienes dagsorden, noe som krever at de politiske partiene må forholde seg til mediene som en reell medspiller; de må ta hensyn og forholde seg til hvilke temaer mediene skriver om og hva de skriver (Waldahl, 1999: 117). I sammenheng med mediernes endrede rolle har også utgangspunktet for avisenes politiske initiativ endret seg. Tidligere hang initiativet sammen med avisenes sterke partitilknytning og de delte partienes ideologiske tanker. Dette viste seg i dekningen av partiet avisene hadde tilknytning til. Nå er avisene uavhengige, mer kommersialiserte og markedsstyrt, og de er avhengige av lesere for å hevde seg i konkurransen blant alle mediekanalene publikum kan velge mellom. Dette fører til at det politiske initiativet henger sammen med å skape oppmerksomhet for å tiltrekke seg lesere. (Waldahl, 1999: 117-118). En annen viktig side ved mediernes makt ligger i tilgangen til publikum (Jenssen, 2007: 11), som de politiske aktørene i stor grad er avhengig av for å formidle politikken sin.

3.1.1 Mediernes dagsordenfunksjon

Både mediene, de politiske partiene og velgerne setter opp sin politiske dagsorden og de konkurrerer med hverandre om å bli prioritert på samfunnsdiskursen, samt om å ha definisjonsmakt i samfunnsdebatten. Velgernes dagsorden er hvilke saker de er interessert i, partienes dagsorden er hvilke saker de prioriterer og mediernes dagsorden er deres prioriterte saker. Alle de tre aktørene påvirker hverandre, men mediene er den sentrale aktøren i forholdet (Waldahl, 1999: 118). Mediernes dagsordenfunksjon er tradisjonelt knyttet til påvirkningen eller effekten de har på velgerne. Grunntanken, formulert av Bernhard Cohen, er at mediene ikke skal si hva velgerne skal mene, men hva de skal mene noe om (Cohen, 1963: 13). Denne tanken ble videre bekreftet i studien McCombs og Shaw (1972) utførte på den amerikanske

presidentvalgkampen i 1968. Resultatet viste at sakene media fokuserte på hadde innvirkning på hvilke saker usikre velgere mente var viktigst. Nyere studier har derimot vist at mediens prioriteringer ikke har like stor påvirkning i en kort valgkamp eller at det er en direkte sammenheng mellom mediens dekning av valgkampen og velgernes saksprioritering (Aardal, 1999, Norris, 1999, Karlsen and Aardal, 2011). Samtidig er det ikke tvil om at mediene har en påvirkningskraft på hvilke saker som er dominerende i samfunnets politiske diskurs (Aardal et al., 2004b: 20). Innenfor dagsordenteori er det forholdet mellom mediene og partiene som er mest relevant med tanke på formålet med den første problemstillingen i oppgaven. Av den grunn vil jeg ikke gå nærmere inn på hvilken påvirkning mediene har på publikums dagsorden i den videre gjennomgangen.

Hva mediene prioriterer på sin dagsorden er viktige for de politiske partiene av flere grunner. For det første henger det sammen med mediens rolle som kontaktpunkt mellom politikerne og velgerne. Det er lite direkte kontakt mellom disse to aktørene, noe som fører til at partiene meddeler sin politikk gjennom mediene og velgerne får informasjon om partiene fra mediene (Waldahl, 1999: 118). Mediens dagsorden påvirker derfor også hvilken informasjon om partienes politikk, prioriteringer og meninger som slipper frem til velgerne, og følgelig har mediene kontroll over hva som skrives om (Waldahl, 1999: 122). Selv om politikerne de siste årene har økt bruken av nettsider og sosiale medier i sine valgkamper er tradisjonelle medier fortsatt veldig viktige informasjonskilder for velgerne. Dette henger blant annet sammen med at det kreves mer av velgerne å oppsøke partiene på internett og sosiale medier. Fjernsynsnyhetene og avisene på sin side er gjerne en del av hverdagsrutinene til mange velgere og den politiske informasjonen er derfor lettere tilgjengelig.

Mediene har for det andre makt til å bestemme hvem de slipper til som kilder i nyhetsartiklene sine, og dermed hvem som får en stemme i samfunnsdebatten og hvem som blir prioritert på deres dagsorden. Ved å vektlegge noen aktører sender det ut et inntrykk til leserne om hvilke personer det er verdt å lytte til og hvem som er betydningsfulle i sakens sammenheng (Allern, 2004: 142-143). På denne måten kan man mene at mediene har kanalkontroll, ved å bestemme hvem som slipper til, i hvilken sammenheng og på hvilken måte; enten om det er med en kommentar, et intervju eller som redningsmann eller syndebygg i saken (Waldahl, 1999: 123). Mediene har ulike typer kilder de kan benytte, og såkalte autoriserte kilder er ofte mye brukt. Det autoriserte kildene representerer ofte en institusjon, organisasjon eller bedrift og får da overført autoriteten og troverdigheten fra institusjonen de representerer (Allern, 2004: 158-159).

Politikere innehar kunnskap og erfaringer knyttet til det politiske feltet og benyttes, naturlig nok, ofte som kilder i mediernes dekning av saker som omhandler ulike politiske områder. Samtidig vet kildene at journalister trenger informasjon til saker. Forholdet mellom kilder og journalister kan derfor også forstås som en byttehandel, hvor kildene bytter informasjon med journalister mot å få mediedekning rundt en sak. Det er imidlertid journalistene som til syvende og sist styrer hvilke saker som skrives om, og hvordan sakene vinkles, og kildene er derfor verken garantert dekning eller en vinkling de hadde foretrukket. På sin side kan kildene være selektive i hvilken informasjon de gir ut, for eksempel kan det være politiske partier ønsker å holde interne uenigheter borte fra pressens søkelys (Allern, 2004: 160). Det varierer hvordan det er for politikerne å få mediedekning. For toppolitikere er det ofte enklere å komme til fordi er kjente hos mediene og blir gjerne oppsøkt for en kommentar. Andre politikere uten en like kjent posisjon må gjerne ta initiativ selv for å få mediedekning om saker (Allern, 2001a: 279).

Den tredje grunnen til at mediernes dagsorden er viktige for partiene er at politikerne ikke kan la være å forholde seg til sakene som mediene tar opp. På den måten har mediene også påvirkning på hvilke saker partiene setter på sin dagsorden, og hvilke saker de vier mindre oppmerksomhet. Bakgrunnen for dette er at partiene vet at mediernes prioriteringer påvirker velgernes inntrykk av hva som er viktige saker. Videre er partiene nødt til å tilpasse seg mediernes arbeidsform og deadlines, for å øke sjansene sine for å få på utspill og dekning (Waldahl, 1999: 118). Eksempelvis er Oslo Frp og de andre partiene nødt til å forholde seg til innvandrings- og integreringssakene som avisene tar opp, selv om Oslo Frp ikke hadde det som en av sine hovedsaker under valgkampen i 2011. Samtidig har partiet antageligvis ikke noe i mot dette siden det er et politisk område de ofte diskuterer og har hentet mange stemmer på ved tidligere valg. De politiske partiene er i stor grad avhengig av dekning og helst en positiv fremstilling av sitt parti og sin politikk i media (Waldahl, 1999: 120). Dette er enda viktigere under valgår i forhold til andre år, og jo nærmere valgdagen man kommer.

Medienes kontroll og makt til å sette dagsorden går heller ikke upåaktet hen hos de politiske partiene og politikerne. På grunn av utviklingen i mediene har politikerne blitt nødt til å tilpasse seg mediene, både i form av mediernes tidsskjema og oppsett, men også i forbindelse til hvordan de presenterer ting; de har måtte lære seg mediernes virkemidler og premisser. Politikerne har dermed utviklet seg til å bli mer profesjonelle i hvordan de tilpasser seg mediene. Politikernes tilpassing skaper igjen reaksjoner hos mediene som prøver å utvikle seg slik at de igjen får overhånd (Aardal et al., 2004b: 17). Denne dynamikken mellom politikerne og mediene er hva Kent Asp betegner som en medialiseringsspiral (1986).

Hvorvidt et politisk parti og politisk saksområde får oppmerksomhet i mediene avhenger også av om mediene finner partiet og temaet nyhetsverdig. Jeg vil derfor fortsette med en gjennomgang av hvordan media velger ut nyhetssaker og hvilke kriterier de setter for utvelgelsene.

3.1.2 Mediernes utvelgelse av saker og nyhetskriterier

Selv om mediene setter opp en prioritert dagsorden og fokuserer for eksempel på et politisk tema er det ikke gitt at de dekker alle sidene ved temaet. Det er fordi visse sider kan vekke større interesse hos mediene enn andre. En bakside ved mediernes makt til å sette dagsorden kan derfor være at i deres prioriteringer av noen temaer og sider av temaene, blir andre gjemt bort på grunn av mediernes mangel på oppmerksomhet. Det kan føre til at leserne ikke får med seg alle sider ved sakene, og derfor ikke får en helhetlig forståelse av sakene (Waldahl, 1999: 120). Avgjørende for hva som kommer på mediernes dagsorden og hvilke sider de fokuserer på avhenger i stor grad av hvorvidt redaksjonene vurderer sakene som nyhetsverdige (Allern, 2004: 145).

I den første analysen i oppgaven er det mediernes nyhetsartikler som blir undersøkt, der hensikten blant annet er å finne ut hvilke temaer innenfor innvandrings- og integreringsområdet pressen prioriterer i deknningen. Derfor er det her relevant å belyse faktorer og kriteriene som ofte medvirker til avisenes utvelging av saker. En nyhet i allmenn forstand er ny og tidligere ukjent informasjon, mens i mediernes kontekst er det saker redaksjonen mener allmennheten må vite noe om. Under en valgkamp kan dermed et politisk område bli vurdert som nyhetsverdig ved at det er et tema mediene mener folk bør vite noe om, og samtidig et tema mediene mener partiene burde rette oppmerksomheten mot.

I følge Sigurd Allern (2004) blir nyheter til gjennom journalistisk fortolkning, tilrettelegging og prioritering av saksforhold eller hendelser. Nyheter er ikke en direkte og objektiv gjenfortelling av hendelser, men blir påvirket av journalisten som skriver saken (Allern, 2004: 144). I tillegg til redaksjonenes vurdering av nyhetene, kan også tilfeldigheter ha innvirkning på hvorvidt en sak blir dekket, blant annet avisenes ressurser eller prioriteringer av de ressursene som er tilgjengelige. Det finnes uansett ikke satte kriterier eller former som er felles for alle redaksjoner, men heller normer for hva som vanligvis påvirker mediernes saksvurderinger. Påvirkende faktorer er ofte om det kan virke relevant og forståelig for publikum; de må kunne knytte det til sine egne liv. Publikum skal kunne identifisere seg med saken og fokuset er ofte rettet på menneskene som er rammet for å fremheve identifiseringen.

Videre har ofte hendelser med sensasjonspreg eller konflikt større sjanse for dekning, samt hendelser som involverer profilerte personer og nasjoner (Allern, 2004: 145).

I noen tilfeller vil mediene fokusere på de samme sakene, som for eksempel ved store internasjonale hendelser. Men det er også forskjeller mellom avisene/medienes prioritering, mye basert på det geografiske området de dekker, hvilke type saker de helst vektlegger og økonomiske krav (Allern, 2004: 146-147). Mediene har ikke kun de redaksjonelle vurderingene å følge, men også økonomiske, som kan påvirke saksvurderingene. Hvor store eller små økonomiske ressurser mediene har kan påvirke hvor mye tid og personell de har til å dekke en sak. Kreves det dyptgående research og arbeid for å få tak i kilder, kan saken bli byttet ut med en mindre resursskrevende sak. Andre økonomiske faktorer som kan påvirke hva som skrives om er hvis kilder kommer med saker hvor det kreves lite journalistisk arbeid og eksklusive saker som avisene ikke vil gå glipp av (Allern, 2004: 147-148).

3.2 Politisk kommentarjournalistikk

Før jeg går videre til gjennomgangen av medienes tolkningsrammer, som er relevant for analysen av ledere og kommentarer, er det nyttig å få et innblikk i hva politisk kommentarjournalistikk er og hvilken funksjon denne genren har i aviser. Politisk kommentarjournalistikk har en særskilt funksjon innenfor journalistikken, fordi større grad av subjektivitet og spekulasjoner er tillatt enn i nyhets saker, og fordi de i stor grad uttrykker avisenes fortolkning av en sak (Enli, 2009: 121). Ledere og kommentarer inngår i to noe ulike genre innenfor kommentarjournalistikken (Allern, 2001b: 103). Førstnevnte skiller seg fra den andre hovedsakelig ved at den ikke har en spesifikk forfatter, men skrives av både redaktører og journalister (Allern, 2001b: 132). De er ment til å ytre avisenes upersonlige mening. Kommentarer blir ofte skrevet av avisenes egne kommentatorer, journalister eller andre politiske eksperter, som har troverdighet på det politiske feltet blant leserne. De reflekterer ofte avisenes ideologiske mening (Enli, 2009: 124). I denne oppgaven vil jeg kun undersøke de kommentarene som er skrevet av avisenes egne journalister eller kommentatorer i tillegg til avisenes ledere.

Bruken av politisk kommentarjournalistikk har økt det siste tiåret og kan sees i sammenheng med tilveksten av nettaviser. Den økte konkurransen mellom papir og nett har ført til at kommentarjournalistikk har blitt et av papiravisenes kjerneområder og kommentatorene har fått en rolle som politiske eksperter som profileres av avisene (Enli, 2009: 125). Kommentatorenes fortolkninger av politikere og grad av spekulasjoner har ført til

en del kritikk. Blant annet har politikerne Audun Lysbakken (SV) og Thorbjørn Røe Isaksen (H) kritisert kommentatorenes innflytelse på politikken for å være for stor og at deres ”profetier” ble selvoppfyllende (Lysbakken and Isaksen, 2008). Kritikken ble svart med meninger om at politikerne var redde for analysene til kommentatorene og deres rett til å undersøke makthaverne (Enli, 2009: 125).

Temaene og sakene som skrives om i ledere og kommentarer har ofte sammenheng med mediens prioriteringer av nyhetssaker (Allern, 2001b: 46). Ledere og kommentarer går som regel inn på et spesifikt tema, ofte politisk, hvor de vurderer problemet og kommer med forslag til løsninger. De kan derfor være ganske informative for leserne i forhold til nyhetssaker. Samtidig er det viktig for leserne å huske på at lederne og kommentarene inneholder avisenes meninger om forholdene som blir diskutert og løsningene de kommer med kan være farget av det. Men det kan gi leserne videre innsikt i flere synspunkter rundt en hendelse, som de tar med seg i vurderingen av nyhetsartiklene.

3.3 Medienes tolkningsrammer

Medienes makt i politikken har også forbindelse til hvordan de velger å vinkle, presentere og fokusere sakene. Dette blir også kalt ”det annet dagsordensnivå” (Waldahl, 1999: 120). I denne oppgaven vil jeg benytte en empirisk analysemodell, mediepakkemodellen, fra tolkningsrammefeltet for å belyse hvordan avisene velger å fremstille Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo, i ledere og kommentarer. Hensikten er å bruke modellen som et analyseverktøy for å avdekke og systematisere hvilke elementer avisene benytter for å fremstille Oslo Frp i forbindelse med dette politiske område. Før jeg går videre inn på hva mediepakkemodellen innebærer, hvilke elementer den består av og hvorfor den er hensiktsmessig å bruke for å analysere lederne og kommentarene, er det nyttig å gjennomgå hva tolkningsrammer er. Det er fordi en forståelse av tolkningsrammer er viktig for å forklare makten til mediene (Aalberg and Brekken, 2007: 178).

3.3.1 Tolkningsrammer

Tolkningsrammebegrepet blir benyttet innenfor flere ulike fagfelt og på ulike måter, og har følgelig blitt definert på forskjellig vis. Felles for mange av definisjonene av tolkningsrammer er at de overordnet blir forstått som grep som organiserer informasjon og gir den mening (Ihlen and Nitz, 2008: 2). En generell definisjon av tolkningsrammer er at: *”Frames are organizing principles that are socially shared and persistent over time, that work symbolically*

to meaningfully structure the social world” (Reese, 2001: 11). Organiseringen eller struktureringen innebærer at man fremhever visse deler ved saker eller hendelser, mens andre blir utelukket, noe som følgelig påvirker hvordan publikum tolker det de leser (Ihlen and Allern, 2008: 233-234).

Forskning på tolkningsrammer har fokusert på ulike aspekter ved tolkningsrammer. Tidligere studier har for eksempel undersøkt hvordan tolkningsrammer konstrueres, i hvilken kontekst de fremkommer, og hvordan de fortolkes (Gamson and Lasch, 1980, Gamson and Modigliani, 1987, Gamson and Modigliani, 1989, Ihlen, 2007). Det er følgelig flere nivåer å undersøke tolkningsrammer på. Man kan studere tolkningsrammer hos journalisten og i journalistikken, i teksten, hos leseren og i kulturen til leseren (Ihlen and Andersen, 1999: 24). Jeg skal kun konsentrere meg om hvordan eventuelle rammer manifesteres i teksten. I en nyere studie av Matthes forsøker han å se på hele bildet tolkningsrammer inngår i, ved å undersøke hele tolkningsrammeprosessen fra de konstrueres til publikums tolkninger, noe som sjelden har blitt gjort tidligere (2012). Innenfor forskningen av tolkningsrammer skiller man ofte mellom saksspesifikke rammer og generiske rammer. Førstnevnte er rammer som gjelder for bestemte temaer eller saker. Generiske rammer kan derimot benyttes på ulike type saker og temaer. Denne type rammer er mer generelle og kan forstås som en standardmåte for hvordan journalistikken bearbeider eller fremstiller stoff. For eksempel ved å fokusere på konflikter (Ihlen and Allern, 2008: 234).

Innenfor journalistikken kalles ofte tolkningsrammer for medierammer (Allern, 2001a: 53, Ihlen, 2007: 24) og det brukes for å beskrive hvordan journalister ”rammer” inn nyheter. Det er fordi hvilke saker journalister og redaksjoner velger å fokusere på, hvilke kilder som blir brukt, og hvordan de vinkler og presenterer dem, er med på å påvirke hvilke tolkningsrammer mediene benytter, og som medvirker på hvordan publikum leser dem. I dette ligger også at mediene har makt til å bestemme hvilke saker som får dekning, hvilke sider av sakene som fremheves, og blir synlige for publikum, men og makten til å usynliggjøre visse saker eller vinklinger på saker (Allern, 2001a: 54). Samtidig kan journalisters bruk av tolkningsrammer være både bevisst eller ubevisst (Ihlen, 2007: 32), noe som gjør at i en analyse av innholdet i ledere og kommentarer kan jeg ikke si med sikkerhet om rammene de eventuelt benytter er intendert eller ikke. Fordi jeg undersøker innholdet i lederne og kommentarene som er skrevet av avisenes egne journalister og kommentatorer vil jeg videre i gjennomgangen av teorien og i analysen bruke betegnelsen medierammer.

3.3.2 Empirisk analyse av tolkningsrammer – valg av analysemodell

For å systematisere innholdet i lederne og kommentarene, som skal belyse hvordan de velger å fremstille Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk, har jeg som nevnt valgt Øyvind Ihlen's mediepakkemodell (2007) som analyseverktøy. Det er flere forskjellige perspektiver innenfor tolkningsrammer man kan bruke for å analysere hvilke rammeelementer medieinnhold har. For eksempel Entmans definisjon, hvor de ulike rammeelementene utgjør problemdefinisjon, årsaksforklaring, moralsk evaluering og løsningsforslag (Entman, 1993). Men bakgrunnen for valget av mediepakkemodellen er at den gir konkrete rammeverktøy for hva man skal se etter i analysen. Ihlen og Nitz argumenterer for at man kan bruke mediepakkemodellen for å analysere journalistiske tekster, som i denne oppgaven gjelder ledere og kommentarer (2008: 5). I analysen av ledere og kommentarer er det ikke nødvendigvis overordnede eller helhetlige medierammer som vil avdekkes gjennom systematiseringen, men heller måtene journalistene og kommentatorene har konstruert tekstene og en fortolkning av hvilke elementer de benytter for å fremstille Oslo Frp. Samtidig muliggjør analysemodellen at ved å systematisere og sammenligne de ulike elementene for hver leder og kommentar, kan eventuelle medierammer avdekkes. Det er da overordnede rammer som gjelder for flere av tekstene som analyseres.

Ihlen's mediepakkemodell er inspirert av fremgangsmåten William Gamson har benyttet for å studere mediedekningen av politiske temaer (policy issues) i flere studier (Gamson and Lasch, 1980, Gamson and Modigliani, 1987, Gamson and Modigliani, 1989). Felles for disse undersøkelsene er at forfatterne mener politiske temaer har en kulturell diskurs, som over tid vil utvikle og forandre seg, og blir organisert i "fortolkningspakker" (Gamson and Modigliani, 1989: 2). Disse "pakkene" gir det politiske temaet mening og en måte for lesere å forstå det politiske temaet (Gamson and Lasch, 1980: 3).

I følge Gamson består analysemodellen av to hovedelementer: rammer og posisjoner. Rammedelen organiserer delene i innholdet og posisjonsdelen deler opp innholdet for å forstå posisjonen i en sak (Gamson and Lasch, 1980: 3). For å undersøke tekstene er det fem rammeverktøy man skal se etter: 1) *Metaforer*, både dynamiske og ensbetydende. 2) *Eksempler*, som blir brukt for å henviser til tidligere lignende hendelser. 3) *Slagord*, som er et uttrykk eller en sammenfatning som beskriver rammen. 4) *Beskrivelser* benyttes for å skildre spesiell karakteristika ved hovedsubjekter, ofte ved bruk av et fargerikt språk. 5) *Visuelle bilder* er ikoner, fotografier eller illustrasjoner som fremhever eller antyder kjernen i pakken (Gamson and Lasch, 1980: 5, Ihlen, 2007: 34-35). Det andre hovedelementet er posisjoner, som er mulige argumenter eller forsvar for stillingen man tar i en sak (Ihlen and Andersen,

1999: 23), og består av tre resoneringsverktøy: *Årsaksanalysen* belyser den kausale sammenhengen som ligger til grunn for saken, *Konsekvensanalysen* kartlegger hvilke konsekvenser som vil følge av ulike handlinger, og *Appell til prinsipper* er de moralske aspektene som forankrer posisjonen (Gamson and Lasch, 1980: 5-6, Ihlen, 2007: 35). Satt sammen kan disse åtte verktøyene konstruere en overordnet mediepakke eller en tolkningsramme. Et politisk tema kan ha flere konkurrerende ”pakker” og ved å studere mediedekningen av saken kan man avdekke hvilke som er mest fremtredende (Ihlen and Andersen, 1999: 23).

Ihlens har modifisert Gamsons modell noe er ved å inkludere flere språklige bilder enn kun metaforer og utelate bilder og illustrasjoner. Dette mener han kan bøte på det han mener er svakheter med Gamsons modell. I tillegg mener Ihlen navnet på modellen fører til en løsrivelse fra tolkningsrammeforskning og velger derfor heller å bruke betegnelsen tolkningsrammer. Dette er også bakgrunnen for hvorfor jeg velger Ihlens modell, fordi i likhet med han er jeg også åpen for å inkludere flere språklige bilder⁵ enn kun metaforer. Språklige bilder eller troper som er med på og forbilledlige saker, få frem viktigheten i saken og røre ved lesernes følelser (Kjeldsen, 2006: 196). Å inkludere flere språklige bilder kan bidra til å belyse flere deler ved rammen. I tillegg utelukker jeg bildebruk og illustrasjoner, både fordi mange ledere og kommentarer er kun tekst og fordi bildene som er brukt ikke belyser sakene ytterligere (Ihlen, 2007: 36). En fordel med å bruke modellen er at vektleggingen av posisjoneringsverktøyene åpner for at man kan si noe mer om innholdet enn ved for eksempel undersøke nyhetsformater. I tillegg viser tolkningsrammer til mer om forståelsen av et tema enn at journalisten har valgt å fremstille en konflikt gjennom en enkelt skjebne. Det er ikke nødvendigvis slik at alle elementene må ikke være til stede i alle lederne og kommentarene (Ihlen, 2007: 37). En annen fordel med modellen er at den åpner for at kategoriene kan vokse frem under analysen, som kan føre til at nyskapende eller mer saksspesifikke strukturer avdekkes (Ihlen and Andersen, 1999: 24). I analysen vil jeg bruke betegnelsen medierammer siden jeg studerer medieinnholdet.

Tidligere forskning som benytter seg av modellen, har konsentrert seg om hvordan spesifikke case har blitt fremstilt fra ulike aktører, som politiske aktører, bedrifter eller i en miks av forskjellige mediegenre, men ikke alene om avisenes rammer i ledere og kommentarer. Allikevel mener jeg det er grunnlag for å overføre modellen til også disse aktørene for å finne ut hvordan avisene fremstiller Oslo Frp i de siste syv månedene før valget.

---

⁵ Med språklige bilder menes tropene metafor, metonymi, synekdoke og simile.

4. Metodiske tilnærminger

I dette kapitlet skal jeg presentere valg av metoder, fremgangsmåter, utvalg av datamaterialet og utfordringer som kan oppstå i en forskningsprosess. Det er viktig at de metodiske tilnærmingene man velger tilpasses til det man ønsker å undersøke (Gentikow, 2005: 35). Forskningsdesignet jeg har benyttet meg av består av både kvalitative og kvantitative metoder. Det er nødvendig på grunn av behovet for ulike kilder til informasjon for å svare på problemstillingene i oppgaven. De to problemstillingene i oppgaven er belyst av forskjellige metoder. Hvordan avisenes dekning av Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikken i Oslo blir undersøkt ved bruk av kvantitativ innholdsanalyse. Hvordan partiet i forbindelse med det politiske området blir fremstilt i ledere og kommentarer blir analysert ved bruk av en kvalitativ tekstanalyse. Videre vil jeg starte med å gjøre rede for oppgavens design, før jeg gjennomgår noen metodiske valg som er felles for både den kvantitative og den kvalitative analysen. Deretter går jeg nærmere inn på hver av de metodiske tilnærmingene jeg benytter i oppgaven, samt diskuterer styrker og svakheter ved disse. Avslutningsvis vil jeg drøfte kvaliteten ved analysene med tanke på validitet, reliabilitet og generaliserbarhet.

4.1 Oppgavens metodiske design

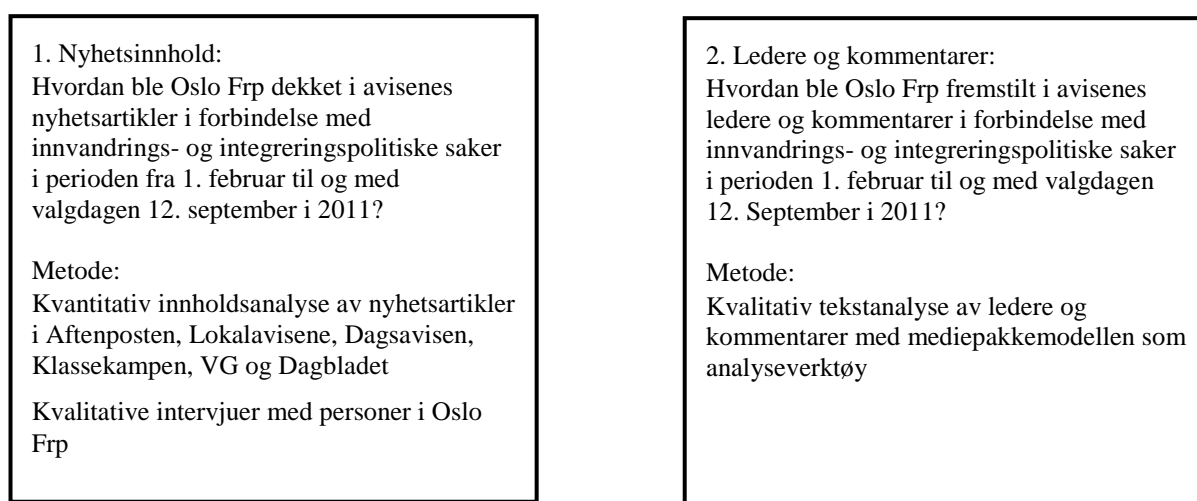
For å besvare oppgavens to problemstillinger har jeg valgt å dele oppgaven inn i to analysekapitler. I det første analysekapitlet skal jeg svare på den første problemstilling. Her undersøker jeg hvordan avisene dekker Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitiske saker i Oslo, i perioden fra 1. februar til 12. september. Undersøkelsen innebærer *hvor* mye omtale partiet får, *i hvilken grad* partiet blir benyttet som kilde, *hvilke* politikere fra partiet avisene bruker sitater fra i artiklene og *hvilke* temaer innenfor innvandrings- og integreringspolitikken Oslo Frp dekkes i forbindelse med. For å få en oversiktlig og organisert gjennomgang av dekningen har jeg valgt å benytte meg av kvantitativ innholdsanalyse av nyhetsartiklene i tidsperioden.

Jeg utfører også en kvantitativ innholdsanalyse av avisenes dekning av innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo hvor Oslo Frp ikke brukes som kilde eller blir nevnt av andre aktører. Til sammen skal de to kvantitative innholdsanalysene belyse den totale dekningen av innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo i undersøkelsesperioden. Den vil også vise hvilke andre aktører avisene fokuserer på innenfor innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo og hvem de bruker som kilde innenfor dette saksområde. I tillegg går jeg nærmere inn på hva

innholdet i nyhetsartiklene er i perioden fra 22. juli og frem til valgdagen 12. september. Grunnene til at jeg går nærmere inn på denne perioden er fordi det i avisene utvikler seg et fokus på hvordan man bør endre innvandrings- og integreringsdebatten, og på hvem som har bidratt til en fiendtlig innvandrings- og integreringsdebatt. Fremskrittspartiet, Oslo Frp og spesielt noen av Oslo Frps politikere, får mye oppmerksomhet fra avisene på grunn av dette, og det er interessant å finne ut på hvilken måte og i hvilke sammenhenger avisene fokuserer på partiet og noen spesifikke politikere.

Det andre analysekapittelet skal besvare den andre problemstillingen i oppgaven. Den belyser hvordan Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitiske saker, blir fremstilt i ledere og kommentarer i den samme tidsperioden. Fordi jeg her ønsker å gå i dybden i hvordan synspunktene og meningene uttrykkes om partiet i lederne og kommentarene, har jeg valgt å bruke en kvalitativ tekstanalyse, i form av Øyvind Ihlens mediepakkemodell (2007) som analyseverktøy. Hensikten er å avdekke hvordan avisene velger å fremstille synspunktene sine om partiet i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk, samt om det er samsvar i hvordan partiet blir fremstilt på tvers av avisene. I tillegg har jeg valgt å intervjuere personer fra Oslo Frp for å få informasjon om hvordan partiet vektla innvandrings- og integreringspolitikk under valgkampen i 2011, hvordan de ser på avisenes dekning av partiet på dette området, samt hvordan deres forhold til avisene i utvalget er. Informasjonen fra de kvalitative intervjuene skal benyttes til å supplere funnene i den kvantitative innholdsanalysen og vil derfor ikke være gjenstand for en egen analyse. Modellen under illustrerer oppgavens metodiske design:

Figur 4.1 Oppgavens metodiske design

Bruken av både kvalitativ og kvantitativ metode i oppgaven fører til at ulike sider ved forskningsobjektet blir analysert, og forskjellig kunnskap kommer frem av analysene. En kombinasjon av flere metodiske tilnærminger i en oppgave fører til en metodetriangulering (Østbye et al., 2007: 120).

En fordel med metodetriangulering er at det kan bidra til at metodene kompletterer hverandre, ved at ulike sider ved et sosialt fenomen blir undersøkt (Gentikow, 2005: 35). Kvalitativ metode egner seg best i dyptgående analyser av mindre utvalg hvor forskeren forholder seg fortolkende til resultatet, som er tilfelle i analysen av ledere og kommentarer (Gentikow, 2005: 36). Kvantitativ metode er på sin side passende når man undersøker et materiale eller et sett med data, som kan telles, i bredden og ønsker å finne systematiske sammenhenger eller strukturer i det (Østbye et al., 2007: 154-155). Siden jeg blant annet ønsker å undersøke hvorvidt Oslo Frp dominerer i avisenes dekning, er kvalitativ metode egnet, for det er relevant å finne antall ganger de er en del av avisenes dekning i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk. Intervjuene som er gjennomført er et ekstra materiale til å fortolke funnene i den kvantitative analysen, som viser fordelene med trianguleringen.

I denne oppgaven benyttes ulike metoder til å undersøke to forskjellige genrer i avisenes dekning og fremstilling av Oslo Frp i sammenheng med innvandrings- og integreringspolitikk, hvor innsikter fra den første analysen også til dels overføres til den kvalitative analysen. Dermed blir metodene noe overlappende og kan veie opp for svakheter ved hverandre og mulig styrke validiteten til studien (Østbye et al., 2007: 121-122).

4.2 Metodevalg felles for begge analysene

Det er flere metodiske valg og avgrensninger i oppgaven som er felles for både den kvantitative og den kvalitative innholdsanalysen. Derfor velger jeg å gjennomgå fellesnevnerne samlet. Det gjelder valg av medietype og medieinnhold og valg av tidsrom og utvalgsriterier.

4.2.1 Valg av medier og type medieinnhold

Studiens omfang fører med seg noen naturlige avgrensninger som er avgjørende for hvilken medietype jeg velger å analysere. Jeg har både i den kvantitative og den kvalitative analysen valgt å undersøke trykte aviser. Med dette valget blir andre medietyper som fjernsyn, nettaviser, og radio utelukket, og noe av bredden i dekningen kan falle bort. I tillegg blir

muligheten til å sammenligne dekningen mellom medietyper borte. Valget av trykte aviser er gjort på bakgrunn av at jeg undersøker dekningen av et lokalparti i forbindelse med lokalpolitiske forhold, og det er som regel lokal- og regionsaviser som fokuserer mest på lokalpolitikk. Tidligere studier viser at lokalavisene er velgernes viktigste kilde foran et lokalvalg (Karlsen, 2009: 132). Følgelig har jeg valgt aviser som hovedsakelig fokuserer på Oslo-regionen i sin dekning. Det er lokalavisene⁶ i Oslo, Dagsavisen og Aftenposten Aften. De 12 gratisavisene som utgjør lokalavisene i Oslo blir utgitt i ulike områder i Oslo og skriver om lokale nyhetssaker. I tillegg har jeg inkludert nettutgaven av lokalavisene dittOslo i utvalget, for å øke omfanget av saker fra lokalavisene fordi de kun utgis en gang i uken. Videre i oppgaven velger jeg å se alle lokalavisutgavene og dittOslo under ett. Aftenposten Aften er en ren Osloavis, og skriver blant annet om lokalnyheter for Oslo (Allern, 2001b: 62). Dagsavisen blir utgitt i Oslo og er en uavhengig avis, men deler arbeiderbevegelsens verdier om frihet, demokrati og likeverd (Mentor Medier, 2012).

I tillegg består utvalget av fire riksdekkende aviser: Aftenposten Morgen, Dagbladet, VG og Klassekampen. Disse avisene er inkludert fordi jeg undersøker innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo, og som landets hovedstad kan hendelser som skjer der være av interesse også for andre aviser enn lokal- og regionsaviser. Samtidig er Oslo den byen i Norge med flest innvandrere og har av den grunn flest utfordringer og problemstillinger knyttet til integrering⁷. Utvelgelsen av avisene er basert på en ikke-tilfeldig utvalgsteknikk, hvor evalueringer av hvilke aviser som antageligvis skriver om relevante saker er avgjørende for hvilke som velges ut (Neuendorf, 2002: 87).

Utvalget består dermed av til sammen seks⁸ aviser. De vil til sammen vise en bredde i dekningen innenfor trykte aviser ved at de representerer ulike avistyper, finansieringsmodeller, målgrupper og politisk tradisjon. Disse forholdene gir også grunn til å anta at de setter opp forskjellige dagsordener innenfor innvandrings- og integreringspolitikk, prioriterer ulike temaer innenfor det politiske området og benytter ulike aktører til kilder. Fordi jeg ønsker å undersøke hvordan avisene velger å dekke Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo, har jeg valgt å avgrense dette til kun avisinnholdet som blir

---

⁶ Lokalavisene i Oslo består av 12 gratisaviser som dekker ulike områder av Oslo. Det inkluderer Lokalavisen Frogner, Lokalavisen St. Hanshaugen, Lokalavisen Groruddalen (Alna/Bjerke og Grorud/Stovner), Nordre Aker Budstikke, Nordstrands Blad (Nordstrand, Søndre Nordstrand og Østensjø), Ullern Avis Akersposten (Ullern og Vestre Aker) og Østkantavisa (Gamle Oslo og Grünerløkka/Sagene). Kilde: http://www.eddamedia.no/eway/default.aspx?pid=271&trg=Content_5594&Main_5571=5594:0:10,1731:1:0:0:::0:0&Content_5594=5598:16616::1:5578:1:::0:0..

⁷ Kilde hentet fra TNS Gallup, Innvandring og innvandrere, 2012: <http://www.ssb.no/innvandring/>

⁸ Jeg velger å se Aftenpostens morgen og aften under ett i oppgaven, men skiller mellom de når artikler, ledere eller kommentarer fra avisene blir benyttet som eksempler.

produsert av avisenes ansatte journalister og kommentatorer. I den kvantitative innholdsanalysen undersøker jeg derfor nyhetsartikler og i den kvalitative analysen er det ledere og kommentarer skrevet av avisenes journalister og kommentatorer som undersøkes.

Denne avgrensningen utelukker annet meningsbærende innhold i avisenes dekning, som kronikker, debattinnlegg og leserbrev, og det kan føre til at noe av nyansene ved avisenes totale dekning blir borte. Ved å avgrense oppgaven til kun avisinnholdet velger jeg også bort å undersøke hvilke avgjørelser avisene tok i forkant av dekningen og hvilke tolkninger leserne gjør eller hvilke reaksjoner artiklene, leserne og kommentarene eventuelt får.

4.2.2 Tidsperiode og utvalgskriterier

Tidsperioden jeg har valgt å undersøke i oppgaven går fra 1. februar 2011 frem til valgdagen 12. september 2011, som er det siste halvåret før kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2011. Hensikten med å velge dette tidsrommet er å undersøke hvordan dekningen og fremstillingen av Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo er i et valgår. For å fange opp utviklingen i tidsperioden, er alle utgavene av avisene⁹ inkludert i utvalget, med unntak av helgebilag, som Aftenpostens A-magasinet, VG Helg, Dagbladets magasin, eller andre typer bilag. Valget henger også sammen med at jeg ønsket å få med en mest mulig komplett dekning av partiet og det politiske saksområdet.

For å sikre at kun nyhetsartikler, ledere og kommentarer som er relevant å analysere i tråd med oppgavens to problemstillinger, har jeg fulgt tre hovedkriterier. Første kriteriet er at artiklene, lederne og kommentarene må handle om eller ha forbindelse til Oslo. Det inkluderer politikk partiet ønsker å innføre der, utfordringer som eksisterer i byen, eller politiske spørsmål knyttet til Oslo. Det andre kriteriet er at artiklene, lederne og kommentarene må handle om Oslo Frp, enten i form av at avisene bruker representanter fra partiet som kilder i artiklene eller at andre politiske aktører nevner Oslo Frp eller politikere fra partiet i sakene. I tillegg har jeg valgt å ta med saker hvor Siv Jensen blir nevnt eller brukes som kilde, men kun når det er i sammenheng med lokalpolitikk i Oslo. Avgjørelsen er tatt på bakgrunn av at hun er leder for Fremskrittspartiet, og jeg mener hennes posisjon fører til at hun også representerer lokallagene.

Tredje og siste kriteriet er at alle artiklene, lederne og kommentarene må handle om innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo. Det gjelder blant annet politiske spørsmål og

---

⁹ Aftenposten morgen, VG og Dagbladet kommer ut syv dager i uken og Klassekampen og Dagsavisen kommer ut seks dager i uken. Aftenposten Aften utgis tre dager i uken, mens alle lokalavisene blir utgitt kun en gang i uken. Lokalavisene i Oslo blir ikke utgitt i juli.

utfordringer knyttet til innvandrere i Oslo, integrering av innvandrere eller asylsøkere i byen, og politiske tiltak eller forslag om innvandring og integrering. Et unntak er gjort i forbindelse med avisenes dekning etter terrorangrepet 22. juli. Det er fordi nyhetsartiklene, lederne og kommentarene etter denne hendelsen fokuserer i liten grad på innvandrings- og integreringspolitiske spørsmål og utfordringer. Det de fokuserer på etter 22. juli, er tidligere utspill fra og retorikkbruken til Oslo Frp, flere Oslo Frp-politikere og Siv Jensen. Men fordi det er dette avisene velger å skrive om når de dekker Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk, velger jeg å inkludere artiklene, lederne og kommentarene som handler om dette i utvalget mitt. Det er ikke et krav at hovedfokuset eller innholdet i hele nyhetsartiklene, lederne eller kommentarene må handle om Oslo Frp og innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo, men deler av dem *må* gjøre det. Det er for å kunne belyse i hvilken forbindelse avisene skriver om Oslo Frp og innvandrings- og integreringspolitikk.

I analysen av avisenes dekning i nyhetsartikler hvor Oslo Frp ikke blir brukt som kilde eller nevnt av andre, gjelder også kriteriene om at sakene må handle om Oslo og om innvandrings- og integreringspolitikk. Men verken Oslo Frp, noen av partiets politikere eller Frp kan være kilde eller nevnt i artiklene. Utvalget for denne analysen består av de samme avisene og tidsperiode.

For å finne alle relevante artikler, ledere og kommentarer etter de satte utvalgskriteriene, valgte jeg ut en liste med søkeord¹⁰. Listen inkluderer partinavnet, nøkkelord innefor det politiske området og profilerte Oslo Frp-politikere. Det er alltid en risiko for at søkeordene jeg har valgt ut ikke fanger opp alle relevante artikler eller ledere og kommentarer i avisene. Samtidig mener jeg at søkeordene som ble valgt ut, dekker bredt innenfor det aktuelle politiske feltet. De samme søkeordene, med unntak av partinavnet og Oslo Frp-politikerne, ble benyttet for å finne relevante artikler til utvalget som består av nyhetsartikler hvor Oslo Frp og Frp ikke er kilde eller blir nevnt. Tilgangen på avisene og innsamlingen av datamaterialet har jeg gjort gjennom nyhetssøkeverktøyet Retriever. Jeg har tilgang til dette søkeverktøyet gjennom Universitetet i Oslo sin avtale. For å finne artikler, ledere og kommentarer i lokalavisene, unntatt dittOslo, har jeg søkt med de samme søkeordene i pdf-utgaver¹¹ av alle utgivelsene, for de ligger ikke i Retriever.

---

¹⁰ Søkeordene: Fremskrittspartiet, Frp, innvandring, innvandrere, integrering, asylsøkere, familiejenforening, flyktninger, asylpolitikk, innvandringspolitikk, integreringspolitikk, Siv Jensen, Carl I. Hagen, Christian Tybring-Gjedde, Mazyar Keshvari, Per-Willy Amundsen og Kent Andersen. Jeg forsøkte også forskjellige utgaver av ordene, for eksempel asylsøker/asylsøkere, innvandrer/innvandrere.

¹¹ Pdf-utgavene av lokalavisene er hentet fra: <http://dittoslo.no/diverse/pdf-av-papirutgavene-fra-2011-1.6713664>

4.3 Kvantitativ innholdsanalyse

Den første problemstillingen i oppgaven undersøkes gjennom en kvantitativ innholdsanalyse av nyhetsartikler i dekningsområdet i de seks avisene Aftenposten (morgen og aften), Dagsavisen, Klassekampen, VG, Dagbladet og lokalavisene i Oslo. Formålet er for det første å undersøke omfanget av dekningsområdet som handler om Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitiske saker og på hvilket tidspunkt omtalen skjer mellom 1. februar og 12. september, samt hvilke kilder som benyttes. Dette gjøres ved å samle inn alle nyhetsartiklene hvor partiet og det politiske området blir brukt som kilde eller nevnes innenfor det gitte tidsrommet.

For det andre er hensikten å finne ut hvilke Oslo Frp-politikere avisene velger å sitere i artiklene og hvilke temaer innenfor det innvandrings- og integreringspolitiske området Oslo Frp får dekning i forbindelse med. Dette gjøres gjennom et oppsett av variabler og kategorier for å avdekke antall artikler, hvem som er kilder og hva som er temaene innenfor det politiske området. Det tredje og siste formålet med innholdsanalysen er å avdekke hva avisene fokuserer på når de skriver om Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk etter 22. juli og i hvilken sammenheng det blir satt i. Dette vil jeg gjøre basert på hva som avdekkes i den kvantitative innholdsanalysen, men også ved en nærlæsing av de aktuelle artiklene, som jeg vil komme tilbake til under punkt 4.4.

4.3.1 Hva er kvantitativ innholdsanalyse?

Neuendorf (2002: 10) definerer kvantitativ innholdsanalyse som: *"...a summarizing, quantitative analysis of messages that relies on the scientific method and is not limited as to the types of variables that may be measured or the context in which the messages are created or presented"*. Innbefattet i vitenskapelig metode er det visse kriterier som man skal forsøke å oppfylle: objektivitet/intersubjektivitet, det skal være et a priori design, og man skal jobbe for å få høy reliabilitet, validitet og generaliserbarhet. Det er ikke mulig å få til et helt objektivt studie fordi alle blir påvirket av subjektivitet. Derfor skal forskere streve etter og nå en standard av intersubjektivitet, hvor det ligger enighet og konsistens blant forskere. Videre betyr et a priori design at variabler, kategorier og kriterier skal bestemmes før undersøkelsen av dataene begynner (Neuendorf, 2002: 11).

Med tanke på oppgavens formål mener jeg at det ikke var hensiktsmessig å følge Neuendorfs krav om et a priori design, fordi det kan medføre at studiets kvalitet svekkes. For å sikre at variablene og kategoriene er mulig å kode systematisk og for å gjøre kategoriene så

gjensidig utelukkende og uttømmende som mulig, ble også variabler og kategorier laget etter at jeg startet å undersøke nyhetsartiklene. I arbeidet med kodeboken ble noen variabler dannet av inntrykket jeg fikk da jeg samlet inn nyhetsartiklene, og noen gjennom gjennomgangen av datamaterialet. I gjennomgangen ble det også nødvendig å endre, tilføye og ta bort kategorier, da det viste seg at det ikke var dekkende for innholdet i artiklene. Hensikten med disse grepene var å sikre og forbedre validiteten og reliabiliteten på analysen.

I den kvantitative analysen kreves det at variablene viser tilbake til problemstillingen i oppgaven, og at hver enkelt variabel er nøye definert slik at det er helt klart hva variablene og kategoriene skal fange opp i innholdet i nyhetsartiklene (Neuendorf, 2002: 107). Jeg laget en kodebok for å sikre dette og for å få en oversikt over variablene og kategoriene som benyttes i analysen. Kodeboken inneholder også forklaringer og retningslinjer for hva som passer inn under hver variabel og kategori. For å sikre at nyhetsartiklene blir kodet presist og systematisk, er det viktig å konstruere kategoriene etter tre rettesnorer. For det første bør kategoriene være uttømmende. Med det menes at det er en kategori på hver variabel som passer til hver eneste enhet i utvalget (Neuendorf, 2002: 118). Alle variablene som ikke er dikotome, har en andre-kategori for å gjøre dem uttømmende.

For det andre bør kategoriene være gjensidig utelukkende, som betyr at det bare er en kategori som er passende på hver variabel for hver enhet (Neuendorf, 2002: 119). Så langt det har latt seg gjøre har jeg forsøkt å lage kategoriene gjensidig utelukkende. Ved tvilstilfeller brukte jeg forklaringene i kodeboken for å avgjøre hvilken kategori enheten passer innenfor og vurderte det også etter hvilket tema som var mest dominerende. Det var for eksempel ved flere tilfeller vanskelig å skille mellom om en artikkel handlet om Oslo Frp eller Frp, eller om det var om lokalpolitisk eller nasjonalpolitisk. For å avgjøre dette brukte jeg kriteriet om at innholdet må handle om Oslo og retningslinjene i kodeboken. For å være sikker på at jeg gjorde det likt for alle artiklene, har jeg gjennomgått utvalget og kodingen flere ganger. Dette kan bidra til å øke reliabiliteten i analysen siden kodingen er utført systematisk og konsekvent, samt ved at en medstudent kodet et tilfeldig utvalg av artiklene og kom frem til samme resultat (Østbye et al., 2007: 223).

4.3.2 Variabler og kategorier

En variabel er noe som er definerbart og kan måles og inneholder forskjellige verdier (kategorier) for hver enhet (Neuendorf, 2002: 95). For eksempel er "Aftenposten Aften" en kategori under variabelen "avis". Variablene jeg har laget har som formål å fange inn ulike deler ved nyhetsartiklene, og vise kunnskap som skal være med på å besvare den første

problemstillingen i oppgaven. Jeg har først variabler som fanger inn hvilken avis og hvilken dato/måned sakene er fra. Fordi det ikke var utfordringer med å kode dette og det klart kommer frem i analysen hva disse besvarer i tråd med problemstillingen, vil jeg ikke gå nærmere inn på disse variablene. Det er mye redaksjonelt samarbeid mellom de forskjellige utgavene av lokalavisene og følgelig er det duplikater i avisene, samt at flere av artiklene er både i papirutgavene og på nettutgaven dittOslo. I tilfeller hvor det er duplikater, er de kun tatt med én gang i analysen.

Et av hovedformålene med analysen er å undersøke i hvilken grad Oslo Frp brukes som kilde i artiklene. Samtidig vil jeg belyse hvilke andre politiske aktører avisene benytter som kilder i artikler hvor fokuset er på innvandrings- og integreringspolitikk. Det er fordi det kan vise tendenser til hvem Oslo Frp konkurrer mot innenfor dette saksområdet. Derfor har jeg variabler som registrer hvilke aktører avisene benytter som kilder i artiklene, og alle kildene i artiklene blir registrert. En kilde er en person som snakker for seg selv eller på vegne av en organisasjon, parti eller lignende, og som avisene bruker for å få informasjon om en hendelse eller politisk tema i en artikkel. Når det er politikere som avisene bruker for å få informasjon, har jeg kodet dem som representanter for partiet de representerer. Hver kilde er kun kodet en gang per artikkel. På bakgrunn av kildene har jeg også kodet for hvilke politikere fra Oslo Frp som blir brukt til sitater, fordi jeg er interessert i hvordan de dekker partiet. Det mener jeg også inkluderer hvilke politikere som blir brukt mer spesifikt¹².

Et annet hovedformål med analysen er å fange opp hvilke innvandrings- og integreringspolitiske temaer avisene skriver om når Oslo Frp blir brukt som kilde eller blir nevnt. Jeg har videre valgt kun å kode artiklene etter det dominerende temaet i artikkelen, selv om den kan inneholde flere innvandrings- og integreringspolitiske temaer. Hva som er det dominerende, avgjøres etter plassering i artikkelen, for eksempel hvis det blir skrevet om tidlig i artikkelen, eller hvis det er det temaet som mest gjennomgående blir skrevet om. Jeg koder temaet i artiklene etter både hovedtema og undertema. Grunnen til det er at innvandrings- og integreringspolitikk er et bredt område og innebærer flere felter. Jeg har videre delt opp det politiske området i tre hovedtemaer: innvandringstemaer, integreringstemaer og innvandrings- og integreringsdebatten post 22. juli. For å undersøke dette har jeg dannet dikotome variabler som innehar kategoriene ja og nei. Hver artikkel blir bare kodet for et hovedtema. For å sikre målingens reliabilitet har hver av variablene klare kriterier for hva som faller innenfor

---

¹² Det er ikke helt samsvar mellom antall kilder og antall ganger politikere fra Oslo Frp var kilder. Denne differansen vil man se i figur 5.2 og figur 5.3. Det er fordi i samme artikkel kan det være flere personer fra Oslo Frp som blir sitert, men det blir bare registrert som kilde en gang.

kategoriene. Videre måles hvert av hovedtemaene for undertemaer, som innehar ulike kategorier¹³ som de blir kodet etter¹⁴. Jeg vil gjennomgå undertemaene i hovedtema innvandrings- og integreringsdebatt post 22. juli mer inngående i kapittel 5.

Som tidligere nevnt er det ikke et krav at hele artikkelen må handle om Oslo Frp. Jeg koder temaet i artikkelen kun etter de delene hvor partiet brukes som kilde eller er nevnt. Det er fordi jeg vil belyse hvilke innvandrings- og integreringspolitiske temaer Oslo Frp blir skrevet om i forbindelse med. Dermed fanger jeg ikke nødvendigvis opp hva som er det dominerende temaet for hele artikkelen. Dette gjelder også i lederne og kommentarene. I tråd med problemstillingene er det deknningen og fremstillingen av Oslo Frp jeg ønsker å undersøke, derfor er det ikke relevant å ta med hva resten av artiklene handler om. Dette gjelder spesielt når det er andre politiske aktører avisene fokuserer på, men hvor Oslo Frp blir nevnt i sammenhengen med artikkelens tema.

4.4 Kvalitativ tekstanalyse

Fordi jeg ønsker å analysere hvordan avisene fremstiller Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo i lederne og kommentarene i dybden, mener jeg det er hensiktsmessig å undersøke dem ved bruk av en kvalitativ tekstanalyse. En kvalitativ tekstanalyse åpner for et dypere innblikk i tekstene gjennom en nærlesing av hva tekstene inneholder. Som tidligere nevnt må lederne og kommentarene være skrevet av avisenes egne journalister, redaktører eller kommentatorer. Det er fordi jeg ønsker å avdekke hvordan avisene fremstiller partiet og det politiske område og det er avisens ansatte som er stemmene til avisen og viser avisenes perspektiver på hendelsene. Jeg har valgt en empirisk induktiv tilnærming til lederne og kommentarene, som muliggjør å undersøke lederne og kommentarene med et åpent sinn for hvilke elementer lederne og kommentarene inneholder (Semetko and Valkenburg, 2000: 94).

Den empiriske tilnærmingen som jeg benytter i denne oppgaven for å undersøke lederne og kommentarene er mediepakkemodellen, som er hentet fra Øyvind Ihlens fremgangsmåte i boken "Petroleumsparadiset" (2007). I boken støtter han seg på Gamsons analysemodell, som gir konkrete rammeverktøy en forsker bør se etter i teksten som skal analyseres (Ihlen, 2007: 33). Rammeverktøyene gjør det enklere å systematisere tekstene for å se hvordan de fremstiller partiet. Selv om jeg benytter meg av en modell som er hentet fra

---

¹³ Undertemaene ble dannet i en prosess i møte med innholdet i nyhetsartiklene.

¹⁴ Se vedlegg 3 for forklaring av variablene og kategoriene.

tolkningsrammefeltet, er ikke det overordnede målet å avdekke hvorvidt det er spesifikke medierammer avisene benytter i lederne og kommentarene, men heller utnytte elementene i modellen til å systematisere innholdet i lederne og kommentarene. Men det gjør meg heller ikke blind for å sammenligne og se hva man finner når lederne og kommentarene er analysert. Det man kan anta, er at lederne og kommentarene blir sett i sammenheng med innholdet i nyhetsartiklene og at de til sammen gjerne legger grunnlaget for hva leserne tolker ut fra hvordan Oslo Frp blir fremstilt i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk.

Ledere og kommentarer er to ulike genrer innenfor politisk kommentarjournalistikk, men jeg velger å se dem samlet i analysen fordi det ikke er så mange av hver type i utvalget. Før jeg går videre med å forklare hvordan jeg brukte mediepakke modellen som analyseverktøy, vil jeg trekke frem et kvalitativt aspekt i analysen av nyhetsartiklene.

I analysen av dekningen etter 22. juli fant jeg ut at det måtte mer enn en kvantitativ analyse til for å avdekke hva avisene skrev om i artiklene. Det var fordi situasjonen Oslo Frp ble plassert i av avisene etter 22. juli, som var en gjennomgang av tidligere utspill og retorikk i lys av terrorangrepet, var ny og spesiell noe som også gjorde den mer interessant å belyse dypere. Jeg har derfor, basert på analysen av temaene i disse artiklene, foretatt en nærlesing av dem. Det innebærer en analyse av hva avisene fokuserte på i sakene fra 22. juli og frem til valgdagen 12. september, i hvilken sammenheng de gjorde det, samt hvordan partiet og politikerne reagerte på avisens dekning.

4.4.1 Mediepakke modellen som analyseverktøy

Målet med å benytte meg av mediepakke modellen er å få et helhetlig bilde av fremstillingen av partiet og det politiske område i utvalget som går igjen i lederne og kommentarene i avisene. Innholdet i modellen er gjennomgått i teorikapittelet, men her vil jeg raskt oppsummere elementene man skal se etter og presentere hvordan jeg går frem i analysen av lederne og kommentarene ved bruk av denne modellen¹⁵. Modellen består av rammeverktøyene språklige bilder, eksempler, slagord og skildringer. Videre ser man etter årsaker, konsekvenser og appell til prinsipper, som sier noe om posisjonen eller resonneringen bak posisjonen avisene tar i lederne og kommentarene. Til sammen kan man få en oversikt over en overordnet fremstillingsmåten eller mediepakken som benyttes (Ihlen, 2007: 33-35). En styrke modellen har er at den har definerte verktøy man bruker, som kan gjøre det lettere for andre forskere å replisere analysen (Ihlen, 2007: 36), samt at den tillater et fokus på

---

¹⁵ Se vedlegg 2 for figur av modellen.

tekstene som analyseres (Ihlen and Andersen, 1999: 23) Mediepakkemodellen gir anledning til at kategoriene vokser frem mens man analyserer, men det er ikke slik at alle elementene må være tilstede i hver leder og kommentar (Ihlen, 2007: 37).

4.4.2 Fremgangsmåten i analysen av ledere og kommentarer

Den kvalitative innholdsanalysen med utgangspunkt i Ihlens mediepakkemodell, har som hensikt å identifisere hvordan avisene på leder- og kommentarplass fremstiller Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i undersøkelsesperioden. Analysen blir gjennomført ved å lese alle lederne og kommentarene og benytte rammeverktøyene og posisjonsverktøyene til å kategorisere og systematisere stoffet inn i et skjema. Dette gir en oversikt over de ulike elementene som benyttes for å fremstille partiet og hvilken posisjon, årsaker, konsekvenser og appell til prinsipper de har for dette standpunktet (Ihlen, 2007: 34). Elementene og posisjonen jeg identifiserer i lederne og kommentarene, er basert på mine tolkninger av datamaterialet. Dette blir påvirket av definisjonen av modellen jeg benytter, datamaterialet og hvordan jeg forstår modellen og tekstene jeg analyserer. For å sikre at jeg ikke har misforstått eller oversett viktige deler av ledernes og kommentarenes fremstillinger og standpunkt, har tekstene blitt lest flere ganger.

Etter å ha plassert alle lederne og kommentarene inn i skjemaet, sammenligner jeg rammeelementene og posisjonsverktøyene systematiseringen har avdekket fra hver enkelt leder og kommentar, for å se om det er flere like elementer som brukes i flere av tekstene. Sammenligningen førte til at flere av lederne og kommentarene passet inn i to ulike overordnede fremstillingsmåter eller medierammer. Følgelig er det noen av lederne og kommentarene som ikke passer inn i en felles fremstillingsform. Det er heller ikke hensiktsmessig eller riktig å lete etter likheter hvis de ikke er der. En svakhet med analysen er at det kan være vanskelig for leseren å forstå hvordan jeg har avdekket elementene i tekstene og kommet frem til de to overordnede rammene (Semetko and Valkenburg, 2000: 94). Ved å beskrive og tydeliggjøre fremstillingen analysen viser og ha med en tabell som eksemplifiserer innholdet i fremstillingsmåtene, forsøker jeg å bøte på denne svakheten. Analysen av lederne og kommentarene er basert på et relativt lite utvalg, som gjør at de ikke kan generaliseres. Men jeg vil peke på trekk ved funnene som kan indikere at de har likhet ved annen tidligere forskning og teori.

I kapittel 6 vil jeg redegjøre for hva organiseringen av lederne og kommentarene fører frem til, vise på hvilken måte de fremstiller Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk og hvorfor dette er en viktig fremstilling.

4.5 Kvalitativt forskningsintervju

Jeg ønsket informasjon om blant annet hva Oslo Frp mener om avisenes dekning av partiet innenfor innvandrings- og integreringspolitikk, hvordan de forholder seg til avisene, hvordan de mener 22. juli påvirket valgkampen, samt hvordan partiet prioriterte innvandrings- og integreringspolitikk i valget 2011. Fordi spørsmålene jeg ønsket informasjon om er erfaringsbaserte og knyttes til partiets vurdering og avgjørelser, mener jeg det er hensiktsmessig å utføre kvalitative intervjuer med ansatte i Oslo Frp. Jeg valgte semistrukturerte intervjuer fordi denne typen intervju gir mulighet for å fastsette temaene på forhånd, samtidig som det åpner for oppfølgingsspørsmål underveis i intervjuet (Østbye et al., 2007: 100). Intervjuguiden, som ble utformet på forhånd, satte strukturen for intervjuene (Kvale and Brinkmann, 2009: 130). Den ble tilpasset til hvert intervju for å sikre at det var relevante spørsmål til informantenes arbeidsoppgaver og for å få mest mulig relevant informasjon. Formålet med intervjuene er å bruke informasjonen til å supplere og nyansere funnene i den kvantitative analysen, samt til bakgrunnsinformasjon i bakgrunnskapittelet. På den måten kan funnene stilles i lys av hva Oslo Frp mener og har erfart i sitt samspill med avisene. Styrken til det kvalitative intervjuet er at det gir direkte informasjon om informantenes synspunkter og erfaringer (Kvale and Brinkmann, 2009: 3).

Til oppgaven har jeg intervjuet tre personer¹⁶ fra Oslo Frp. Det er to personer som jobber i partiet og en politiker. Den første informanten jobbet som pressekontakt under valgkampen og den andre informanten satt i valgkamputvalget til Oslo Frp. Oslo Frp-politikeren jobber fulltid som politiker i Oslo og har flere års erfaring fra lokalpolitikken. Jeg valgte informanter fra tre ulike posisjoner innenfor partiet for å sikre relevant informasjon om erfaringer de har med aviser og avisenes dekning av innvandrings- og integreringspolitikk, samt bredde i informasjonen. På grunn av sine forskjellige posisjoner i partiet, har de gjerne ulike erfaringer og utgangspunkt for å svare på spørsmålene.

Utvalget er lite, men med tanke på hensikten med intervjuene og posisjonen informantene har, mener jeg det kan veie opp for antallet. Hensikten er ikke å kunne generalisere informasjonen hentet i intervjuene, men å bruke informasjonene til å supplere og

---

¹⁶ Alle informantene har signert en informert samtykkeerklæring, hvor de ble sikret gjennomlesing av transkripsjonen og anonymisering i oppgaven. Samtykket kan være en sikkerhet for både forskeren og informanten for å sikre enighet mellom de to partene om hva informasjonen skal brukes til, og trygghet for informantene ved at de får lese hva som ble sagt og at svarene blir anonymisert i oppgaven (Kvale and Brinkmann, 2009: 70-72). Informantene fikk en generell innføring i hva oppgaven undersøker, men ikke alle detaljer. Grunnen til det er at jeg ikke ønsket at for mye informasjon skulle legge eventuelle føringer på svarene deres. Anonymiseringen kan også føre til at informantene snakket mer fritt under intervjuene, for de trengte ikke tenke på mulige konsekvenser av hva de sa (Kvale and Brinkmann, 2009: 72).

eventuelt nyansere funnene i den kvantitative analysen i oppgaven. Det kan imidlertid være at andre informanter kunne bidratt med annen informasjon eller har andre erfaringer med partiets forhold til avisene i deknningen av innvandrings- og integreringspolitikk. I oppgaven har jeg valgt å kalle informantene Frp 1, Frp 2 og Frp 3 når jeg referer til informasjon fra intervjuene, som er en tilfeldig rekkefølge for å sikre anonymisering.

To av intervjuene ble utført ansikt-til-ansikt¹⁷, mens det siste intervjuet ble utført over e-post. Fordelen med ansikt-til-ansikt intervjuer er at man har direkte kontakt med informanten, som kan føre til en bedre forståelse av det informanten svarer og fremme refleksjoner, som igjen kan bidra til bedre svar (Gentikow, 2005: 84). Et intervju over e-post krever mindre tid og energi enn et personlig møte og med tanke på transkribering (Gentikow, 2005: 103-104). I et tilfelle hadde jeg et kort oppfølgingsintervju over telefon med informanten som jobbet med pressekontakt, grunnet et behov for å utdype noen tidligere spørsmål. Et oppfølgingsintervju gir muligheten til en slik utdypning og for å få svar på spørsmål som dukker opp etter første intervju. Telefonintervju er en rask måte å få svarene på. Denne type intervju brukes mindre i kvalitativ metode fordi det mangler det direkte nærværet som et personlig intervju har. Siden jeg allerede hadde intervjuet informanten, var en relasjon allerede etablert (Gentikow, 2005: 84-85).

4.5.1 utfordringer ved intervjuene

Hensikten med kvalitative intervjuer er å frembringe informasjon og synspunkter rundt forskningstemaet. Det personlige møtet mellom intervjuer og informant kan derimot ha påvirkning på situasjonen og kunnskapen som blir overbrakt (Kvale and Brinkmann, 2009: 62). En faktor som kan påvirke informasjonsflyten i negativ retning, er hvis det er ubalanse i maktforholdet mellom informant og intervjuer. De tre intervjuene utført i oppgaven går innenfor kategorien som kalles eliteintervjuer, som kjennetegnes av at informanten kan ha makt overfor intervjueren (Thomas, 1995). Det kan utspille seg ved at informantene har mer kunnskap om temaet og mer erfaring fra intervjusituasjoner enn forskeren. Stillingene pressekontakt og politiker gjør at informantene har erfaring med å snakke med mediene og med intervjusituasjonen, For å minske sjansene for disse svakhetene, hadde jeg på forhånd satt meg godt inn i temaet og hadde et klart formål med intervjuene. Ved å ha en gjennomtenkt

---

¹⁷ For å gjøre intervjusituasjonen lettere og for og fullt kunne konsentrere meg om hva som ble sagt og stille relevante oppfølgings spørsmål, tok jeg opp intervjuene på båndopptaker. Dette er også med på å sikre at all informasjonen kom med og husker korrekt. Intervjuene ble transkribert kort tid etter de ble utført og informantene har, som sagt, fått muligheten til å godkjenne transkripsjonene.

intervjuguide og være klar over hovedtemaene intervjuene skal gi informasjon om, gjorde at jeg lettere kunne styre samtalen gjennom de temaene jeg ville belyse. Samtidig kunne jeg fange opp andre punkter som dukket opp underveis (Gentikow, 2005: 88).

En annen mulig feilkilde i eliteintervjuer er at informantene representerer en bedrift eller organisasjon, og gir derfor offisielle svar som ikke gir en like dyp innsikt i temaene som er ønsket (Thomas, 1995: 115). I mitt tilfelle var jeg forberedt på at informantene eventuelt kunne svare med tanke på å stille sitt parti i et godt lys og ikke hvordan de direkte opplever sitt samspill med media. Dette kunne ført til at validiteten til intervjuene ble svekket siden jeg ikke ville fått godt nok innsyn i temaene jeg trengte informasjon om. Samtidig er partiet ofte kjent for å si sin ærlige mening om media og svarene virket ikke som repetert av offisielle versjoner. Ved uklarheter eller tvil benyttet jeg meg av oppfølgingsspørsmål for å klargjøre svarene eller bekrefte min tolkning. I følge Kvale og Brinkmann (2009: 164) kan det være med på å sikre validiteten til intervjuet. En svakhet med intervjuene er at de ble gjennomført en stund etter undersøkelsesperioden i oppgaven. Dette kan ha ført til at noen relevante erfaringer og tanker kan ha bli glemt. På en annen side kan tiden mellom undersøkelsesperioden og intervjuene føre til at informantene har hatt tid til å reflektere over erfaringer de tilegnet seg i løpet av undersøkelsesperioden, og dermed komme med mer gjennomtenkte svar. Til tross for disse mulige svakhetene, mener jeg kvalitative intervjuer er den mest hensiktsmessige metoden for å få innsikt i erfaringer og kunnskap om Oslo Frp sitt samspill og erfaringer med pressen.

4.6 Analysens kvalitet

Jeg har i gjennomgangen av de ulike metodene pekt på styrker og svakheter ved metodene, innsamlingen av data og analysen. Formålet har blant annet vært å vise hvordan de metodiske tilnærmingene som benyttes er passende for å svare på oppgavens problemstillinger. En annen viktige side er kvaliteten på analysen og om funnene er gyldige utover denne oppgaven. Ekstern validitet eller generaliserbarhet handler om i hvilken grad funnene kan være gyldige utover datamaterialet og undersøkelsesperioden i denne oppgaven (Neuendorf, 2002: 115). Fordi jeg benytter meg av kvalitative metoder for å besvare den andre problemstillingen i oppgaven, og fordi jeg har benyttet en ikke-tilfeldig utvalgsteknikk i den kvantitative analysen, fører det til at funnene i oppgaven ikke kan generaliseres (Neuendorf, 2002: 87). I tillegg består utvalget av 140 nyhetsartikler, som er ganske lite for en kvantitativ analyse og de er hentet fra en relativ kort tidsperiode. Dette fører til at funnene ikke er representative for hva en typisk mediedekning av Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk

er. Men siden utvalget mitt er den faktiske dekningen i de utvalgte avisene i oppgaven, kan det si noe om den spesifikke dekningen i det valgte tidsrommet og i de valgte avisene.

Funnene i analysen av lederne og kommentarene er et resultat av mine fortolkninger og konstruksjon av medierammer og det fører til at det ikke er mulig og statistisk generalisere funnene. Men gjennom å forklare og tydeliggjøre fremgangsmåten, argumentene og funnene kan det åpne for en analytisk generalisering. Det er da opp til leseren å avgjøre om han mener generaliseringen holder eller ikke (Ihlen, 2007: 18).

Det funnene i oppgaven kan bidra med, er teoretisk og metodisk innsikt i forbindelse med studier av medierammer i innholdet i ledere og kommentarer. Samtidig kan analysen av nyhetsartiklene gi innsikt i hvordan avisene velger å dekke Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk med tanke på kildebruk og tema og hvor stor del av dekningen Oslo Frp er en del av. Funnene kan ikke statistisk generaliseres til for eksempel alle trykte aviser i Norge, men det kan gi en indikasjon på tendenser som kan undersøkes videre i andre studier.

5. Avisenes dekning av Oslo Frp i nyhetsartikler

Hvilke nyhetssaker avisene plasserer på sin politiske dagsorden og hvilke aktører de slipper til i sakene, påvirker mediedekning et politisk tema og politisk parti får (Aardal et al., 2004b: 19-20). Hovedformålet med dette kapittelet er å svare på oppgavens første problemstilling, som belyser hvordan de utvalgte avisene dekker Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitiske saker i Oslo, i undersøkelsesperioden. For å svare på dette er det ulike aspekter ved dekningen som bør undersøkes nærmere. Som jeg presenterte i innledningskapittelet, er denne analysen av den grunn delt opp i tre ulike deler. I den første delen undersøker jeg omfanget av dekning i avisene. Det skal for det første belyse hvor mange saker avisene skriver om innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo totalt og hvordan dekningen er fordelt mellom avisene.

For det andre undersøkes dekningsmengden av innvandrings- og integreringspolitiske artikler i forbindelse med Oslo Frp spesielt, som er artikler hvor partiet brukes som kilde eller blir nevnt av andre aktører. Hensikten er å belyse hvilken prioritering Oslo Frp får innenfor dekningen av innvandrings- og integreringspolitikk totalt og hvilke aviser som fokuserer mest på partiet. Samtidig belyses hvor stor del av den totale dekningen som består av artikler hvor Oslo Frp *ikke* blir brukt som kilde av avisene, eller blir nevnt av andre aktører. I denne delen av dekningen er det kun andre politiske aktører avisene fokuserer på i artikler om innvandrings- og integreringspolitikk. For det tredje undersøkes hvordan den totale dekningen er fordelt utover i månedene som undersøkes. Det vil gi et bilde på hvilke tidspunkt avisene prioriterer innvandrings- og integreringspolitikk, og hvordan utviklingen for dekningen er frem mot valgdagen i september. Her vil også Oslo Frp belyses spesielt og bli sammenlignet med artiklene i dekningen hvor avisene benytter andre aktører som kilder.

I den andre delen i dette kapittelet er det innholdet i nyhetsartiklene som undersøkes. Hensikten her er å belyse hvem avisene slipper til i nyhetsartiklene om innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo og hvilke spesifikke innvandrings- og integreringspolitiske temaer pressen velger å skrive om. Følgelig vil jeg først avdekke hvilke aktører avisene bruker som kilder i den totale dekningen av innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo. Avisenes valg av kilder henviser til hvem de mener er verdt å lytte til innenfor dette politiske området (Allern, 2004: 142-143), samtidig som kilderollen gir ulike aktører mulighet til å formidle sin politikk og meninger i artiklene. Hvilke kildegrupper avisene benytter mest i dekningen av innvandrings- og integreringspolitikk vil også belyses, samtidig som jeg vil vurdere hvorfor avisene prioriterer disse gruppene. Hvor mange kilder avisene benytter påvirker hvilke

synspunkter som kommer frem i artiklene om en hendelse. Av den grunn vil jeg også undersøke om avisene som regel benytter en eller flere kilder i artiklene om innvandrings- og integreringspolitiske saker. Videre vil analysen belyse hvilke representanter fra Oslo Frp som blir mest sitert i artiklene, når partiet brukes som kilde. Hensikten er å finne ut om det er spesielle Oslo Frp-politikere avisene prioriterer fremfor andre innenfor innvandrings- og integreringspolitiske saker. Dette vil også vurderes opp mot hvilken posisjon disse politikerne har i partiet. Hvilke innvandrings- og integreringspolitiske temaer avisene fokuserer på i deknningen av Oslo Frp, vil belyse i hvilken sammenheng avisene velger å dekke partiet. Et politisk saksområde, som innvandring og integrering, inkluderer mange undertemaer som avisene kan fokusere på. Derfor ser analysen også på mer generelle hovedtemaer og spesifikke undertemaer som avisene mener det er interessant å skrive om.

Den tredje og siste delen i dette analysekapittelet er en nærmere undersøkelse av hva avisene skriver om Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i perioden fra 22. juli og frem til valgdagen 12. september. Dekningen denne perioden er sterkt preget av terrorangrepet, og hva som ligger bak handlingene til Anders Behring Breivik. Blant annet trekkes meningene og holdningene Breivik ytret om innvandring og integrering, og hva som kan ha bidratt til dem frem i mediene. Samtidig oppstod det en debatt i avisene om hvordan innvandrings- og integreringsdebatten bør endre seg og et fokus på hvem som har bidratt til en fiendtlig debatt på dette området, i lys av terrorangrepet. Det er i denne sammenheng Oslo Frp ofte trekkes frem i avisene. Samtidig får noen av partiets politikere spesielt mye medieoppmerksomhet i denne perioden på grunn av sin profilerte rolle innenfor dette politiske området.

Formålet med denne delen er på den ene siden å avdekke hva artiklene handlet om og i hvilken sammenheng avisene fokuserer på Oslo Frp og noen enkelte politikere. På den andre siden belyses hvordan partiet og disse politikerne reagerer og håndterer avisenes fokus i forbindelse med disse sakene. Hvilke politikere deknningen fokuserte på vil redegjøres for under punkt 5.3. I alle delene vil jeg, som nevnt i innledningskapittelet, supplere funnene med informasjonen innhentet fra intervjuene med Oslo Frp-medlemmene, når det er passende. Det intervjuvarene bidrar med er blant annet Oslo Frps syn på avisenes dekning og hvordan de anser sitt forhold til avisene.

5.1 Dekningsomfanget og fordelingen månedvis

5.1.1 Mengden dekning i avisene

I denne første delen undersøker jeg den totale dekningen av innvandrings- og integreringspolitikk i avisene og hvordan dekningen er fordelt mellom de forskjellige avisene i utvalget. Hvor mange saker avisene totalt publiserer om innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo belyser hvilken prioritet saksområdet har på pressens politiske dagsorden i månedene jeg undersøker. Samtidig viser fordelingen mellom avisene hvordan hver enkelt avis prioriterer å dekke det politiske området i undersøkelsesperioden. Videre vil Oslo Frp belyses spesielt. Hvor stor del av avisenes dekning er Oslo Frp en del av og hvilke aviser prioriterer partiet i størst grad? Dette gjelder i artikler hvor Oslo Frp blir brukt som kilde eller blir nevnt av andre aktører. Hensikten er å belyse et aspekt ved hvordan avisene velger å dekke Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo. Samtidig blir ikke Oslo Frp prioritert, som enten kilde eller nevnt, i alle artiklene i avisenes totale dekning. Følgelig vil jeg klargjøre andelen av den totale dekningen hvor avisene kun prioriterer andre aktører enn Oslo Frp. Det er fordi avisene har flere politiske aktører de kan fokusere på innenfor innvandrings- og integreringspolitikken. Til sammen vil dette gi svar på hvor mye dekning Oslo Frp får av den totalt mengden, og om partiet blir prioritert i forhold andre politiske aktører av avisene innefor dette saksområde.

Tabell 5.1 Frekvensen av avisenes totale dekning og dekningen med og uten Oslo Frp til stede i saken.

Aviser	Total	Med Oslo Frp	Uten Oslo Frp
Aftenposten*	41 (26/15)	20 (9/11)	21(17/4)
Lokalavisene**	36	12	24
Dagsavisen	28	20	8
Klassekampen	17	10	7
Dagbladet	13	12	1
VG	5	3	2
Total	140	77	63

*Inkluderer både Aftenposten Aften og morgenutgaven. Fordelingen mellom aften- og morgenutgaven er tatt med i parentes, Hvor tallene fra aften er til venstre og morgen til høyre.

**Inkluderer Nordstrands blad, Groruddalen, Østkantavisa, Ullern Avis Akersposten, Frogner og St. Hanshaugen og dittOslo.

Tabell 5.1 viser en oversikt over det totale antallet nyhetsartikler som handler om innvandrings- og integreringspolitiske saker i Oslo, for hele undersøkelsesperioden. Den viser også hvordan fordelingen er mellom de ulike avisene. I tillegg viser den et skille mellom artikler ”med Oslo Frp” og artikler ”uten Oslo Frp”. Førstnevnte gjelder alle artiklene hvor Oslo Frp brukes som kilde i artikkelen eller at blir de nevnt av andre politiske aktører i saken. ”Uten Oslo Frp” gjelder alle artiklene i deknningen som kun bruker andre kilder enn Oslo Frp. I disse artiklene er altså ikke Oslo Frp nevnt i det hele tatt. Til sammen utgjør artiklene ”med Oslo Frp” og artiklene ”uten Oslo Frp” avisenes totale dekning i undersøkelsesperioden. Dette skille er tatt med for å avgjøre hvor mye avisene velger inkludere Oslo Frp i deknningen av innvandrings- og integreringspolitiske saker. Dette skille mellom artikler ”med Oslo Frp” og ”uten Oslo Frp” vil også benyttes i noen av de andre delene i dette analysekapittelet.

De seks avisene publiserer totalt 140 nyhetsartikler som handler om innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo fra 1. februar til 12. september. Det er flere hendelser som går igjen i den totale deknningen i undersøkelsesperioden, og i flere av avisene. Høyt på avisenes dagsorden er for eksempel saker om problemet med kriminelle asylsøkere som selger narkotika langs Akerselva (Dagsavisen og Aftenposten Morgen), flukten fra skoler med høyt minoritetsantall (Aftenposten Aften, Klassekampen, Dagsavisen) og integreringsproblemer i Groruddalen (Lokalavisa Groruddalen, Dagbladet, Dagsavisen, Aftenposten Morgen). Flere av disse sakene dekkes jevnt over hele undersøkelsesperioden.

I artikler om problemet med kriminelle asylsøkere blir Oslo Frp inkludert ved flere tilfeller, men også Arbeiderpartiet og Venstre blir prioritert i artiklene. Alle partiene kommer med forslag til løsninger på problemet, men samtidig inkluderer sakene også et spørsmål om ansvar; hvem har skyld i at de omtalte asylsøkerne stadig vender tilbake til Oslo og fortsetter den kriminelle virksomheten? Disse sakene arter seg som en blanding mellom et lokalpolitisk og nasjonalpolitisk problem fordi asylpolitikk blir bestemt på Stortinget. Men det blir likevel aktuelt i denne sammenhengen fordi det er i Oslo den kriminelle virksomheten finner sted og det krever handling fra lokale politikere. I forbindelse med de to andre hendelsene blir Oslo Frp kun kort nevnt, mens andre partier og enkeltpersoner er mer fremtredende. En grunn til dette kan være at blant annet Aftenposten Aften fokuserer på privatpersoners meninger i artiklene om skoleflukt og integreringsspørsmålet i Groruddalen. På den måten utelukker avisen de politiske synspunktene på sakene.

En annen hendelse som går igjen i den totale deknningen er meta-debatten om tonen i innvandrings- og integreringsdebatten, som oppstod i avisene i ukene etter terrorangrepet 22. juli. Dette dominerer i stor grad deknningen fra 22. juli og frem til valgdagen innenfor

innvandrings- og integreringspolitikken. I den totale dekningen er det flere artikler om meta-debatten i artiklene ”med Oslo Frp” enn i artiklene ”uten Oslo Frp”. Det indikerer at Oslo Frp blir tettere knyttet til denne debatten av pressen enn andre politiske aktører. Hva sakene handler om og i hvilke sammenhenger pressen fokuserer på partiet innenfor meta-debatten som etterfulgte angrepet 22. Juli, vil jeg komme nærmere tilbake til under punkt 5.3.

Tabell 5.1 viser at det varierer i hvor stor grad avisene i utvalget prioriterer å skrive om innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo. Grovt sett er det tre aviser som til sammen står for over en tredjedel av den totale dekningen i undersøkelsesperioden. Således er det disse avisene som prioriterer innvandrings- og integreringspolitikk høyest på sin politiske dagsorden. Det gjelder Aftenposten (sammenlagt for aften og morgen), Dagsavisen og lokalavisene (sammenlagt for alle utgavene). Fordi disse tre avisene alle er rene Osloaviser er det ikke overraskende, men heller mer naturlig at de skriver flest artikler om lokalpolitiske hendelser. Det er også fordi målgruppen deres, som i fellesskap er personer i Oslo, sannsynligvis har større interesse for lokalpolitiske spørsmål og problemer knyttet til sine nærområder.

At det er Osloaviser som prioriterer innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo viser seg også i fordelingen mellom Aftenpostens morgenutgave og Aften. Av til sammen 41 artikler om det politiske området er 26 av disse fra Aftenposten Aften. Samtidig er morgenutgaven en riksdekkende abonnementsavis som innebærer at den skal nå ut til en bredere lesergruppe som er spredt geografisk. Av den grunn vil nok ikke alle deres lesere mene at lokalpolitiske saker i Oslo har like stor nyhetsverdi og er like interessante som Oslobeboere. Innenfor den totale dekningen av artikler i lokalavisene viser det seg tendenser til at de geografiske områdene hver avis fokuserer på, påvirker hvor høyt innvandrings- og integreringspolitiske hendelser blir prioritert. Av de totalt 36 artiklene fra lokalavisene er over halvparten fra Lokalavisen Groruddalen og Østkantavisa. Disse to avisene blir utgitt i de områdene i Oslo som har blant de høyeste andelene¹⁸ av innvandrere og det kan delvis forklare hvorfor innvandrings- og integrerings saker er mer interessante her. I tillegg fremgår det i innholdet at mange saker handler om nettopp integreringsutfordringer i Groruddalen og skoleflukten i samme området fra skoler med høyt minoritetsantall. Dette kan delvis forklare hvorfor det er mer fokus på innvandrings- og integreringspolitiske hendelser i disse to avisene. Samtidig er det kun Nordre Aker budstikke som ikke har en eneste artikkel om innvandrings- og integreringspolitikk, som viser at det er et politisk område som blir prioritert blant alle

---

¹⁸ Kilde TNS Gallup 2012: <http://www.ssb.no/emner/02/01/10/innvbef/tab-2012-04-26-11.html>

avisutgavene om innbefattes i lokalavisene, men i varierende grad. Avisenes redaksjoner skriver egne saker, men samarbeider også mye. Dette fører til at samme sak gjerne publiseres i flere aviser, noe som kan gi en sak spredning til større deler av Oslo, siden hver utgave er knyttet til et lokalområde i byen.

Blant de tre siste avisene, se tabell 5.1, er det VG som har færrest oppslag om innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo totalt, med kun fem artikler for hele perioden. Det er på den ene siden noe uventet at Norges største løssalgsavis¹⁹ skriver så lite om innvandring og integreringspolitikk. Både fordi hendelser i Oslo som landets hovedstad, kan være av nasjonal interesse, men og på grunn av at Oslo har den største andelen av innvandrere i Norge. Av den grunn følger det flere utfordringer knyttet til integrering som kan være av nyhetsinteresse. På en annen side er avisen en tabloid riksavis og skal nå ut til folk i hele landet. Det kan gjøre at lokalpolitiske saker ikke blir like aktuelt å skrive om og at avisen heller prioriterer saker innenfor innvandrings- og integreringspolitikk på det nasjonale nivået. Dagbladet, som landets andre store tabloide riksavis, har totalt 13 artikler. Selv om dette heller ikke er et spesielt høyt antall, er det betydelig større enn deknningen i VG. Dette viser at Dagbladet prioriterer innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo høyere på sin dagsorden i disse månedene enn VG.

Analysen av den totale deknningen viser at over halvparten av nyhetsartiklene (77) er artikler hvor Oslo Frp brukes som kilde eller blir nevnt av andre aktører. Dette gir en indikasjon på at pressen i stor grad prioriterer Oslo Frp i sin dekning av innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo. Tidligere forskning på Fremskrittspartiet viser at mediene ofte har prioritert partiet i sine innvandringsdebatter (Hagelund, 2003: 51), og funnene i denne oppgaven viser at det også er gjeldene for lokallaget i Oslo. Det kan være flere grunner til at avisene velger å bruke Oslo Frp som kilde eller at de blir nevnt i innvandrings- og integreringspolitiske saker. Det kan for det første ha sammenheng med Fremskrittspartiets fremtredende rolle innenfor innvandrings- og integreringspolitikken. Det er en rolle partiet har hatt siden de for første gang, og som første parti satte fokus på et innvandringstema under valgkampen i 1987²⁰. På grunn av avisenes fokusering på Oslo Frp antyder det at denne rollen blir overført til Oslo Frp når det gjelder lokalpolitikk.

For det andre har Oslo Frp en klar og restriktiv politikk på dette saksområdet. Dette kan gjøre det mer interessant for avisene å skrive om Oslo Frp sin innvandrings- og

---

¹⁹ Tall er hentet fra TNS Gallup, offisielle lesertall for 2012: <http://www.tns-gallup.no/arch/img/9103501.pdf>

²⁰ Se bakgrunnskapitlet for mer informasjon om Frps inntog i innvandrings- og integreringspolitikken.

integreringspolitikk. Det er både fordi det kan være mindre ressurskrevende for journalistene å skrive om politikk som er klart fremlagt, og fordi partiets politikk ofte medfører kontroversielle forslag som passer inn under nyhetskriteriet sensasjon (Allern, 2004: 145, 148). Flere Oslo Frp-politikere har markert seg med restriktive holdninger i innvandrings- og integreringsspørsmål, blant annet Christian Tybring-Gjedde, Kent Andresen og Carl I. Hagen. Av den grunn vet avisene at de antakeligvis kan få utspill fra Oslo Frp-politikere som er litt på kanten og som kan gjøre at artiklene får mer oppmerksomhet og blir kanskje mer interessante for leserne. Oslo Frp hadde ikke innvandrings- og integreringspolitikk som en av sine valgsaker i 2011 (Intervju Frp 1). Så selv uten at Oslo Frp satser spesifikt på dette saksområdet blir de i stor grad deltakere i avisenes dekning. Samtidig førte ikke pressen sitt fokus på innvandring og integrering nok til at partiet prioriterte saksområdet mer.

Avisene som har flest artikler hvor Oslo Frp er kilde eller nevnt er Dagsavisen og Aftenposten (morgen og aften), men 20 artikler hver. At Dagsavisen har et så høyt antall artikler med Oslo Frp er noe overraskende, samt at det er interessant av flere grunner. I et av intervjuene med Oslo Frp kommer det frem at partiet mener Dagsavisen er vanskelig å komme til i for partiet, og det er heller ikke en avis partiet anser som relevant for å nå målgruppene sine (Intervju Frp 1 og Frp 2). Bakgrunnen informantene har for dette synet er at de mener Dagsavisen er en venstreorientert avis, som ikke er interessert i å vinkle saker fordelaktig for Oslo Frp (Intervju Frp 1). Dagsavisen var tradisjonelt fagforeningenes og arbeiderpartiets avis som kan medføre til en mer venstreorientert ideologi, og de baserer seg fortsatt på arbeiderbevegelsens verdier (Mentor Medier, 2012). På en side kan man da anta at Dagsavisen ideologisk sett står på motsatt side av politikken enn Oslo Frp. På en annen side er den en uavhengig avis som ikke skal la seg styre av tidligere partitilknytninger. Men selv om Dagsavisen har mange artikler, hvor Oslo Frp er kilde eller nevnt, er det ikke gitt at dekningen er en fordel for Oslo Frp. Dekningen kan inneholde kritiske artikler og negative vinklinger på partiets politikk, som kan være uheldig for partiet.

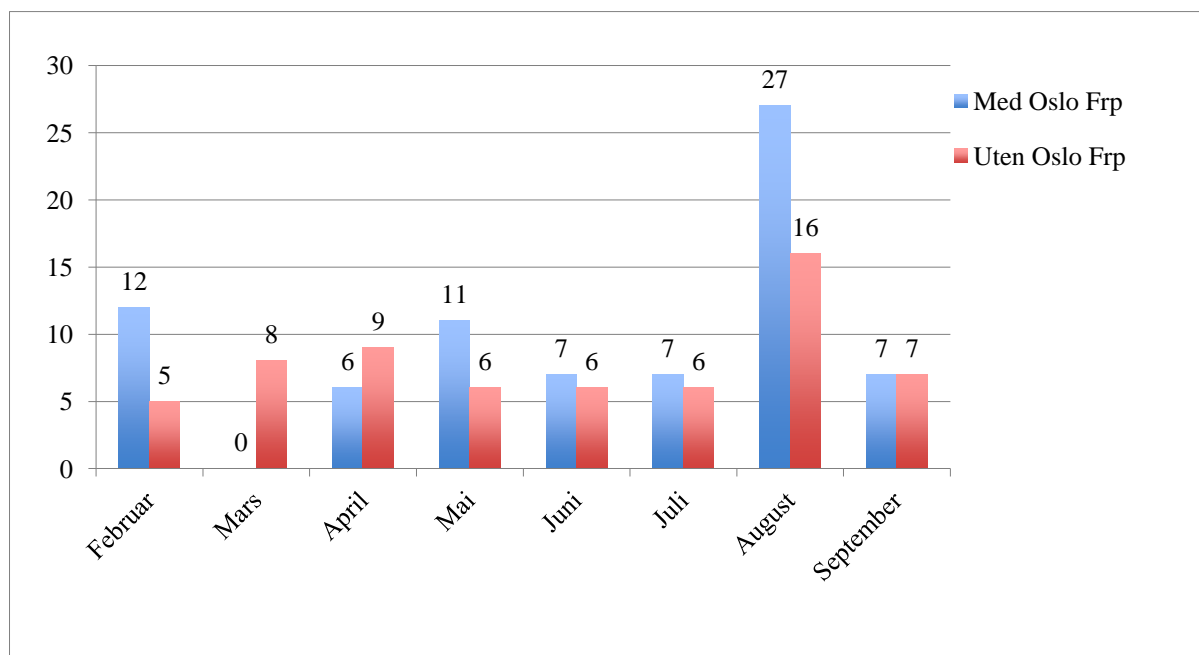
Avisene prioriterer ikke Oslo Frp i alle artiklene om innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo i den totale dekning. Som tabell 5.1 viser fokuserer avisene kun på andre politiske aktører i litt under halvparten (63) av den totale dekningen av det politiske saksområdet. De andre politiske aktører er for eksempel politiske partier, interesseorganisasjoner eller enkeltpersoner. Dette indikerer at selv om mange kanskje forbinder innvandrings- og integreringspolitikken i Oslo med Oslo Frp, blir de ikke alltid brukt som kilde eller nevnt av pressen når de skriver om dette politiske temaet. Det er spesielt Aftenposten Aften og lokalavisene som har flere saker hvor de fokuserer på andre aktører enn

Oslo Frp. Aften har for eksempel 17 artikler hvor de kun bruker andre aktører som kilder og bare 9 artikler hvor Oslo Frp er kilde eller nevnt. Dette kan delvis forklares av at Oslo Frp selv mener det er vanskelig å få inn saker i Aftenposten Aften (Intervju Frp 1). Lokalavisene har dobbelt så mange artikler hvor de bruker andre aktører som kilde, enn de har med Oslo Frp som kilde eller nevnt. Oslo Frp mener at hvis man tilbyr lokalavisene en sak er det ganske enkelt å få et oppslag (Intervju Frp 1). Men antall artikler de faktisk var kilde eller nevnt indikerer at de ikke var flinke nok til utnytte dette, noe som de selv også innrømmer (Intervju Frp 1). Følgelig kan det virke som at andre partier og aktører var flinkere til å benytte seg av lokalavisene i undersøkelsesperioden.

5.1.2 Dekningens fordeling ut over undersøkelsesperioden

For å svare på hvordan avisene velger å dekke Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk er det også relevant å se på hvilke tidspunkt de velger å gjøre det på. Det er fordi for partiet kan det være gunstig med jevn fokusering på innvandrings- og integreringspolitikk i avisene. Det kan føre til at leserne holder seg oppdatert på hva som skjer innenfor innvandrings- og integreringspolitikken generelt, og hva Oslo Frp står for og hvilke tiltak de fremmer spesielt. Tidspunktet for dekingen er også viktig med tanke på det forestående valget. Det er fordi mange velgere bestemmer seg nærme valget, og da gjelder det for partiene at velgerne har politikken deres friskt i minne (Waldahl and Narud, 2004: 182). På bakgrunn av dette skal jeg her undersøke hvordan den totale dekingen er fordelt utover månedene jeg undersøker og hvilke tidspunkter de skriver artikler hvor Oslo Frp er kilde eller nevnt. I tillegg vil jeg vurdere hvordan dekingen i månedene er fordelt mellom artiklene ”med Oslo Frp” og artiklene ”uten Oslo Frp”.

Figur 5.1 Antall saker per måned, totalt for Oslo Frp og saker uten Oslo Frp*

*Tallene er dekningen sammenlagt av alle avisene.

Figur 5.1 viser hvordan fordelingen av den totale dekningen av innvandrings- og integreringspolitiske artikler er utover månedene i undersøkelsesperioden. I tillegg viser figuren hvordan dekningen er fordelt mellom artiklene ”med Oslo Frp” og artiklene ”uten Oslo Frp”. Som figuren viser er dekningen helt klart høyest i august, med omtrent en tredjedel av den totale innvandrings- og integreringspolitiske omtalen²¹. Utenom den markante stigningen i august er resten av den samlede dekningen relativt jevnt fordelt mellom de andre månedene. Avisene prioriterte således det politiske saksområdet gjennom hele undersøkelsesperioden, men med varierende antall saker. Videre viser figuren at i flertallet av månedene er det flest artikler ”med Oslo Frp”.

Unntakene fra Oslo Frp sin dominans er marsmåned, hvor Oslo Frp ikke er kilde eller nevnt i en eneste artikkel, samt i april hvor avisene publiserer flere artikler hvor kun andre aktører er kilde. Utviklingen i dekningen hentyder en ganske vanlig dekningskurve frem mot et valg. Det er færre saker i sommermånedene juli, hvor det ofte er mindre politisk aktivitet på grunn av sommerferien. Lokalavisene har ingen utgivelser i juli, noe som også forklarer hvorfor det ikke var flere saker den måneden. Aktivitetsnivået stiger igjen i august, etter ferien og når valgdagen nærmer seg (Narud and Waldahl, 2004: 169). Figuren viser at Oslo Frp får mest omtale i august. I artiklene denne måneden, samt i store deler av dekningen i juli (etter 22. juli) og i september skriver avisene stort sett om Oslo Frp i forbindelse med debatten som

²¹ Sammenlagt av utvalget med Oslo Frp og uten Oslo Frp.

oppstod om tonen i innvandrings- og integreringsdebatten i ukene etter terrorangrepet 22. juli. I denne perioden blir det et fokus i avisene på hvem som har bidratt til en fiendtlig innvandrings- og integreringsdebatt, hvor noen politikere fra Oslo Frp og Frp-leder Siv Jensen får en sentral rolle. Dette knytter avisene til tidligere utspill fra- og retorikkbruken til Oslo Frp-politikerne og Siv Jensen i innvandrings- og integreringsdebatten. Avisenes fokus på Oslo Frp i august er således ingen effekt av at det er nærme valget, men heller en følge av terrorangrepet og fokuset på tonen i innvandrings- og integreringsdebatten etter 22. juli.

Hvis man i den delen av dekningen hvor Oslo Frp er kilde eller nevnt, utelukker artiklene som har forbindelse til debatten om tonen i innvandrings- og integreringsdebatten, ville utfallet vært noe helt annet. I juli, august og september er det til sammen kun syv artikler som handler om andre typer innvandrings- og integreringspolitiske temaer. Dette viser tendenser til at pressen ikke prioriterer Oslo Frp i artikler som handler om andre aspekter ved innvandrings- og integreringspolitikk i disse månedene. Dette medfører også at Oslo Frp i liten grad får muligheten til å fremme sin innvandrings- og integreringspolitikk i det som regnes som den viktigste delen av valgkampen, og nærme valgdagen.

I artiklene ”uten Oslo Frp” skriver avisene til sammen 15 artikler i august og september som handler om andre innvandrings- og integreringspolitiske temaer. Det avisene fokuserer på i disse månedene er stort sett konkrete innvandrings- og integreringstiltak fra de andre politiske partiene. Avisene fokuserer i veldig liten grad på debatten om tonen i innvandrings- og integreringsdebatten når de skriver om andre politiske aktører enn Oslo Frp. Det er kun åtte saker i august og ingen i september i forbindelse med denne debatten. Dette viser at andre politiske aktører ikke blir knyttet til den debatten i samme grad som Oslo Frp.

5.1.3 Oppsummering

I den første delen har jeg undersøkt hvor mye avisene totalt valgte å dekke innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo og hvilke aviser som prioriterte dette saksområdet mest. Til sammen var det 140 nyhetsartikler om innvandrings- og integreringspolitikk gjennom hele undersøkelsesperioden, og avisene Aftenposten (morgen og aften), lokalavisene og Dagsavisen stod for over en tredjedel av disse artiklene. Følgelig fikk det politiske saksområdet ganske bred dekning i de månedene som har blitt undersøkt. Dekningen har blitt undersøkt både i artikler hvor Oslo Frp var kilde eller nevnt, og i artikler hvor avisene benytter andre aktører som kilde. Artikler hvor Oslo Frp var kilde eller nevnt fikk over halvparten av den totale dekningen. Noe overraskende var det blant annet Dagsavisen som hadde det høyeste antallet saker som inkluderte Oslo Frp. I utvalget av artikler med andre aktører som kilde var

det Aftenposten Aften og lokalavisene som fokuserte mest på andre politiske aktører. Videre har jeg i denne delen undersøkt hvordan dekningen var fordelt utover månedene i undersøkelsesperioden, samt hvordan Oslo Frp ble prioritert i de ulike månedene. Dekningen var relativt jevnt fordelt utover månedene, med unntak av august hvor dekningen økte betraktelig, både i artiklene hvor Oslo Frp var kilde eller nevnt og i artiklene med andre kilder. I artiklene i august hvor Oslo Frp var kilde eller nevnt skyldes det avisenes overveiende fokusering på debatten om tonen i innvandrings- og integreringsdebatten som oppstod i ukene etter 22. juli. Dette førte til at Oslo Frp ikke fikk fremmet sin innvandrings- og integreringspolitikk rett før valget og leserne fikk nesten kun informasjon om hvordan tidligere utspill fra- og retorikkbruken til noen Oslo Frp-politikere og Siv Jensen hadde bidratt til en mer fremmedfiendtlig innvandrings- og integreringsdebatt.

5.2 Avisenes kildebruk og temaene i artiklene

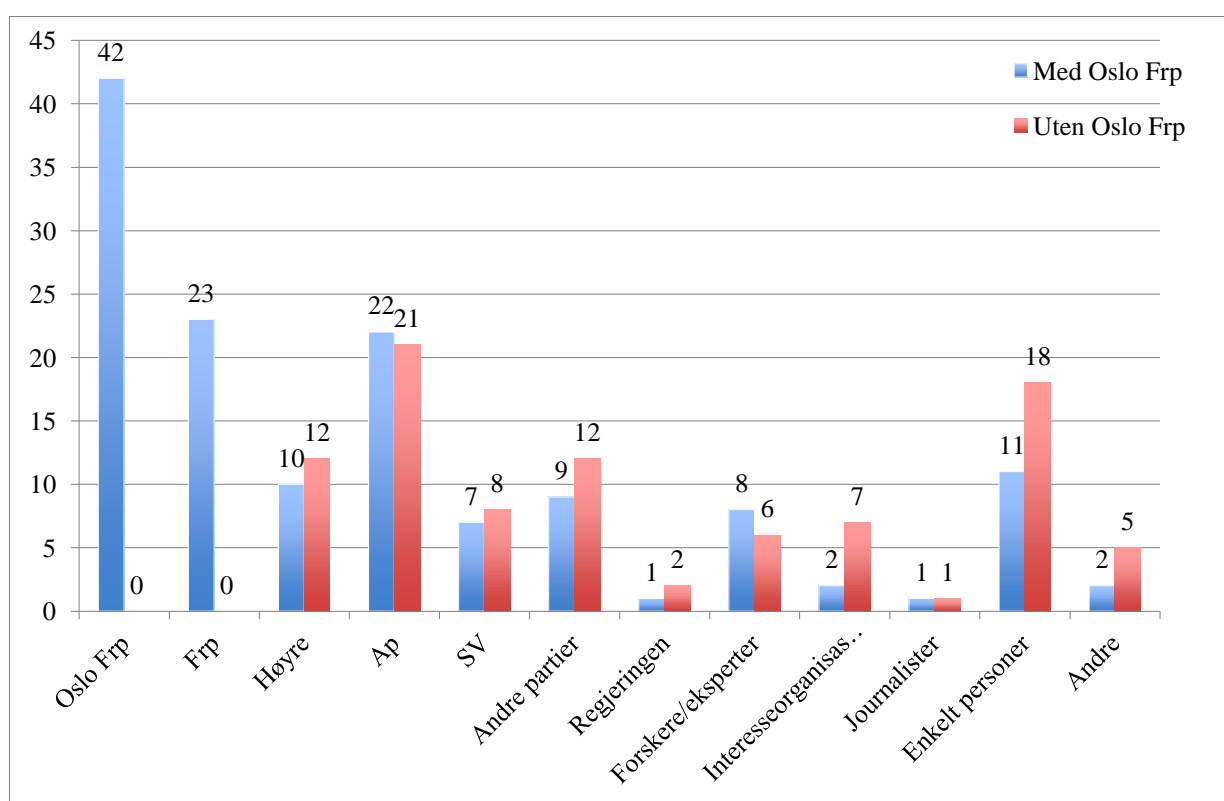
Analysen i første del viste den totale dekningen av innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo, samt at over halvparten av den totale dekningen bestod av artikler hvor Oslo Frp ble brukt som kilde eller nevnt. Men for å kunne svare på hvordan avisene dekker Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk, i tråd med den første problemstillingen, er det også nødvendig å belyse hva som kommer frem av innholdet i artiklene. Analysekapittelets andre del undersøker derfor hvem som snakker i artiklene og hva de snakker om. Mer konkret betyr det at jeg først skal undersøke hvilke politiske aktører avisene bruker som kilder i artiklene totalt, og trekke frem de mest benyttede kildegruppene er, og vurdere hvorfor. Videre vil jeg undersøke hvor mange kildegrupper avisene benytter i dekningen av innvandrings- og integreringspolitikk. Det vil vise om det er et eller flere synspunkter som kommer frem i artiklene om dette saksområdet.

Samtidig vil hvilke Oslo Frp-politikere, innenfor kildegruppen, som blir mest sitert i avisene totalt sett belyses. Det jeg vil ha svar på er om det er noen politikere som benyttes mer enn andre innenfor innvandrings- og integreringsområdet, samt vurdere avisenes bruk opp mot posisjonen til politikerne som er mest sitert. Til slutt vil hvilke temaer innenfor det innvandrings- og integreringspolitiske området i Oslo avisene fokuserer på undersøkes. I denne analysen undersøkes kun artikler ”med Oslo Frp”.

5.2.1 Kilder

En undersøkelse av avisenes kildebruk i artiklene gir svar på hvilke aktører avisene totalt bruker i sin dekning av innvandrings- og integreringspolitiske saker i Oslo. Videre belyser det hvorvidt aktører fra Oslo Frp blir brukt som kilder i artikler som omhandler dette feltet, og således hvilken mulighet de har til å fremme sin politikk. I tillegg viser undersøkelsen hvilke andre aktører avisene benytter som kilder i artikler om innvandrings- og integreringspolitikk, og følgelig hvem Oslo Frp kjemper mot i konkurransen om avisenes oppmerksomhet på saksområdet.

Figur 5.2 Antall kilder per kildegruppe for utvalget med Oslo Frp og utvalget uten Oslo Frp*

*Kildegruppene er kodet én gang per artikkel.

Tabellen viser alle kildegruppene²² avisene benytter i den totale dekningen av innvandrings- og integreringspolitiske saker, i oppgavens undersøkelsesperiode. Den skiller også mellom

²² Kildegruppen *Oslo Frp* inkluderer alle politikere i lokallaget som representerte partiet i sakene, mens kildegruppen *Frp* gjelder sentrale (Stortings)politikere og politikere fra andre lokallag. (Aktører fra Frp er kun tatt med i saker som er relevante for Oslo). Kildegruppene *Høyre*, *Ap* og *Sv* inkluderer politikere fra disse partiene. Kildegruppen *Andre partier* inkluderer partiene Krf, Sp og Venstre og er slått sammen fordi de alene når veldig lite fremtredende. Kildegruppen *Regjeringen* inkluderer representanter fra departementene og ikke når medlemmer at regjeringen uttaler seg på vegne av sitt parti. Kildegruppen *Forskere/eksperter* inkluderer både ulike personer med forsker som yrke og personer som uttaler seg på vegne av ulike typer utvalg eller etater. Kildegruppen *Interesseorganisasjoner* gjelder personer som uttaler seg på vegne av en organisasjon. Kildegruppen *journalister* inkluderer journalister av yrke, men ikke i avisene i utvalget. Kildegruppen

kildene som blir brukt i artiklene ”med Oslo Frp” og artiklene ”uten Oslo Frp”. Som tabellen viser tar avisene i bruk mange forskjellige kildegrupper, blant annet politiske partier, interesseorganisasjoner og enkeltpersoner. Det indikerer at pressen lar aktører med ulike meninger om innvandrings- og integreringspolitikk ytre sine synspunkter i undersøkelsesperioden.

Tabellen viser at hvis man slår sammen kildegruppene Oslo Frp og Frp er de totalt sett den mest benyttede kildegruppen (65) i avisenes dekning av innvandrings- og integreringspolitikk. Sammenlagt får altså Fremskrittspartiet, sett under ett, flest sjanser til å fremme sin politikk i avisene. Dette er en fordel for partiet, fordi gjennom avisene når de frem til velgerne med budskapet sitt (Allern, 2001a: 48). Når avisene bruker partiet som kilde i så stor grad gir det samtidig et signal til leserne om at partiet har en viktig stemme innefor innvandrings- og integreringspolitikken (Allern, 2004: 142). Avisenes bruk av Oslo Frp/Frp som kilder har antageligvis forbindelse med partiets fremtredende rolle innenfor saksområdet og sakseierskapet de har på innvandrings- og integreringspolitikk (Karlsen and Aardal, 2011: 139). Partiet mener også selv at de blir oftere kontaktet av mediene på grunn av sitt eierskap på saksområdet (Intervju Frp 1 og 2). Men det varierer i hvilken grad Oslo Frp/Frp får snakke om politikken sin, som forslag eller løsninger på utfordringer. Det kommer av at partiet ofte må kommentere på andre aktører sine utspill om eller kritikk av Oslo Frp, eller at de må forsvare de politiske forslagene sine. Samtidig fører dette til at Oslo Frp får muligheten til å nyansere kritikken og spesifisere hva de faktisk mener.

Arbeiderpartiet er den andre mest fremtredende kildegruppen i avisenes dekning av innvandring og integrering. Avisens bruk av Ap som kilde kan være en følge av at partiet nasjonalt sett fokuserte mye på innvandrings- og integreringspolitikk i 2011, spesielt med tanke på integreringspunktene som ble lagt frem av partiets integreringsutvalg i februar måned (Dagsavisen, 09.02.11). I etterkant av integreringsforslagene blir det skrevet flere artikler, blant annet i Dagsavisen, om at Ap har nærmet seg Frp sin integreringspolitikk, samt at Frp mente Ap nærmest hadde kopiert noen av forslagene deres (Dagsavisen: 10.02.11). Kamilla Simonnes finner i sin masteroppgave (2011) at både Arbeiderpartiet og Høyre har nærmet seg Fremskrittspartiet innefor innvandrings- og integreringspolitikken, som kan indikere at dette stemmer. Ap sterkt til stede både i artiklene ”med Oslo Frp” og i artiklene ”uten Oslo Frp”, i henholdsvis 22 og 21 artikler. Dette indikerer at også dette partiet har en viktig rolle innenfor innvandrings- og integreringspolitikken.

---

enkeltpersoner inkluderer personer som uttaler seg på vegne av seg selv og ikke på vegne av en gruppe, parti eller organisasjon. Til slutt gjelder gruppen *Andre* personer som ikke passer inn under noen av de andre kategoriene.

Figur 5.2 viser også at Oslo Frp ikke blir brukt som kilde i alle artiklene innenfor artiklene ”med Oslo Frp”²³. I artiklene hvor Oslo Frp kun blir nevnt er det andre politiske aktører avisene bruker som kilder. Kildene er da blant andre politiske partier, interesseorganisasjoner eller engasjerte enkeltpersoner. Selv om Oslo Frp ikke er kilde i disse artiklene får de en rolle i saken ved at de andre aktørene trekker inn partiet når de snakker om innvandrings- og integreringspolitikk. Dette antyder at både avisene og andre politiske aktører ofte knytter Oslo Frp til dette politiske området. Det kan også ha tilknytning til at partiets fremtredende rolle innefor innvandrings- og integreringsdebatten. For innholdet i sakene viser at de andre aktørene trekker frem Oslo Frp i forbindelser med kritikk av politiske forslag de fremmer, som for eksempel Ap sin kritikk av Oslo Frp sitt forslag om å rive blokker i Groruddalen for å gjøre området mer attraktivt (Klassekampen: 12.02.11). Dette indikerer at de andre aktørene aktivt ønsker å formidle til leserne og potensielle velgere at de ikke støtter forslagene som Oslo Frp fremmer, og ikke er enige i innvandrings- og integreringspolitikken til partiet.

Innenfor artiklene ”med Oslo Frp” bruker avisene kun én kilde i over halvparten av artiklene sine (40). Dette viser at i store deler av deknningen er det kun ett synspunkt om hendelsen som kommer frem i artiklene. Videre blir to eller tre kilder brukt i til sammen 29 av artiklene. Bruken av flere kilder er spredt mellom de ulike innvandrings- og integreringspolitiske temaene²⁴ avisene skriver om i undersøkelsesperioden. Dette viser at i flere saker lar avisene ulike synspunkter komme frem og journalisten velger da en vinkling som fører til at gjerne motsettende meninger vises. Avisene benytter seg av fire eller flere kilder kun i få tilfeller. Det skjer i forbindelse med lange saker eller for eksempel når en avis vil ha synspunkter fra flere av de politiske partiene i en artikkel. Det er kildegruppen Oslo Frp sammen med kildegruppen Frp, som er den eneste kilden i flest artikler (21). I artiklene ”uten Oslo Frp” er det også flest artikler med kun en kilde (40). I dette utvalget er det aktører fra Arbeiderpartiet og enkeltpersoner som pressen oftest har som eneste kilde. Bruken av to kilder forekommer i til sammen 15 artikler.

Avisenes bruk av bare en kilde i begge utvalgene, stemmer med tidligere forskning av nyhetsorganisasjoner. De økonomiske ressursene legger ofte begrensninger på nyhetsproduksjonen, som delvis kan forklare avisenes valg av kildeantallet (Allern, 2001a:

---

²³ Oslo Frp blir nevnt av andre aktører i til sammen 33 artikler.

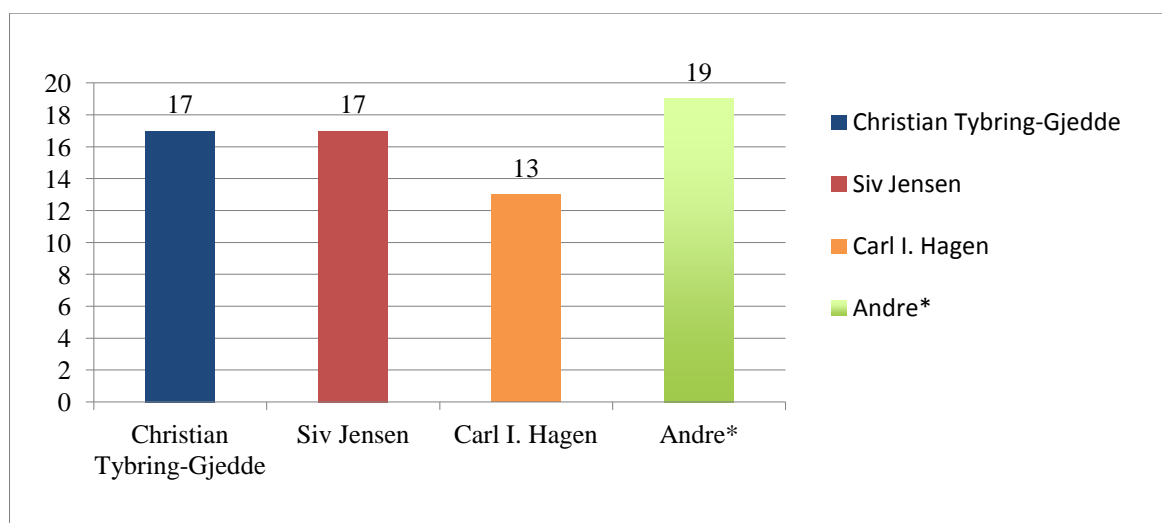
²⁴ Hvilke innvandrings- og integreringstemaer avisene skriver om kommer jeg tilbake til under punkt 5.2.3.

51). Samtidig varierer kildeantallet i den totale dekningen noe mellom avisene. Men med unntak av VG, har alle avisene flest artikler med kun en kilde²⁵.

5.2.2 Sitater fra Oslo Frp-politikere

Kildegruppen Oslo Frp blir, som figur 5.2 viser, ofte benyttet som kilder av avisene. Jeg vil nå gå nærmere inn i kildegruppen for å belyse hvilke politikere fra Oslo Frp avisene velger å bruke når de vil ha informasjon til artikler om innvandrings- og integreringspolitikk. Det gjør jeg ved å undersøke hvilke politikere innenfor kildegruppen, som blir mest sitert i artiklene. Hensikten med dette er at det viser et aspekt ved hvordan avisene velger å dekke partiet i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk. Politikere som ofte blir sitert og på den måten blir referert til i artiklene av redaksjonene kan også lettere bli gjenkjent av leserne. Dette kan videre føre til at leserne forbinder partiet med dem. Videre vil jeg vurdere de mest siterte politikerne opp mot posisjonen de har i partiet, og diskutere om det kan spille inn på avisenes valg.

Figur 5.3 Frp-politikere som blir mest sitert totalt i avisene

*Andre-kategorien består av til sammen syv Oslo Frp-politikere, men som ikke skiller seg ut alene.

Figuren viser hvilke Oslo Frp-politikere som totalt blir mest sitert²⁶ av avisene for hele undersøkelsesperioden. Til sammen blir Oslo Frp-politikere, i tillegg til Siv Jensen²⁷, sitert 66

²⁵ Allern (2001) vurderer også avisers bruk av antall kilder opp mot artiklenes størrelse og avisenes produksjonsrate per medarbeider. Jeg har valgt ikke å gjøre dette da jeg ikke har undersøkt artiklenes størrelse eller den redaksjonelle produksjonsraten i de utvalgte avisene for denne oppgaven (Allern: 162-169).

²⁶ Det er en differanse mellom antall ganger kildegruppen Oslo Frp brukes av avisene og antall ganger politikere fra Oslo Frp (Christian Tybring-Gjedde, Carl I. Hagen og Andre) blir sitert. Det er fordi kildegruppene kun er kodet en gang per artikkel, men i en artikkel kan det være flere politikere som blir sitert.

²⁷ Siv Jensen er inkludert her fordi hun er partileder og derfor representerer hele partiet, også lokallagene. Artiklene, hvor hun uttaler seg, handler kun om politikk relevant for Oslo. Det er bare hennes uttalelser som er

ganger. Politikerne som skilte seg ut som de mest siterte er Christian Tybring-Gjedde (17), Carl I. Hagen (13) og Siv Jensen (17). Disse tre politikerne har alle ved tidligere anledninger vært fremtredende i innvandrings- og integreringsdebatten. Det kan være med på å forklare hvorfor avisene velger utspill fra dem innenfor dette politiske saksområdet i oppgavens undersøkelsesperiode. I tillegg har de alle tidligere kommet med kontroversielle utspill som høstet mye medieoppmerksomhet. Christian Tybring-Gjedde er blant annet kjent for den kontroversielle kronikken ”Drøm fra Disneyland”²⁸ (Andersen and Tybring-Gjedde, 2010), og blir ofte ansett som en politiker med veldig restriktive holdninger på dette området. Videre var det med Carl I. Hagen, som leder av partiet, at Frp slo igjennom med en restriktiv innvandringspolitikk, som kan føre til at mange lesere forbinder han med dette saksområdet. I tillegg har han kommet med flere utspill gjennom årene som har vekket mye oppsikt, som blant annet det kjente Mustafa-brevet²⁹ og utspill om at ”ikke alle muslimer er terrorister, men alle terrorister er muslimer”³⁰. Siv Jensen har uttalt seg mye om innvandrings- og integreringspolitikk, og et utspill som stadig dukker opp er hennes advarsel mot ”snikislamisering”³¹ av Norge i 2009.

Dette kan også påvirke avisene til å kontakte Tybring-Gjedde, Hagen og Jensen fordi avisene ofte ønsker sterke meninger og spissede utsagn, ettersom sensasjonspregede nyhetssaker kan skape mye oppmerksomhet blant leserne (Allern, 2004: 145). En annen side er at journalistene gjerne vet av erfaring, hva de kan hente hos politikere de har snakket med tidligere. For eksempel vet de kanskje at de kan forvente et mer kontroversielt utspill fra Christian Tybring-Gjedde når det kommer til innvandring og integrering enn en annen, og mer moderat politiker fra Oslo Frp. Samtidig kan det være en utfordring for partiet at enkelte politikere tilspisser utspill om innvandring og integrering for å komme på i avisene, i frykt for at et mer balansert budskap ikke fanger avisenes oppmerksomhet (Intervju Frp 1).

Felles for de tre politikerne er også at de alle har lederposisjoner i Fremskrittspartiet. Christian Tybring-Gjedde er leder for Oslo Frp, Carl I. Hagen er tidligere leder for Frp og var

---

registrert fra Frp, og derfor er det en differanse mellom registreringen av sitater og antall ganger Frp er telt som kilde i artiklene.

²⁸ Det var en kronikk som Christian Tybring-Gjedde, sammen med Kent Andersen skrev i Aftenposten i 2010. Der angrep de Arbeiderpartiet og blant annet beskyldte dem for å svekke den norske kulturen til fordel for et flerkulturelt samfunn.

²⁹ Det er et brev Hagen leste fra under valgkampen i 1987, hvor en innvandrere ved navnet Mustafa forklarte hvordan muslimske innvandrere ville overta Norge. Brevet ble avslørt som falskt av VG (Brochmann and Hagelund, 2010: 246).

³⁰ Sitat fra Hagen etter en valgkampsdebatt på TV2 i 2005, <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002200508260028&serviceId=2>

³¹ Kilde: http://www.dagbladet.no/2009/02/21/nyheter/politikk/innenriks/frp/siv_jensen/4966977/

Oslo Frp sin ordfører kandidat i 2011, mens Siv Jensen er nåværende leder for Fremskrittspartiet. Lederposisjonen innebærer at de har tillit blant partiets medlemmer om at de er egnet til å lede, i tillegg har de tre lang erfaring fra det politiske liv, noe som fører til troverdighet rundt deres politiske kunnskap og kompetanse. Avisene velger ofte det Allern (2004) kaller autoriserte kilder, hvor personer representerer en organisasjon eller parti og autoriteten til partiet lånes ut til representanten. Det fører med seg at informasjonen personen gir fra seg får mer tyngde, både fordi redaksjonen og gjerne leserne stoler på at representanten vet hva han snakker om.

Posisjonen til Tybring-Gjedde, Hagen og Jensen i partiet tilsier også at de er vant til å snakke med media. Dette kan påvirke avisenes valg, fordi de kan spare redaksjonene for tid og ressurser siden en leder ofte vet hvordan man skal formidle informasjonen til avisene (Allern, 2004: 158). I tillegg er partiet kjent for å forenkle komplekse politiske saker, som gjør at det passer inn i formatet til avisene (Hagelund, 2003: 48). De tre politikerne, som ledere i partiet, er gjerne godt kjent blant leserne og det er gjerne dem leserne knytter til partiet, noe som kan være en fordel for Oslo Frp. For det kan være mer interessant for leserne å lese om politikere de vet hvem er enn helt ukjente ansikter de ikke har noe forhold til. Partiene, på sin side, jobber ofte for å fremme visse politikere i media. Oslo Frp ønsket for eksempel å profilere Carl I. Hagen, som ordfører kandidat, så mye som mulig under valgkampen (Intervju Frp 1). Det kan også ha medvirket til at avisene benyttet seg av Hagen som kilde, og ført til at han var villig til snakke med avisene.

Når det gjelder Carl I. Hagen og Siv Jensen var over halvparten av gangene de ble sitert, i artikler som hadde forbindelse med avisenes fokusering på partiet etter 22. juli og frem til valgdagen. Bakgrunnen for det var at redaksjonene i den perioden, fokuserte mye på enkelte politikere i sin dekning av Oslo Frp, blant annet Jensen og Hagen. Det kan delvis forklare hvorfor politikerne uttalte seg i mange artikler. I disse sakene uttalte politikerne seg på vegne av seg selv og om sine tidligere uttalelser eller ordvalg. Men som medlemmer av partiet henger uttalelsene deres også sammen med holdninger innad i partiet, så på den måten står ikke uttalelsene kun i tråd med personen, men og partiet. Jeg går nærmere inn på hva artiklene handlet om, hvor politikerne blir sitert, i den tredje delen av analysekapittelet.

5.2.3 Innvadrings- og integreringstemaene i dekingen

Oslo Frp får, som første del av analysen viste, mest deking i avisene i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitiske nyhetssaker, sett i forhold til andre aktører. Men innvandrings- og integreringspolitikk er et bredt politisk område og inkluderer alt fra for

eksempel økonomiske aspekter ved innvandring, til politiske utfordringer med kriminelle asylsøkere. Avisene har følgelig mange forskjellige områder innenfor innvandring og integrering, som de kan velge å prioritere på sin dagsorden. Jeg skal her gå nærmere inn på hvilke innvandrings- og integreringspolitiske temaer pressen prioriterer i artiklene hvor Oslo Frp blir brukt som kilde eller blir nevnt av andre aktører. Som gjennomgått i metodekapittelet velger jeg å skille mellom hovedtemaer og undertemaer innenfor det politiske området. Hovedtemaene er overordnede grupperinger av saksområdet, delt mellom innvandring, integrering og innvandrings- og integreringsdebatt post 22. juli.

Undertemaene henviser til de spesifikke temaene avisene skriver om i artiklene. Et skille mellom disse skal belyse hvilke deler av det politiske området avisene vektlegger mer generelt og hvilke hendelser spesielt. Samtidig vil denne undersøkelsen henviser til hvilke områder Oslo Frp fikk fremmet sin innvandrings- og integreringspolitikk i undersøkelsesperioden. Jeg vil starte med å gjennomgå hvordan artiklene er fordelt mellom hovedtemaene³² totalt for alle avisene, før jeg går videre med å trekke frem de mest fremtredende undertemaene i avisenes dekning.

---

³² Jeg vil ikke gå inn på hvordan temaene er fordelt mellom avisene, fordi det ikke var noe som pekte seg merkelig ut. Alle avisene dekker de ulike temaene, men i varierende grad.

Tabell 5.2 Innvandrings- og integreringstemaene avisene samlet prioriterte på sin dagsorden

Hovedtema	Antall artikler
<i>Innvandrings- og integreringsdebatt post 22. Juli</i>	34
<u>Undertema:</u>	
1. Fokus på retorikkbruken til Oslo Frp-politikere i innvandrings- og integreringsdebatten	4
2. Fokus på retorikkbruken og tidligere utspill fra Oslo Frp-politikere	16
3. Fokus på reaksjonene på Oslo Frp-politikerens håndtering	14
<i>Integreringstemaer</i>	26
<u>Undertemaer:</u>	
1. Fokus på sosial støtte for integrering	3
2. Fokus på integreringstiltak	7
3. Fokus på religion	3
4. Fokus på integreringsutfordringer i Groruddalen	8
5. Fokus på forslag om forbud mot hijab på barn	4
6. Andre	1
<i>Innvandringstemaer</i>	17
<u>Undertemaer:</u>	
1. Fokus på asylsøkere	7
2. Fokus på innvandring som valgkampstrategi	3
3. Fokus på økonomiske forhold innenfor innvandring	1
4. Fokus på å begrense innvandring	1
5. Andre	5
Totalt	77

Tabellen viser hvilke hovedtemaer avisene samlet prioriterer Oslo Frp i innenfor det innvandrings- og integreringspolitiske området. Den viser også hvilke undertemaer, innenfor hvert hovedtema, pressen skriver om i nyhetsartiklene i undersøkelsesperioden. Som tabellen viser er det hovedtemaet *Innvandrings- og integreringsdebatt post 22. juli* som totalt blir prioritert flest ganger, med 34 nyhetsartikler. Videre blir *integreringstemaer* prioritert 26 ganger og *innvandringstemaer* i 17 artikler. Spredningen mellom hovedtemaene viser at Oslo Frp samlet sett får dekning innefor flere av de innvandrings- og integreringspolitiske temaene avisene kan prioritere på sin politiske dagsorden.

Sett i sammenheng med hvordan dekningen er fordelt utover månedene hvor august har det høyeste antallet saker, er det ikke overraskende at det er flest saker som handlet om innvandrings- og integreringsdebatten etter 22. juli. Det er fordi det er i august dette temaet får mest oppmerksomhet. Ut fra tabellen kan man videre lese at undertemaet som prioriteres mest er *fokus på retorikk og tidligere utspill hos Oslo Frp-politikere*, i 16 artikler. Artiklene som handler om undertemaene under *innvandrings- og integreringsdebatt post 22. juli* kommer i en

kronologisk rekkefølge. I starten fokuserer avisene på kritikk av tidligere utspill fra og retorikkbruken til noen Oslo Frp-politikere og Siv Jensen i lys av terrorangrepet. Deretter går avisene videre til å fokusere på hvordan andre politikere reagerer på hvordan Oslo Frp-politikerne og Siv Jensen svarer på kritikken. I tredje og siste del i dette analysekapittelet skal jeg gå nærmere inn på avisenes dekning av Oslo Frp, i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk, i ukene etter 22. juli. Derfor vil jeg komme tilbake til og utdype undertemaene til innvandrings- og integreringsdebatten etter 22. juli nærmere i den delen.

Undertemaene innenfor innvandringstema

Undertemaene viser mer spesifikt hvilke temaer artiklene handler om. Innenfor *integreringstemaer* er det flest saker med *fokus på integreringsutfordringer i Groruddalen*, som blir prioritert i åtte artikler. Det er spesielt de lokale avisene for Oslo som fokuserer på dette temaet, nærmere bestemt lokalavisen for Groruddalen, Ullern avis Akersposten og Aftenposten Aften. Avisenes fokusering på Oslo Frp i disse avisene henger sammen med forslaget Oslo Frp fremmer om å rive blokker i Groruddalen, og hva partiet mener om flukten fra skoler med høyt minoritetsantall i samme område. I førstnevnte sak mener Oslo Frp det er bedre å gjøre plass til flere hus for å øke blandingen av etniske grupper, og på den måten gjøre det mer attraktivt for andre grupper enn minoriteter. Forslaget blir senere trukket tilbake av partiet, men det rekker å vekke mye motstand både blant beboere i Groruddalen (Groruddalen, 12.02.11), og hos andre politiske partier. Spesielt går Ap sin ordfører kandidat, Libe Rieber-Mohn, ut og kritiserer Oslo Frp for forslaget (Groruddalen, 15.02.11).

I syv artikler prioriterer avisene undertemaet *fokus på integreringstiltak*. Temaet fanger opp artikler som omhandler konkrete forslag Oslo Frp fremmer i løpet av undersøkelsesperioden. Det er blant annet saker om etableringen av egen integreringsetat (Dagsavisen, Dagbladet og Aftenposten Aften) og språktesting av fireåringer (Dagsavisen og Aftenposten morgen, dittOslo). Avisenes fokus på disse sakene viser at partiet får dekning på programfestede punkter (Hovedprogram Oslo Frp, 2011: 36). Forslagene kan man mene er, i tråd med Frp sin integreringspolitikk generelt, restriktive og kontroversielle, og de vekker mye oppmerksomhet både blant andre partier og i pressen. Forslaget om forbud mot hijab i grunnskolen og på SFO er et av de mer omstridte forslagene fra partiet, og det fører til at det også blir til et eget undertema, med 4 artikler. Dagsavisen fokuserte på det i 2 saker og lokalavisen Østkantavisa i 2 saker.

Sakene kan passe inn med nyhetskriteriene, konflikt og sensasjon, noe som ofte kan medvirke til at pressen fokuserer på denne type hendelsene. For eksempel er det kanskje ikke

overraskende at Oslo Frp kom med forslaget om å forby hijab i grunnskolen og på SFO, men det er på mange måter oppsiktsvekkende og kontroversielt, noe som tiltrekker lesere. Ettersom flere av forslagene til Oslo Frp er omstride fører det også til at andre partier slår tilbake mot partiet og avisene fokuserer ofte på uenigheten mellom politiske aktører (Allern, 2004: 145).

Undertemaene innenfor innvandringstema

Av *innvandringstemaene* blir undertemaet *fokus på asylsøkere* oftest prioritert av avisene. Asylpolitikk er i utgangspunktet et nasjonalpolitisk område. I Oslo får det derimot en lokal tilknytning, fordi flere av avisene skriver om det i forbindelse med asylsøkere som trekker til hovedstaden for å utføre kriminelle handlinger, og spesielt narkotikasalg. Det gjør det til et lokalpolitisk problem for Oslo-politikerne. Oslo Frp har et forslag på sitt lokalprogram som er å plassere asylsøkere i lukkede mottak (Fremskrittspartiet, 2011: 19). Dette forslaget fremmer partiet i disse artiklene, som et tiltak eller en løsning for å hindre asylsøkernes kriminelle virksomhet i Oslo. Dette er også et eksempel på hvordan Oslo Frp klarte å fremme sine egen politiske forslag i avisartiklene.

Undertemaet *fokus på innvandring som valgkampstrategi* blir ikke prioritert mange ganger, med kun 3 artikler totalt for alle avisene. Men det er et eksempel på hvordan avisene fokuserer på andre sider av politikken enn de politiske forlagene partiet fremmer, eller utfordringer de presenterte løsninger på. Vinklingen på sakene er hvorvidt innvandring vil bli en hovedsak for partiet under valgkampen eller ikke. Per Sandberg, nestlederen i Frp, mener at å dra ”innvandringskortet” i valgkampen ikke er veien å gå, mens Oslo Frps leder, Christian Tybring-Gjedde mener det ville bli en av hovedsakene til partiet. Dette kan også henge sammen med at noen av politikerne er mer opptatt av innvandring og integrering enn andre.

Temaene viser også innenfor hvilke områder Oslo Frp får muligheten til å fremme sin politikk. Siden avisene i såpass mange artikler skriver om Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringsdebatten som oppstod etter 22. juli, får partiet mindre mulighet til å fremme andre aspekter ved innvandrings- og integreringspolitikken sin i kort tid før valget. På en side kan velgerne taper på dette, siden de ikke får informasjon om hvilke politiske tiltak og forslag partiet har innenfor innvandrings- og integreringspolitikken. På en annen side kan avisenes dekning føre til at velgerne får et innblikk i hvilke holdninger noen av partiets politikere har til innvandring og integrering. Dette innblikket kan være enten positivt eller negativt for partiet, alt ettersom hva velgerne mener om disse holdningene.

5.2.4 Oppsummering

I kapittelets andre del har jeg gått nærmere inn på innholdet i nyhetsartiklene, ved å gjennomgå hvilke kilder avisene benyttet i saker om innvandrings- og integreringspolitikk, hvilke Oslo Frp-politikere som ble mest sitert og hvilke temaer avisene fokuserte på i deknings. Undersøkelsen av kildebruken viste at det var Ap, Oslo Frp og Frp som dominerer i avisenes dekning av innvandrings- og integreringspolitiske saker. Dette er to partier som har markert seg innenfor innvandrings- og integreringspolitikken, som kan ha vært med på påvirke pressens fokus på dem. Analysen av de mest siterte politikerne fra Oslo Frp viste at det var i hovedsak profilerte politikere i en lederposisjon avisene brukte flest sitater fra i deknings. Politikerne som var mest sitert var Christian Tybring-Gjedde, Siv Jensen og Carl I. Hagen. Disse tre har alle har hevdet seg innenfor innvandrings- og integreringsdebatten og personer som er vant til å være i mediene. Analysen av hvilke temaer avisene fokuserte på viste at Oslo Frp fikk dekning både innenfor både innvandringspolitikk og integreringspolitikk. Men hovedtemaet som ble mest prioritert i avisenes dekning var artikler med tilknytning til innvandrings- og integreringsdebatten etter 22. juli.

5.3 Dekningen etter 22. juli – en heksejakt på tidligere utspill?

I den tredje og siste delen i dette analysekapittelet skal jeg gå nærmere inn i avisenes dekning av Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk, i perioden fra terrorangrepet 22. juli og frem til valgdagen 12. september. Partiet får mye mediedekning i denne perioden, noe som også månedsfordelingen av deknings viste i figur 5.1. Etter 22. juli retter avisene søkelyset mot Fremskrittspartiet på grunn av deres fremtredende rolle i innvandrings- og integreringspolitikken og hvilke holdninger de har fremmet om innvandring og integrering. Oslo Frp får også en fremtredende rolle i avisenes dekning i denne perioden, mye på grunn av at noen av lokallagets politikere tidligere har tydelig markert seg i innvandrings- og integreringsdebatten, samt på grunn av hvordan de har markert seg.

Som nærlesingen av artiklene vil vise skiller innholdet i artiklene etter 22. juli seg betraktelig fra resten av undersøkelsesperioden. Avisene går fra å skrive om Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitiske spørsmål, utfordringer og tiltak, til å fokusere på hvordan tidligere utspill fra Oslo Frp-politikere og deres retorikkbruk har bidratt til en mer fiendtlig innvandrings- og integreringsdebat. På bakgrunn av dette har jeg valgt å belyse innholdet i nyhetsartiklene for denne perioden, for å finne ut hva avisene fokuserer på når de retter søkelyset mot Oslo Frp og de enkelte politikerne, og i hvilken sammenheng de

gjør det. Jeg vil også undersøke hvordan partiet og politikerne reagerer på og håndterer avisenes oppmerksomhet i disse artiklene. Det er fordi avisenes fokus på partiet og politikerne krever en reaksjon fra dem. Det skal jeg gjøre gjennom å vurdere responsen fra partiet og politikerne som kommer frem i nyhetsartiklene. Før jeg svarer på disse ulike aspektene ved dekningen, mener jeg det er nyttig med en gjennomgang av meta-debatten som oppstod etter terrorangrepet 22. juli for. Det vil være med på å forklare hvorfor avisene rettet søkelyset mot Oslo Frp, Frp og noen spesifikke politikere.

5.3.1 Debatten om debatten

I ukene etter terrorangrepet 22. juli 2011 utviklet det seg en meta-debatt i avisene om innvandrings- og integreringsdebatten i lys av hva som hadde skjedd. Meta-debatten handlet blant annet om at tonen i innvandrings- og integreringsdebatten burde endre seg og at fiendtligheten i debatten måtte dempes. Samtidig oppfordret blant annet Aftenposten på lederplass til at angrepet ikke måtte føre til mindre debatt om innvandring og integrering, fordi det ville skade en åpen samfunnsdebatt (Aftenposten, 29.07.11). Kommentatorer fra flere aviser, blant annet Dagsavisen, Nr.no og Bergens Tidene var raskt ute og advarte innvandringsdebattens mest ekstreme deltakere om å tenke seg om, hvor de blant andre henviser til de mest ytterliggående Frp-politikerne (Dagsavisen, 28.07.11). Statsminister Jens Stoltenberg gikk samtidig ut og oppfordret til at det ikke skulle bli en heksejakt på ytringer og fikk støtte fra flere andre politikere (Dagbladet, 02.08.11).

I pressen kom det frem at de mente det var viktig å trekke frem hvem som har bidratt til et mer fiendtlig bilde av innvandrere og integrering. Det var hovedsakelig i denne sammenhengen pressens søkelys ble rettet mot Frp, Oslo Frp og spesielt noen politikere fra partiet. Aftenposten uttrykte at de ikke ville bidra til en heksejakt, men at på grunn av Anders Behring Breivik sin identifikasjon med et islamofobisk syn på utviklingen i samfunnet, må søkelyset rettes mot Frps retorikk. Argumentet avisen benyttet for dette fokuset var at partiet har *”både båret frem og nøret opp under islamskepsis og fremmedfrykt i det norske samfunn”* (Aftenposten, 17.08.11). Dagbladet virket enige med Aftenposten og begrunnet sitt fokus på Frp med at: *”Frp nører opp under fremmedfrykt for å skaffe seg stemmer... argumentasjonene er farlig og bidrar til å øke konfliktnivået i samfunnet, setter grupper opp mot hverandre og hemmer dermed integrering”* (Aabø, 04.08.11).

Oslo Frp-politikerne som ble spesielt trukket frem av avisene i denne perioden var Christian Tybring-Gjedde, Kent Andersen, og Carl I. Hagen, i tillegg fikk Frp-lederen Siv Jensen mye oppmerksomhet. Disse politikerne har, som gjennomgått under punkt 5.2.2, også

tidligere fått kritikk i forbindelse med kronikker, spissformuleringer, og krass retorikk i sin omtale av innvandrere og integrering. Pressens søkelys på disse politikerne førte til at flere av disse tidligere sakene igjen ble aktuelle, og politikerne måtte på nytt stå til ansvar for sine uttalelser og ordbruk, men nå i lys av terrorangrepet.

5.3.2 Innholdet i avisenes dekning av Oslo Frp, etter 22. juli

Avisene endrer, som nevnt over, i stor grad fokus i dekingen av Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk etter terrorangrepet 22. juli. Av totalt 38 artikler, hvor Oslo Frp er kilde eller nevnt, fra 22. juli og frem til valgdagen, handler 34 av dem om hovedtemaet innvandrings- og integreringsdebatten post 22. juli³³. Dette fører til at det kun er fire artikler som handler om andre innvandrings- og integreringstemaer i denne perioden. Temaanalysen, under punkt 5.2.3, viste hvilke undertemaer innenfor *innvandrings- og integreringsdebatten post 22. juli*, pressen skrev mest om. Jeg vil videre belyse innholdet i avisenes dekning av Oslo Frp etter 22. juli gjennom å undersøke disse undertemaene nærmere.

Tabell 5.3 Undertemaene innenfor innvandrings- og integreringsdebatt post 22. juli*

Undertema:	Retorikkbruken hos Oslo Frp-politikere	Både retorikkbruk og tidligere utspill	Reaksjonene på Oslo Frp-politikernes håndtering:
Ant. artikler:	4	16	14

*Tallene viser antall artikler innfor hvert undertema

Tabell 5.3 viser fordelingen mellom undertemaene i avisenes totale dekning. Som man kan se av tabellen er det flest artikler som handler om *både retorikkbruk og tidligere utspill* fra Oslo Frp-politikere. Samtidig viser tabellen at det er 14 artikler som handler om *reaksjonene på Oslo Frp/Frp-politikernes håndtering*. Dette er en ganske jevn fordeling, og den videre gjennomgangen av undertemaene vil vise at det er mye på grunn av at artiklene i de to kategoriene har en tett forbindelse.

Innenfor undertemaet *retorikkbruk og tidligere utspill*³⁴ er det artikler som handler om hvordan avisene gjennomgår tidligere utspill fra og retorikkbruken til de nevnte Oslo Frp-politikere og Siv Jensen. Dette gjelder ting de har uttalt eller skrevet om ved tidligere anledninger i innvandrings- og integreringsdebatten. Retorikkbruk blir her forstått som valg av

³³ Se figur 5.4, vedlegg 1, for månedsfordelingen mellom temaene. Se også tabell 5.2, under punkt 5.2.3, for fordelingen mellom temaene i artiklene.

³⁴ Jeg har videre valgt å slå sammen kategoriene fokus på retorikkbruk hos Oslo Frp-politikere og fokus på både retorikkbruk og tidligere utspill i denne analyse. Det gjør jeg fordi skillet mellom artikler som bare handler om retorikkbruk og artikler som handler om både retorikkbruk og tidligere utspill ikke er avgjørende eller påvirkende på den videre analysen. Undertemaet kaller jeg videre i oppgaven for retorikkbruk og tidligere utspill.

ord eller grep politikerne har brukt for å beskrive noe innenfor innvandring og integrering³⁵. I tillegg handler artiklene kategorisert i dette undertemaet om hvordan politikerne reagerer og håndter avisenes gjennomgang, som jeg også vil trekke frem i gjennomgangen videre i kapittelet. Undertemaet *reaksjoner på Oslo Frp-politikernes håndtering* er artikler som handler om hvordan andre politikere eller aktører reagerer på svarene Oslo Frp-politikerne gir om sine tidligere utspill og retorikkbruk. I tillegg fanger denne kategorien opp hvordan Oslo Frp-politikerne og Siv Jensen igjen reagerer på kritikken fra andre politikere.

Avisenes gjennomgang av tidligere utspill og retorikkbruk og politikernes håndtering

Innholdet i artiklene i undertemaet *tidligere utspill og retorikkbruk* viser at flere av avisene i utvalget utfører en gjennomgang av hvilke utspill og retorikkvalg fra Oslo Frp-politikere de mener har bidratt til en fiendtlig holdning til innvandring og integrering. Det er, som tidligere nevnt, Oslo Frp-leder Christian Tybring-Gjedde, Kent Andersen, Carl I. Hagen og Frp-leder Siv Jensen avisene retter søkelyset mot. Det avisene ønsker svar på er hva disse politikerne nå mener om sine tidligere utspill og retorikkbruk i lys av terrorangrepet. Angrer de? Vil de beklage seg? Eller vil de stå på sitt, fortsette å mene det samme og bruke samme retorikk? Fremgangsmåten i artiklene som handler om dette undertemaet virker å være den samme for alle avisene. De finner frem gamle utspill eller formuleringer fra disse politikerne og konfronterer dem med disse utspillene. Avisenes digitale lagring av artikler gjør det lettere for dem å hente frem gamle saker og det kan trolig medvirke til at avisenes velger å bruke denne vinklingen.

Et eksempel på avisenes fremgangsmåte viser seg i to artikler fra Aftenposten. I begge artiklene har journalistene funnet frem en rekke gamle sitater og ordvalg som de konfronterer politikerne med. I det ene tilfellet er det Carl I. Hagen som får gjennomgå. Journalisten trekker blant annet frem Hagens sitat: *"Alle muslimer er ikke terrorister, men alle terrorister er muslimer"* og han spurt om han vil gjenta at islamistiske ekstremister vil islamisere verden (Aftenposten, 14.08.11). Det er Siv Jensen og Christian Tybring-Gjedde som blir konfrontert i den andre artikkelen. Her sier avisen selv at de har sittet og ventet på å kunne spørre politikerne om hva de mener om noen kontroversielle sitater (Aftenposten, 16.08.11).

Avisene starter gjennomgangen av tidligere utspill og retorikkbruk allerede kort tid etter 22. juli. Dette viser at selv om alle partiene har bestemt seg for å utsette valgkampsåpningen og er enige om ikke å snakke om politikk før det, i respekt for de

---

³⁵ Se også vedlegg 2 for nærmere forklaring av temakategoriene

terrorrammede, stopper ikke det pressen fra å skrive om politikk. I slutten av juli skriver for eksempel Dagsavisen en sak hvor tidligere utspill fra alle de fire nevnte politikerne blir trukket frem som ekstreme (Dagsavisen, 28.07.11). Lignende saker blir også trykket i Aftenposten morgen og i VG. Politikernes håndtering i denne perioden er at de ikke vil kommentere på avisenes spørsmål på grunn av sorgperioden. Siv Jensen ønsker heller å ta debatten om formuleringer når det passer seg (Aftenposten, 02.08.11). Avisene fokuserer mest på Siv Jensen i artiklene i kort tid etter terrorangrepet, som kan delvis forklares av hennes lederposisjon i partiet. Dette kan på den ene siden virke noe urettferdig ovenfor henne og de andre politikerne, som på grunn av den politiske enigheten, ikke kan forsvare seg, og blir satt på sidelinjen. Med denne vinklingen får velgerne kun avisens meninger om partiet og ikke partiets side av saken. På den andre siden får politikerne tid til å finne ut hvordan de skal respondere på pressens gjennomgang av tidligere saker.

Det er først da valgkampen tilslutt setter i gang, omtrent i midten av august, at Oslo Frp-politikerne og Siv Jensen velger å svare på avisenes gjennomgang av tidligere utspill og retorikkbruk. Både Christian Tybring-Gjedde og Kent Andersen får mye spørsmål fra avisene om de fortsatt mener og står for det de skrev om i den mye omstridte kronikken "Drøm fra Disneyland" fra 2010 (Andersen and Tybring-Gjedde, 2010). Tybring-Gjedde velger å håndtere spørsmålene via et leserinnlegg i Aftenposten. I innlegget innrømmer han blant annet at: *"kronikken var i overkant krass og kategorisk, og at den ga lite rom for nyanser"* (Tybring-Gjedde, 11.08.11). Tybring-Gjedde velger dermed å legge premissene selv for hvordan han skal håndtere avisenes gjennomgang. Det viser seg også ved at han kun stiller opp i et intervju, med avisen Dag og Tid, hvor han snakker om mediedekningen og kritikken etter 22. juli (Dag og Tid, 12.08.11). Dette kan tolkes som et forsøk fra Tybring-Gjedde om å styre innholdet i hva han nå mener om sine tidligere utspill.

I motsetning til Tybring-Gjedde, velger Kent Andersen å stå for innholdet i den omstridte kronikken. Samtidig vil han endre ordbruken sin under den forstående valgkampen (Nordstrands blad, 12.08.11). For å vise hvilke meninger Andersen har om innvandring og integrering velger Dagbladet å bruke en hel artikkel på å gjennomgå både tidligere og mer nylige utspill fra Andersens blogg³⁶. I tillegg trekker Dagbladet frem at kort tid etter terrorangrepet skriver Andersen at han har flere av de samme politiske synspunktene som terroristen (Dagbladet 12.08.11). Kent Andersen begrunner valget om å stå for sine meninger med at syntes det blir etterpåklokskap å endre mening: *"... det var ingen som viste hva som*

---

³⁶ Kent Andersens blogg "I det blå hjørnet": <http://kentand.blogspot.no/>

skulle skje da vi skrev kronikken. Jakten på ord som falt i fjor er meningsløs” (Nordstrandsblad, 12.08.11).

I avisenes gjennomgang blir Carl I. Hagen konfrontert med en rekke tidligere utspill og ordvalg han tatt i tidligere innvandrings- og integreringsaker. For eksempel trekker Aftenposten blant annet frem Hagens sitat: *”Alle muslimer er ikke terrorister, men alle terrorister er muslimer”* (Aftenposten, 14.08.11). Han velger derimot ikke å si at han angrer på sine tidligere utspill eller hvordan han har formulert seg i innvandrings- og integreringsdebatten. Hagens valg om ikke å gå tilbake på tidligere utspill blir også dekket av Dagsavisen, Aftenposten Aften og Klassekampen. Selv om Hagen ikke angrer seg, mener han det blir en utfordring å finne hvilken form man skal bruke i valgkampen (Dagsavisen, 15.08.11). Han ville forsette å snakke om partiets innvandrings- og integreringspolitikk, men på en roligere måte (Klassekampen, 16.08.11a). Siv Jensen blir flere ganger konfrontert med bruken av begrepet ”snikislamisering”. Hun forsvarer bruken av ordet ”snikislamisering”, med at det er den politiske ideologien islamisme og ikke islam hun sikter til (Aftenposten 07.09.11a) og hun er ganske vag i sine uttalelser om hun ville fortsette å bruke dette begrepet. Jensen velger i en artikkel å slå tilbake på avisens gjennomgang og advarer mot en *”heksejakt på ytringer der gamle sitater skal ses i lys av terrorangrepet”* (Aftenposten, 16.08.11).

Reaksjoner på politikernes håndtering

Avisenes gjennomgang av Oslo Frp-politikernes og Siv Jensens tidligere utspill og retorikkbruk, samt hvordan de velger å håndtere kritikken går ikke upåaktet hen hos politikere fra andre partier eller andre aktører i samfunnsdebatten. Dette viser seg i innholdet i flere av artiklene i undertemaet *reaksjonene på Oslo Frp-politikernes håndtering*. Reaksjonene retter seg mot de enkelte Oslo Frp-politikere og Siv Jensen og mot partiet i helhet. Samtidig lar heller ikke Oslo Frp-politikere og Siv Jensen kritikken fra de andre politikere gå ubemerket, for de kommer med motsvar til kritikken.

Carl I. Hagens mangel på anger får for eksempel daværende utenriksminister Jonas Gahr Støre til å reagere. Han anklager, i Søndagsavisen på NRK Radio, Hagen for å snakke negativt om hele grupper, og mener Hagens utspill om muslimer og terrorister er grotesk i lys av terrorangrepet. Carl I. Hagen velger svare på Støre sin kritikk ved å skyldte på ”dumme” spørsmål fra journalisten (Aftenposten, 15.08.11). Daværende integreringsminister Audun Lysbakken reagerer også på utspillene til Hagen. Han mener Frp må ha et tydeligere i skillet mellom ekstremister og vanlige muslimer (Dagsavisen, 15.08.11), og at partiet må tåle at deres tidligere utspill blir diskutert (Aftenposten 15.08.11). En annen reaksjon på Hagens håndtering

kommer fra valgforsker Bernt Aardal. Han mener Hagens gjentakelse av at *"nesten alle terrorister er muslimer"* kan skape intern strid i Frp, og han tror ikke lenger Hagen kan komme med egne utspill uten at det vil skape interne reaksjoner (Dagsavisen, 17.08.11 og Klassekampen, 17.08.11).

Siv Jensen får derimot gjennomgå av Kristin Halvorsen. Hun reagerer kraftig på Siv Jensens håndtering av holdninger i sitt eget parti og tilhengere og mener Jensen unngår å ta et internt oppgjør (Aftenposten 07.09.11b). Siv Jensen svarer på kritikken med at Frp ikke har noe å skamme seg over, og de kan ikke være ansvarlige for at noen har ytterliggående meninger. Jensen mener videre at Halvorsens utspill er et forsøk på å få oppmerksomheten på andre aspekter enn SVs egne problemer (Aftenposten, 07.09.11a). Politikere fra de andre partiene vil ikke kommentere Halvorsens kritikk av Frp. Det er fordi at de ikke vil at Frp skal tjene på deres respons og innta en "offerrolle" i saken (Aftenposten 08.09.11a). "Off the record" kommer det likevel frem at flere i Ap er enige med SV-politikeren (Aftenposten, 08.09.11b). Arbeiderpartiets Anniken Huitfeldt er inne i samme tankebane da hun blant annet advarer mot "usaklige angrep" mot Frp. I "offerrollen" legger hun at Frp ikke tar ansvar for sine egne standpunkter eller utspill, men heller anklager andre for å holde dem nede. Hun henviser videre til at Frp har tidligere tjent på denne rollen, for eksempel i valget i 1995³⁷ da de snudde massiv kritikk fra pressen og andre politikere til valgseier (Klassekampen, 16.08.11b).

Innholdet i artiklene viser sådan ikke kun reaksjoner på de enkelte svarene fra Oslo Frp-politikere, men også hvordan andre politiske aktører er redd for at Frp kan vinne på kritikken i det forestående valget. Reaksjonen på håndteringen til Carl I. Hagen og Siv Jensen kan indikere at de andre partiene ønsker å distansere seg fra holdningen deres ved å kritisere hvordan de har bidratt til en mer fiendtlig debatt og ikke håndterer kritikken de nå får på en god måte. Reaksjonene fra andre politikere og aktører kan videre indikere en negativ reaksjon på Oslo Frp og politikernes håndtering.

5.3.3 Tendenser til en samlet presse

Gjennomgangen av undertemaene kan fungere som eksempler på at avisenes dekning av Oslo Frp i denne perioden fokuserer mye på sensasjonelle aspekter som ligger på siden av politikken og politiske uenigheter. Avisenes gjennomgang av tidligere uttalelser og retorikkbruk i innvandrings- og integreringsdebatten, er ikke en tradisjonell nyhetsdekning av

---

³⁷ Se også punkt 2.3, tidligere forskning, for mer om denne saken.

dette området. Det kan heller menes å være en mer oppsiktsvekkende måte å skrive om det innvandrings- og integreringspolitiske område på. Fokuset på uenighetene mellom Oslo Frp-politikere, Siv Jensen og politikere fra andre partier viser til nyhetskriteriet konflikt, som ofte medvirker til at avisene prioriterer slike saker (Allern, 2004: 145). Avisene i utvalget henviser også til hverandre, til andre aviser og kilder utenfor utvalget. For eksempel henviser Dagbladet til et intervju med Christian Tybring-Gjedde i Dag og Tid, da politikeren ikke svarer på Dagbladets henvendelser. I artikkelen Dagbladet skriver om Kent Andersen viser de kun til bloggen hans, og det er uvisst om de forsøker å kontakte han for uttalelse. Det er verken uvanlig at avisene låner materiale fra hverandre eller bruker andre kilder til artiklene sine, noe som blant annet kan komme av at det krever mindre ressurser av avisene (Allern, 2004: 144).

Pressen virker samtidig relativt samstemte når et gjelder å fokusere på tidligere utspill fra og retorikkbruken til disse fire politikerne. Alle avisene i utvalget velger å skrive flere saker om undertemaene. Aftenposten skriver flest artikler, etterfulgt av Dagbladet. Dette kan vise tendenser til at alle avisene mente at dette var et viktig tema å sette på sin politiske dagsorden. Når alle avisene fokuserer på politikernes tidligere utspill og retorikkbruk og setter det i sammenheng med en avdekkelsen av hvem som har bidratt til en fiendtlig innvandrings- og integreringsdebatt, kan det føre til en forsterkning av Oslo Frp-politikernes og Siv Jensens rolle i å skape denne fiendtligheten. I artiklene som har blitt undersøkt her legger avisene i mindre grad vekt på hvilke andre personer, organisasjoner eller aktører som også kan ha bidratt til å gjøre debatten mer fiendtlig. De mest ytterliggående Frp-politikerne, uten at det står spesifikke navn, blir trukket frem i Dagsavisen (Dagsavisen, 28.07.11), på samme linje som ekstreme organisasjoner. Dette hentyder til hvor avisen mener disse Frp-politikerne "hører til". Samtidig er det relevant å påpeke at pressen ikke knytter politikerne eller partiet til medansvar for angrepet, eller i forbindelse til terroristens tidligere medlemskap i partiet. Det er i forbindelse med holdninger og meninger hos disse enkelte politikere, avisene mener har bidratt til en mer fremmedfiendtlig innvandrings- og integreringsdebatt.

5.3.4 Håndtering

Det er forskjellige måter for politikere å håndtere kritikk fra aviser og andre politikere på og gjennomgangen over viser at Oslo Frp-politikerne og Siv Jensen velger ulike måter å svare på kritikken. Christian Tybring-Gjedde velger å ta selvkritikk, Siv Jensen gir vage formeninger hva hun vil endre på, mens Carl I. Hagen og Kent Andersen velger å stå for det de har sagt og skrevet. Samtidig vil de to sistnevnte endre retorikken sin i den forestående valgkampen.

Videre er noen av dem mer åpne for og villige til å snakke med pressen, mens andre er mer strategiske i hvordan de velger å uttale seg til pressen i denne perioden. Politikerne blir nødt til å svare på kritikken fra avisene, fordi hvis de ikke gjør det vil bare avisens side av saken komme frem. Et valg om ikke å svare kan av den grunn være mer skadelig enn å komme med et svar, selv om den kanskje ikke blir akseptert.

Politikere er ikke uvante med å få eller svare på kritikk, man kan nesten mene at det er en del av jobben som politiker. Som jeg tidligere har gjennomgått har flere av disse politikerne tidligere fått kritikk når de har benyttet seg av spissformuleringer i sine politiske uttalelser i innvandrings- og integreringsdebatten. Det interessante i denne sammenhengen er forholdet mellom retorikk og innholdet i politikken til partiet. For selv om partiet og noen av politikerne sier de skal tone ned retorikken sin, vil ikke partiet endre det politiske programmet på grunn av terrorangrepet (Dagsavisen, 06.08.11). Det partiet heller mener mer generelt, er at alle må tenke over sin retorikk og tone ned innvandrings- og integreringsdebatten for ikke å støte noen (Intervju Frp 3). Christian Tybring-Gjedde sier han ikke vil bruke de samme ordene som står i kronikken "Drøm fra Disneyland" igjen, men at kronikken forststatt: "... står likevel fjellstøtt politisk" (Tybring-Gjedde, 11.08.11). Dette indikerer at avisenes gjennomgang ikke skremmer partiet til å endre politikk.

5.3.5 Oppsummering

Avisens gjennomgang av Oslo Frp-politikernes og Siv Jensen sine gamle utspill og retorikkbruk, samt reaksjonene fra andre politikere kan være et eksempel på mediernes makt til å sette dagsorden. Det er fordi med unntak av fire artikler, handler hele dekningen av Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i juli, august og september om disse temaene. Hadde ikke avisene fokusert på disse temaene ville neppe politikerne på eget initiativ diskutert sine tidligere uttalelser eller retorikkbruk i lys av terrorangrepet. Prioriteringen av disse temaene indikerer at avisene mener det er viktig for leserne å vite hvem de mener har bidratt til en fiendtlig innvandrings- og integreringsdebatt, og hvilke holdninger de mener ligger bak Frps innvandrings- og integreringspolitikk. Avisenes prioritering av disse temaene skjer i perioden da valgkampen er i gang. Det fører til at selv om avisene er inne på innvandrings- og integreringspolitikk får ikke Oslo Frp eller politikerne, som havner i søkelyset i disse artiklene, fremmet politikken sin eller forslagene de har på dette politiske området. De må bruke tiden sin til å svare på ikke-politiske saker.

Avisene skaper i denne perioden en situasjon hvor Oslo Frp-politikerne og Siv Jensen blir nødt til å reagere og håndtere kritikken fra avisene og andre politikere. Politikerne velger

forskjellige måter å gjøre dette på. Christian Tybring-Gjedde tar selvkritikk på tidligere ordbruk, Siv Jensen vil tone ned retorikken, mens Carl I. Hagen og Kent Andersen ikke vil gå tilbake på sine gamle utspill. Men de vil nedtone seg i valgkampen. Avisenes fokusering på Oslo Frp og noen spesifikke politikere skjedde ikke kun i nyhetsartiklene, men fikk også stor oppmerksomhet i avisenes ledere og kommentarer. Det er flere bindeledd mellom dekningen i nyhetsartiklene og i lederne og kommentarene i undersøkelsesperioden. Det er i stor grad knyttet til spørsmålet om Oslo Frp-politikernes og Siv Jensen sin reaksjon og håndtering på avisenes gjennomgang og kritikk. I neste kapittel skal jeg analysere hva lederne og kommentarene inneholdt og hvordan de fremstilte Oslo Frp.

6. Avisenes fremstilling av Oslo Frp i ledere og kommentarer

Avisenes fokusering på Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo viser seg ikke bare i nyhetsartiklene i undersøkelsesperioden, men også i avisenes ledere og kommentarer. I flere tilfeller blir nyhetsartiklene, som ble analysert i forrige kapittel, fulgt opp på leder- og kommentar plass i avisene, spesielt etter 22. juli. Ledere og kommentarer er en annen viktig side ved avisenes dekning av Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk. Det er fordi genrene åpner for mer subjektive fortolkninger og spekulasjoner om politiske hendelser og saker, som kan føre til at annen informasjon kan komme frem i disse tekstene enn i artiklene (Enli, 2009).

Jeg skal i dette kapittelet undersøke og presentere hvordan avisene fremstiller Oslo Frp på leder- og kommentar plass i perioden fra 22. juli til 12. september, i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk. Grunnen til at denne tidsperioden er valgt er at av 26 ledere og kommentarer totalt for hele undersøkelsesperioden, er 19 stykker fra denne perioden. Resten av lederne og kommentarene i utvalget er spredt ut over de resterende månedene i undersøkelsesperioden. Siden så mange av lederne og kommentarene er konsentrert i en relativt kort tidsperiode er disse de mest interessante å undersøke videre. Fokuset i lederne og kommentarene etter 22. juli medvirker også til at jeg konsentrerer meg om denne perioden. Det er fordi i nesten alle de 19 lederne og kommentarene retter avisene søkelyset på Oslo Frp i forbindelse med meta-debatten om innvandring og integrering som oppstod etter 22. juli, og hvordan partiet har bidratt til en mer fiendtlig debatt. De samme Oslo Frp-politikerne, Carl I. Hagen, Christian Tybring-Gjedde, Kent Andersen og Frp-leder Siv Jensen blir trukket frem i lederne og kommentarene, som i artiklene.

Analysen i dette kapittelet tar, som tidligere nevnt, utgangspunkt i mediepakke modellen for å systematisere innholdet i lederne og kommentarene. Modellen er valgt fordi den har konkrete ramme- og posisjonselementer man skal se etter i nærlesingen for å analysere tekstene. Rammeelementene består, som nevnt, av språklige bilder, eksempler, slagord og skildringer, mens posisjonselementene er årsaker, konsekvenser og appell til prinsipper. Hensikten er å belyse hvordan avisene fremstiller Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk, ved å avdekke hvilke av disse elementene som brukes. Som analysen vil vise resulterer nærlesingen og systematiseringen av lederne og kommentarene at avisene hovedsakelig har to måter å fremstille Oslo Frp på i denne perioden. Før jeg går nærmere inn på hva de to overordnede fremstillingsmåtene eller medierammene i

lederne og kommentarene innebærer og inneholder, vil jeg gjennomgå hva lederne og kommentarene handler om i denne perioden. Det vil også gi et bilde på hvordan nyhetsartiklene og lederne og kommentarene henger sammen.

6.1 Hva handler lederne og kommentarene om etter 22. juli?

I lederne og kommentarene, som i nyhetsartiklene, skriver avisene hovedsakelig om Oslo Frp i sammenheng med meta-debatten som oppstod i avisene etter 22. juli. Debatten handler om hvordan innvandrings- og integreringsdebatten burde endre seg i lys av terrorangrepet, og hvordan partiet har bidratt til en mer fiendtlig debatt på dette feltet. Lederne og kommentarene inneholder gjennomgående analyser og tolkninger av hvordan Oslo Frp og politikerne, som ble nevnt over, takler og håndterer avisenes gjennomgang av tidligere utspill og retorikkbruk, samt synspunkter på reaksjonene til andre politikere. De gjør dette blant annet ved å tolke svarene fra Siv Jensen, Carl I. Hagen, Christian Tybring-Gjedde og Kent Andersen og spekulerer i hva unnskyldningene eller mangel på anger betyr.

Dagbladet berettiger sitt søkelys på partiet og politikerne med at de har slått ned på partiets *"grove og unyanserte utspill med brodd mot innvandrere og muslimer"* på lederplass i flere tiår. Argumentasjonen partiet benytter mener Dagbladet er farlig og øker konfliktnivået i samfunnet, og at partiet er åpne i sin motstand mot innvandring rettferdiggjør ikke at de bidrar til å forsterke hatefulle holdninger (Aabø, 04.08.11). VG mener for eksempel at Oslo Frp har nyansert retorikken sin, men avisen er fortsatt kritiske til hvordan partiet vil opptre når valgkampen setter i gang. Kommentatoren mener det troverdige partiet kan gjøre er å endre oppfatningen om at innvandrere truer norsk kultur, men tror det er lite sannsynlig at partiet vil gjøre det (Mathisen, 06.08.11). Aftenposten velger å godta Tybring-Gjedde sin unnskyldning, men vil vente og se om han faktisk klarer å leve opp til sine lovnader om å dempe retorikken sin (Aftenposten, 12.08.11). Klassekampens kommentator er mer skeptisk til Tybring-Gjeddes unnskyldning og fremhever i en sarkastisk kommentar blant annet at han: *"... er lei seg for at han sa det han mener så krast, og lover for framtiden å si at innvandring ødelegger Norge på en langt mer forsonlig måte"* (Larsen, 13.08.11). DittOslo mener på sin side at det er vanskelig å vite om Tybring-Gjedde er angrende, så lenge Kent Andersen fortsatt står for det han tidligere har skrevet (Bakken, 12.08.11). I Klassekampen mener de derimot at Kent Andersens valg om å stå for det han har sagt og skrevet er *"forfriskende"*, selv om de ikke er enige i uttalelsene hans (Kristjánsson og Vegstein, 13.08.11). Avisene lar Carl I. Hagen få gjennomgå for sin manglende anger på tidligere uttalelser om blant annet at *"ikke*

alle muslimer er terrorister, men alle terrorister er muslimer”, for å spille på ”innvandringskortet” og vurderer han som et problem for partiet. Dagbladets kommentator mener blant annet at med utspillene er Hagen ute etter: *”å vise at han og Fremskrittspartiet er annleis, gjer ein forskjell og ikkje lar seg kua til taushet, at dei står fast på det tilhengarane meiner, men som dei syntes det er vanskelig å stå fram med etter 22. juli*” (Hompland, 26.08.11). Dette indikerer blant annet at avisene spekulerer i hvilke strategiske grep som ligger bak politikernes utspill etter 22. juli.

Fremskrittspartiets leder Siv Jensen får kritikk for sin bruk av ordet ”snikislamisering”, og for sin usikkerhet for hvordan hun skal takle mediernes søkelys på partiets retorikk om innvandring og integrering (Mathisen, 17.08.11, Simenstad, 09.09.11). I Aftenposten mener de Jensen burde fornye Frps retorikk rundt det flerkulturelle samfunnet og utfordringene som følger med det, heller enn å stå på sitt eller bruke offerrollen (Hornburg, 25.08.11). I lederne og kommentarene kommer også Kristin Halvorsens reaksjon på Siv Jensen sin håndtering av kritikk opp. Dette er et eksempel på hvordan nyhetsartiklene og lederne og kommentarene henger sammen Aftenpostens politiske redaktør Harald Stanghelle, mener det ikke er overraskende at det er SV og Frp som støter sammen i debatt, men kritiserer Halvorsen for å bruke 22. juli som utgangspunkt for kritikken. Han mener at på tross av holdninger hos Frp er ikke Siv Jensen mer skyldig for holdningene til Anders Behring Breivik enn andre partier, som han tolker at Halvorsen mener (Stanghelle, 08.09.11).

6.2 To ulike, men sammenhengende fremstillingsmåter

Som gjennomgangen over viser er fokuset i lederne og kommentarene hovedsakelig rettet mot hvordan de mener Christian Tybring-Gjedde, Carl I. Hagen, Kent Andersen og Siv Jensen reagerer på og håndterer avisenes gjennomgang av deres tidligere utspill og retorikkbruk. Samtidig spekulerer de i hvilke tanker som ligger bak politikernes svar og hvilke følger håndteringen og kritikken kan ha for partiet i den kommende valgkampen. I organiseringen av lederne og kommentarene som handler om dette avdekkes det at mange av elementene i modellen er til stede i flere av tekstene. I lederne og kommentarene benytter forfatterne seg av flere språklige bilder for å fremstille hvordan politikerne svarer på kritikken. For eksempel blir Kent Andersens håndtering av kritikken fremstilt på denne måten: *”Mens Siv Jensen og Christian Tybring-Gjedde kappror bort fra sine tidligere utspark mot muslimer, står en Frp-er fjellstøtt igjen på den synkende skuta*” (Kristjánsson og Vegstein, 13.08.11). Videre henvises det til flere eksempler på hvilke utspill politikerne tidligere har kommet med og retorikkvalg

de har gjort for å eksemplifisere hvilken kritikk de er nødt til å håndtere. Christian Tybring-Gjedde og Kent Andersens omstridte kronikk ”Drøm fra Disneyland” blir for eksempel trukket frem i flere ledere og kommentarer. Carl I. Hagen blir, som nevnt over, trukket frem som et problem for partiet og det spekuleres i om hans politiske karriere er over etter dette. Årsaken til dette er blant annet at han ikke klarer å takle situasjonen etter 22. juli og ”*parkerer Frps valgkamp fullstendig allerede før den hadde startet skikkelig*” (Ulstein, 08.09.11).

Til sammen avdekker organiseringen av elementene at avisene i de fleste av lederne og kommentarene velger å fremstille Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk etter 22. juli på to ulike, men sammenhengende måter. Den ene måten er en fremstilling av politikernes og partiets håndtering, som er en håndteringsramme. Den andre måten er fokus på spillet rundt partiet og politikerne, som er en spillramme. Fremstillingsmåtene er sammenhengende ved at det viser seg at det er en tendens til at avisene først fokuserer på håndteringen til politikerne og deretter på hvilke konsekvenser dette kan ha for partiet, altså spillet rundt partiet. Jeg vil nå gå videre med å presentere innholdet i de to medierammene ved å trekke frem eksempler på hvilke rammelementer disse inneholder og hvilken posisjon forfatterne tar i lederne og kommentarene.

6.3 Lederne mening om politikernes håndtering

Lederne og kommentarene jeg har kategorisert under fremstillingsmåten *håndteringsrammen*, handler om hva avisene mener om og hvordan de tolker Oslo Frps og politikernes reaksjon og håndtering av kritikken fra media og andre partier etter 22. juli. Elementene i denne medierammen er oppsummert i tabell 6.1. Selve kjernen i *håndteringsrammen* er at lederne og kommentarene mener Oslo Frp og politikerne har vanskeligheter med hvordan de skal takle og forholde seg til kritikken på tidligere utspill og retorikkbruk, samt hvordan de skal ta fatt på innvandrings- og integreringspolitikken etter 22. juli. Posisjonen i rammen er at partiet er nødt til å gjøre noe med typen utspill, som blir trukket frem i lederne og kommentarene, og retorikkbruken, og ordne opp internt i partiet. Videre må svarene politikerne kommer med følges opp for at partiet skal virke troverdige.

Årsaken som fremgår bak denne posisjonen er at lederne og kommentarene mener partiet fremstår sprikende når noen politikere unnskylder seg, mens andre står for det de har sakt. De trekker også frem partiets mulighet til å endre innvandrings- og integreringsdebatten, men de er usikre på om partiet vil gjøre noe med det. I et tilfelle gir Aftenpostens leder et konkret forslag til hvordan Siv Jensen kan ta grep for å endre partiets fremstilling av et

multikulturelt Norge: hold en tale og fremlegg meningene i et språk som passer seg (Aftenposten, 25.08.11). Konsekvensen av partiets og politikernes håndtering mener lederne og kommentarene kan være at leserne blir usikre på hva partiet faktisk står for når de opptre splittet; det vil ikke gjøre noe forskjell på debatten hvis partiet bare pakker inn samme budskap i en midlere retorikk. Prinsippene lederne og kommentarene appellerer til i denne rammen er at partier som gjør det dårlig i politikken må endre seg, og at det er viktig for politikere å fremstå troverdig ovenfor velgerne.

Tabell 6.1 Elementene i håndteringsrammen

Håndteringsrammen	<u>Kjerneramme:</u> <i>Frp har vanskeligheter med hvordan de skal håndtere kritikken om tidligere uttalelser, retorikken, og innvandrings- og integreringspolitikken etter 22. juli.</i>
Språklige bilder	<i>Gjedden legger seg flat som en flyndre. Etter 22. Juli har Siv Jensen holdt tann for tunge og gått på gummisåler. De (partiet) må kvitte seg med flekkene som har dukket opp på den blå partivimpelen.</i>
Eksempler*	<i>Foreløpig nøler Siv Jensen når hun skal forholde seg til katastrofen. Hun har innrømmet at partiets ordvalg blir utfordrende, og har utsatt å svare på om partiet skal fortsette å snakke om "snikislamisering" (Mathisen, 06.08.11). Det hadde vært redeligere hvis hun (Siv Jensen) ikke bare kunne står for retorikken, men også innholdet i den (Simenstad, 09.09.11)</i> <i>Siv Jensen har på sin side vinglet mellom på den ene siden å ta selvkritikk – og på den andre siden å hevde at partiet ikke har noe å skamme seg over (Mathisen 17.08.11)</i> <i>Tybring-Gjedde... står nå frem som angrende, men så lenge hans medforfatter og styremedlem står for hvert ord som er sagt i kronikken, skapes det usikkerhet om hva partiet egentlig mener (Bakken, 12.08)</i>
Skildringer*	<i>... dette partiet (Frp) har både båret frem og nøret opp under islamskepsis og fremmedfrykt i det norske samfunn. (Aftenposten 17.08).</i> <i>Utydelig lederskap kombinert med lite spiselige holdninger er en dårlig start på valgkampen (Bakken, 12.08)</i> <i>Siv Jensen fester grepet om offerrollen (Mathisen, 17.08.11).</i>
Kjerneposisjon	<i>Frp er nødt til å gjøre noe med skarpe uttalelser og retorikkbruken, og ordne opp internt i partiet. Unnskyldninger fra politikere må følges opp, ellers mister de troverdighet.</i>
Årsaker	<i>Partiet fremtrer sprikende når noen unnskylder seg mens andre står for hva de har sagt. Frp har muligheten til å endre debatten, men vil de gjøre det?</i>
Konsekvenser	<i>De skaper usikkerhet hos velgerne om hva de faktisk står for, og de gjør ingen forskjell når de kun pakker inn samme budskap i en mildere retorikk.</i>
Appell til prinsipper	<i>Partier som gjør det dårlig må gjøre endringer Tomme unnskyldninger er lite troverdige - Politikere må være troverdige i sin fremstilling.</i>
Antall ledere/ kommentarer	12
Fra hvilke aviser:	Lokalavisene: 1, VG: 2, Dagbladet: 2, Klassekampen: 3, Aftenposten: 4

*Slagord er utelatt fra tabellen fordi det ikke var et element som var sammentreffende for flere av lederne og kommentarene.

Kolonner markert med stjerne (*) inneholder sitater fra lederne og kommentarene.

6.3.1 Fremstillingen av partiets håndtering

I denne medierammen benyttes en retorikk som fremstiller Oslo Frp som et parti som sliter og er splittet i sin håndtering av kritikken. For eksempel trekker VGs kommentator frem at Siv Jensen virker nølende til hvordan hun skal forholde seg til terrorangrepet og hvordan partiet skal ordlegge seg (Mathisen, 06.08.11). I rammen fremstilles også Oslo Frp som et parti med flere problemer. De har et problem med at de har lignende ideer som en terrorist; de har problemer med politikere som uttaler seg og har holdninger som bygger opp under fremmedfrykt og islamskepsis; de har problemer med at de fremstår splittet i om de vil endre seg og retorikken, eller om de står for det de har sagt tidligere.

I lederne og kommentarene i denne rammen fremkommer det både meninger om hvordan Oslo Frp og de innbandede politikerne faktisk takler kritikken og situasjonen, og hvordan de burde endre seg i innvandrings- og integreringsdebatten. For eksempel mener Aftenposten i en leder at Tybring-Gjedde må få sjansen til å vise at han faktisk mener han at han tar selvkritikk på retorikken han benyttet i kronikken ”Drøm fra Disneyland”, før man avfeier det (Aftenposten, 12.08.11). Andre ledere og kommentarer avskriver unnskyldningen med en gang, og mener det er tomme ord, fordi Tybring-Gjedde vil mene det samme, men uttrykke det med andre ord (Larsen, 13.08.11). Dette kan indikere at avisene er splittet i om selvkritikken til Tybring-Gjedde er troverdig eller ikke. I noen ledere og kommentarer retter de blikket mot Siv Jensen og vurderer hennes svar om hun vil bruke begrepet ”snikislamisering” igjen. Andre fremmer sin mening om Kent Andersens valg om å stå for det han tidligere har sagt eller skrevet (Kristjánsson og Vegstein, 13.08.11). DittOslos journalist mener partiet må slutte å spille på fremmedfrykt og forventer nå at partiet begynner å innbefatte ”inkludering” i sin nye retorikk (Bakken, 12.08.11).

Dette medfører at det er ulike aspekter ved håndteringen som kommer frem i innholdet i lederne og kommentarene, innenfor håndteringsrammen. Fokuset på enkelte politikere fører til at noen av lederne og kommentarene bærer preg av et personfokus, noe som medvirker til at det blir godt kommentatorstoff for avisene. I tillegg kan situasjonens kontroversielle preg, med tanke på sammenhengen med terrorangrepet føre til at kommentatorene fokuserer på dette (Enli, 2009: 124).

Det er verken nytt eller uvanlig at aviser fokuserer på at partier og politikere får kritikk eller hvordan de håndterer kritikken. Det man kan mene skiller seg ut i denne konteksten, fra andre tilfeller hvor avisene fokuserer på håndtering, er at situasjonen avisene, partier og politikerne befinner seg i etter 22. juli er noe ukjent. Det er fordi tidligere utspill eller retorikkbruk har aldri før blitt diskutert i lys av et terrorangrep. Dette kan man mene også viser

seg i hvordan kommentatorene spekulerer i hvilke følger politikernes håndtering kan ha for partiet i det forestående valget. Dette vil jeg komme tilbake til under punkt 6.4. Analysen i forrige kapittel viste at avisene fokuserte på politikernes håndtering også i nyhetsartiklene. I motsetning til avisens rapportering av politikernes håndtering i artiklene, inneholder lederne og kommentarene fortolkninger av hva de mener politikerne legger i svarene sine på kritikken. Dette er i tråd med genrene de tilhører. I noen av lederne og kommentarene innenfor denne fremstillingsmåten fremstår innholdet som at forfatterne ikke mener det er noe forskjell hvordan innpakningen er, altså retorikken, så lenge innholdet er det samme. For eksempel spør VGs kommentator: *"Men dersom partiet bare pakker sitt buskap inn i mer bomull – har det egentlig brakt oss videre?"* (Mathisen, 06.08.11). For partiet er, som tidligere nevnt, fast bestemt på at deres politiske program ikke vil forandres etter 22. juli.

6.3.2 Tendenser til en samstemt presse

Samlet sett passer 12 av 19³⁸ ledere og kommentarer inn i *håndteringsrammen*, når de skriver vurderinger om Oslo Frps og politikernes håndtering i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk etter 22. juli. Antallet ledere og kommentarer viser at dette er den dominerende rammen i perioden fra 22. juli til 12. september. Dette er interessant fordi at den blir benyttet på tvers av aviser og ofte i flere tekster innenfor samme avis. Tidligere forskning har pekt på at journalistenes valg i hvordan de presenterer hendelser, ofte resulterer i at forskjellige nyhetsorganisasjoner velger ulike måter å ramme inn politiske sakene på (Matthes, 2012: 250). Lederne og kommentarene som blir undersøkt i denne oppgaven viser derimot at blant flere av avisene er det den samme rammen som benyttes, når de fremstiller Oslo Frp i forbindelse med kritikken om tidligere utspill og retorikkbruk. Dette skjer også til tross for at avisene som blir analysert har forskjellige redaksjonelle linjer og historisk politisk tilknytning.

Avisenes samlede fokusering på og kritikk rettet mot et parti og noen få politikere, samt at de velger å fremstille det på relativt lik måte, indikerer at avisene hadde tendenser til et mediedrev i perioden etter 22. juli. Det skjer over flere uker og som nevnt vet ikke kommentatorene hva følgene av dette kan bli for partiet (Allern and Pollack, 2009: 11-12). Dette blir en følge av avisenes fokusering på partiets og politikernes håndtering av kritikk rundt tidligere utspill og retorikkbruk. Samtidig kan man mene at avisens tendens til mediedrev blir forsterket når man ser lederne og kommentarene i sammenheng med hvor stor dekning dette også fikk i avisens nyhetsdekning.

---

³⁸ Det er totalt 19 ledere og kommentarer for hele perioden mellom 22. juli og 12. september.

6.4 En fremstilling av spillet rundt partiet

I en forlengelse av ledernes og kommentarenes meninger om hvordan Oslo Frp og Oslo Frp-politikerne håndterer kritikken, handler andre ledere og kommentarer om hvilke følger politikernes håndtering av kritikken kan få og hvordan de mener valgkampen vil bli for Oslo Frp etter 22. Juli. Samtidig peker de på at også interne og eksterne uenigheter kan påvirke hvordan partiet vil prestere i valgkampen. Denne type ledere og kommentarer inngår i fremstillingsformen *spillramme*. Elementene i denne medierammen er oppsummert i tabell 6.2. Navnet på rammen kommer av at lederne og kommentarene fremstiller Oslo Frp i sammenheng med konkurransen mellom partiene i valgkampen, hvor de mener Oslo Frp har en dårlig posisjon. Med en forlengelse av håndteringsrammen mener jeg at lederne og kommentarene i spillrammen kommer som en videre tolkning av aspektene som tas opp i håndteringsrammen: hvilke utslag kan håndteringen til Siv Jensen og Oslo Frp-politikerne få på valgkampen? I tillegg trekker de sammenhenger mellom håndteringen og hvordan de mener at partiet ikke vil klare seg bra uten å kunne bruke ”innvandringskortet”.

Kjernerammen i *spillrammen* er et spørsmål om hvordan Oslo Frp vil klare seg i valgkampen etter all kritikken de får etter 22. juli og når meningsmålingene er negative for partiet. Posisjonen lederne og kommentarene tar er at partiet og politikerne må ta noen grep hvis de skal klare å hevde seg i valgkampen. Dette knytter de til at partiet sliter på meningsmålingene, taper troverdighet på innvandrings- og integreringspolitikken, og spesielt at Carl I. Hagen skaper problemer for partiet i Oslo. I denne rammen spekuleres i at konsekvensene kan være at Frp vil gjøre et dårlig valg i Oslo og følgelig miste politisk makt, ved at de ikke lenger vil få plass i byrådet i Oslo. Prinsippene de henviser til i denne medierammen er at det kreves oppslutning om saker og hos velgere for å vinne valget.

6.4.1 Fremstillingen av partiet i rammen

I denne tolkningsrammen benytter lederne og kommentarene seg av en retorikk som fremstiller partiet som bakpå i valgkampen og de mener at partiet har både interne og eksterne uenigheter som skaper problemer. Carl I. Hagen blir, som tidligere nevnt, fremstilt som et av de interne problemene til partiet i valgkampen. Dagsavisen fokuserer for eksempel i flere kommentarer på intern strid i partiet ved å påpeke at Carl I. Hagen ikke er på linje med partiledelsen, hvordan han ødelegger for partiet ved ikke å angre på tidligere utspill og ikke strekker til som ordførerkandidat. (Strand, 18.08.11 og Ulstein, 08.09.11). Den eksterne uenigheten som blir trukket frem i ledere og kommentarer i denne rammen er

uoverensstemmelsen mellom Siv Jensen og Kristin Halvorsen. Det fremstår som en analyse av det som står om uenigheten i nyhetsartiklene, hvor Halvorsen mener Jensen viker unna å ta et oppgjør med holdninger internt i partiet. Aftenpostens politiske redaktør Harald Stanghelle, mener angrepet fra Halvorsen på Jensen viser at valgkampen er i gang og at det heller ikke er en tilfeldighet at det står mellom SV og Frp i denne striden. Samtidig mener han angrepet fra Halvorsen er diskutabelt fordi hun spiller på terrorangrepet og Jensen har ikke mer skyldig for holdningene til terroristen enn andre partiledere (Stanghelle, 08.09.11). Dagsavisen er derimot enig i Halvorsens kritikk på at Jensen ikke tar et internt oppgjør (Dagsavisen, 09.09.11).

Dagsavisen fokuserer også på hvordan partiet vil tape på at folk blir mer åpne og tolerante for innvandrere etter 22. juli (Strand, 18.08.11), for da kan ikke partiet spille på innvandring og fremmedfrykten som de har gjort ved tidligere valg. En undersøkelse utført av Statistisk sentralbyrå målte endringer i folk sine holdninger til innvandrere og innvandring i 2011, før og etter 22. juli. Funnene i undersøkelsen viser at folk har blitt mer positive til innvandrere og innvandring etter 22. juli (SSB, 2011: 71-73). Dette viser en holdningsendring angående innvandrere og innvandring rett etter 22. juli, men det er vanskelig å vite om dette er en vedvarende effekt. Samtidig reflekterer det måten avisene skriver om dette temaet på, siden de ikke tror Oslo Frp og politikerne kan tjene på å spille på innvandrings og integrering ved dette valget.

Spillrammen viser ikke tendenser til en like samstemt presse som det *håndteringsrammen* gjør. Det er fordi det kun er to aviser som bruker *spillrammen* i lederne og kommentarene og det er Dagsavisen og Aftenposten. Dagsavisen er den avisen som har flest ledere og kommentarer som benytter denne rammen og det indikerer at det er den avisen som fokuserer mest på spillet etter 22. juli. Spillrammen er mest fremtredende mot slutten av undersøkelsesperioden og nærmere valgdagen 12. september, men den viser seg også rett etter terrorangrepet, i starten av august. Da fremstår innholdet mer som en predikasjon på hvordan spillet vil utvikle seg frem mot valget.

Tabell 6.2 Ledernes og kommentarenes spillramme*

Spillrammen	<u>Kjerneramme:</u> <i>Hvordan vil Frp klare valgkampen etter kritikken de har fått etter 22. juli og når de gjør det dårlig på meningsmålinger?</i>
Språklige bilder	<i>Frp taper terreng. Frp spiller innvandringskortet for full musikk. Det kan ikke være lett å være Siv Jensen med en brølende Carl I. Hagen i hornet på veggen.</i>
Eksempler*	<i>"Innvandring har tidligere vært en vintersak for partiet. Det er ikke sikkert at det blir det denne gangen" (Strand, 18.08.11)</i> <i>Historiske eksempler på hvordan spillet mellom Frp og Sv har vært tidligere (Stanghelle, 08.09.11)</i> <i>I stedet for å prestere på topp, parkerer Hagen Frps valgkamp før den har starten (Ulstein, 08.09.11)</i>
Skildringer*	<i>Frp sliter i hovedstaden.</i> <i>Når valglokale stenger mandag kveld, markerer det også slutten på hans (Hagen) politiske karriere. Det blir en trist sorti. En mester i å drive valgkamp, utstyrt med et absolutt politisk gehør og en stamina de fleste misunner ham.</i>
Kjerneposisjon	<i>Oslo Frp og politikerne må ta noen grep for å klare å hevde seg i valgkampen.</i>
Årsaker	<i>Partiet sliter på meningsmålingene og mister troverdighet på de politiske områdene sine. Hagen skaper problemer for partiet.</i>
Konsekvenser	<i>Frp vil gjøre et dårlig valg og miste politisk makt(/plassen i byrådet i Oslo).</i>
Appell til prinsipper	<i>Det krever oppslutning rundt saker og hos velgerne for å vinne valget.</i>
Antall ledere/kommentarer	6
Fra hvilke aviser:	Aftenposten: 2, Dagsavisen: 4

*Slagord er utelatt fra tabellen fordi det ikke var et element som var sammentreffende for flere av lederne og kommentarene.

Kolonner markert med stjerne (*) inneholder sitater fra lederne og kommentarene.

6.4.2 Spillrammen i denne konteksten

Spillrammen som brukes i lederne og kommentarene innebærer, som nevnt over om, et fokus på interne og eksterne uenigheter i partiet og konkurransen i valgkampen. Alle lederne og kommentarene som benytter spillrammen er fra perioden etter 22. Juli, unntatt en kommentar som er fra juni. Den fremstiller partiet ved bruk av de samme elementene som lederne og kommentarene fra etter 22. juli, som er grunnen til at den er inkludert her. Dette indikerer at spillrammen er en medieramme som også er til stede i avisene når de skriver om politikk også utenom denne spesielle situasjonen som oppstår etter 22. juli. Spillrammen er heller ikke ny måte avisene benytter for å presentere innholdet i tiden før en valgkamp. Rammen går igjen i

flere studier av mediedekningen og den innebærer at fokuset flyttes fra saksområder til politikerne, som kan inkludere konflikter mellom politikere, kampen om makten og fokus på hvilke strategier partiene benytter seg av.

Samtidig viser tidligere undersøkelser av mediedekningen under valgkamper har vist at media har en tendens til å fokusere mer på spillet i valgkampen jo nærmere valgdagen man kommer (Narud and Waldahl, 2004: 170, Aalberg and Brekken, 2007: 180). Samtidig blir spillrammen i denne situasjonen en forlengelse av den overnevnte håndteringsrammen. Fokuset på håndteringen til Oslo Frp og politikerne fører til et fokus på partiet muligheter til å få oppslutning i valgkampen. I lederne og kommentarene innefor denne rammen spekulerer de, som nevnt, på følgene håndtering kan ha for partiet i den forstående valgkampen. For eksempel reflekterer de over om Carl I. Hagen kan ha ødelagt for resten av partiet på grunn av sine utspill og håndtering (Ulstein, 08.09.11).

6.5 Oppsummering

Analysen av hvordan Oslo Frp ble fremstilt i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i avisenes ledere og kommentarer har vist at avisene hovedsakelig benyttet seg av to fremstillingsmåter eller medierammer, håndteringsrammen og spillrammen. Disse var fremtredende i perioden fra 22. juli og frem til valgdagen 12. september, som var perioden jeg valgte å fokusere på. Innholdet i lederne og kommentarene i denne perioden viste seg å ha en sterk tilknytning til innholdet i avisenes nyhetsartikler fra samme periode. I lederne og kommentarene vurderte de hvordan Oslo Frp-politikerne håndterte kritikken av tidligere utspill og retorikkbruk, som ble gjennomgått i artiklene, og spekulerte i hvilke følger det kunne få for partiet. Siden avisene i stor grad fremstilte partiet og politikerne ved å vurdere håndteringen og hvilke følger det kunne få, førte det til at andre aspekter ved politikken falt bort. Det var fordi ingen av lederne og kommentarene inneholdt vurderinger av partiets innvandrings- og integreringspolitiske forslag eller retning, men kun hvordan de har valgt å legge den frem ved tidligere anledninger.

Selv om det er to ulike medierammer som ble avdekket i analysen av ledere og kommentarer, var det også et samspill mellom dem. Fremstillingsmåtene ble en for det første en følge av fokuset avisene valgte i nyhetsartiklene og for det andre ble spillrammen en forlengelse av håndteringsrammen. Dette viste seg både fordi at spillrammen ble mest benyttet senere i tid enn håndteringsrammen og på grunn av at avisenes spekulering i hvilke følger partiet kunne få bunnet i hvordan de mente politikerne hadde håndtert kritikken. Samtidig som

de begge handlet om to ulike aspekter ved politikken som ikke direkte handler om politiske forslag er saksområder.

7. Konklusjon

Med utgangspunkt i mediernes makt til å sette dagsorden, til å velge kilder og til å bestemme hvilke politiske saksområder og temaer de fokuserer på, har formålet med denne oppgaven vært å undersøke hvordan avisene dekket og fremstilte Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo i en satt periode. Noe av det viktigste som kom frem i analysen av avisenes dekning av Oslo Frp var at partiet i stor grad var en viktig aktør, når avisene prioriterte innvandrings- og integreringspolitiske saker på sin dagsorden i undersøkelsesperioden. Dette skjedde selv om innvandrings- og integreringspolitikk ikke var et område avisene prioriterte høyt på sin dagsorden i denne perioden. Samtidig skjer det til tross for at Oslo Frp ikke hadde dette saksområde som en av sine hovedsaker før valget og dermed ikke jobbet aktivt for å få inn innvandrings- og integreringssaker. Partiet blir også prioritert i aviser de selv mener det er vanskelig å få innpass i, som for eksempel Dagsavisen.

Jeg skal i dette avsluttende kapittelet konkludere på oppgavens problemstillinger, samt komme med noen betraktninger rundt hvorfor Oslo Frp får så stor grad av oppmerksomhet i avisenes dekning av innvandrings- og integreringspolitikk. Før jeg går videre inn på dette vil jeg oppsummere de viktigste funnene i denne oppgaven for å vise *hvordan* avisene valgte å dekke og fremstille Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo.

7.1 Oppsummering av de viktigste funnene

Analysen har vist at når avisene valgte å skrive om innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo ble Oslo Frp brukt som kilde eller nevnt av andre politiske aktører i over halvparten av avisenes totale dekning. Valget om å undersøke avisenes totale dekning av innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo var ingen nødvendighet for å svare på hvordan avisene dekket Oslo Frp, men det åpnet for å kunne belyse i hvilken grad partiet ble dekket og hvilken rolle Oslo Frp fikk i avisenes dekning. Partiets fremtredende rolle i avisenes dekning mener jeg også forsterkes av at partiet, sammen med kildegruppen Frp, var den mest benyttede kildegruppen totalt i dekningen av dette politiske saksområdet. Dette satte jeg videre i sammenheng med Frps lange historikk innenfor innvandrings- og integreringspolitikken, hvor posisjonen de har kan ha medvirket til at avisene brukte dem som kilde i sakene sine. Oslo Frp og spesielt noen av partiets politikere har ved flere tidligere anledninger markert seg med kontroversielle forslag og formuleringer, som også kan ha påvirket avisenes valg av kilde. Samtidig påvirkes avisene av ulike nyhetskriterier for hvilke valg de tar i nyhetsdekningen (Allern, 2004: 145). Oslo Frps til tider kontroversielle forslag og spissete utspill om innvandring og integrering

passer ofte inn i nyhetskriteriet sensasjon, noe som kan ha medvirket til at avisene valgte å dekke det. Funnene i analysen viser at de innvandrings- og integreringspolitiske temaene avisene valgte å dekke Oslo Frp i forbindelse med, i stor grad ble preget av fokuset som ble rettet mot partiet etter 22. juli. Over en tredjedel av avisenes dekning, der Oslo Frp var kilde eller ble nevnt av andre, handlet om temaet jeg har kalt innvandrings- og integreringsdebatten post 22. juli. Artikkene innenfor dette temaet fokuserte på Oslo Frp-politikernes og Siv Jensens tidligere utspill og retorikkbruk i lys av terrorangrepet og hvilke reaksjoner deres håndtering fikk fra andre partiers politikere. Samtidig fikk Oslo Frp også dekning innenfor andre ”vanlige” innvandrings- og integreringstemaer, som for eksempel om integreringstiltak partiet fremmet og i forbindelse med fokus på kriminelle asylsøkere i Oslo. Dette skjedde imidlertid i hovedsak i månedene før 22. juli. Til sammen mener jeg dette viser hvordan Oslo Frp ble dekket av avisene i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo i undersøkelsesperioden.

Analysen viste videre at i delen av den totale dekningen av innvandrings- og integreringspolitiske saker hvor avisene brukte andre aktører enn Oslo Frp som kilde, handlet artiklene om flere av de samme temaene som i artiklene hvor Oslo Frp var kilde eller ble nevnt. Det gjelder for eksempel fokuset på kriminelle asylsøkere i Oslo og integreringsutfordringer i Groruddalen. Samtidig viste analysen at i dekningen etter 22. juli ble andre partier fortsatt skrevet om i sammenheng med vanlige innvandrings- og integreringstemaer, mens Oslo Frp sterkt blir knyttet til retorikkbruken sin og til tidligere utspill. En annen sentral aktør i dekningen av innvandrings- og integreringspolitikk i Oslo viste seg å være Arbeiderpartiet. Dette partiet ble brukt som kilde i nesten like mange artikler i den delen av dekningen hvor Oslo Frp var kilde eller ble nevnt, som i den delen av dekningen hvor avisene kun brukte andre partier eller aktører som kilder.

Funnene i analysen viste at det skjedde et skifte i avisenes dekning av Oslo Frp etter 22. juli. Avisene gikk fra å fokusere på Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitiske spørsmål og utfordringer, til nesten kun å fokusere på hvordan partiet og noen av partiets politikere hadde bidratt til en mer fremmedfiendtlig innvandrings- og integreringsdebatt. Politikerne som kom i pressens søkelys var spesielt Christian Tybring-Gjedde, Kent Andersen, Carl I. Hagen og Siv Jensen. Dette skifte viste også hvordan pressen både fokuserte på Oslo Frp i dekningen av saker som handlet om innvandrings- og integreringspolitikk, men og i saker som handlet om andre aspekter ved politikken, nemlig håndtering av kritikk og spillet rundt partier og politikere. Disse aspektene har avisene en tendens til å fokusere på. Skifte i dekningens innhold etter 22. juli, viste videre hvordan

avisenes prioritering av temaer bidro til å legge føringer for hvilke sider ved innvandrings- og integreringspolitikken partiet fikk ”lov” til å snakke om av avisene. Dette fremgår som et eksempel på avisens makt til å sette dagsorden og hvordan partiet og politikerne var nødt til å forholde seg til temaene avisene valgte å fokusere på.

I undersøkelsen av avisens ledere og kommentarer gikk jeg nærmere inn på tekstene i perioden etter 22. juli og frem til valgdagen 12. september. For å avdekke hvordan avisene valgte å fremstille Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringspolitikk benyttet jeg meg av mediepakkemodellen. Den gjorde det mulig å systematisere de ulike elementene avisene tok i bruk i sin fremstilling av partiet. Denne modellen viste seg nyttig i å tydeliggjøre hvilke synspunkter avisene fremmet om partiet og hvilke argumenter de hadde som belegg for synspunktene. I likhet med nyhetsartiklene etter 22. juli, fokuserte også lederne og kommentarene på Oslo Frp og noen av partiets politikere i forbindelse med diskusjoner av hvem som hadde bidratt til en mer fiendtlig innvandrings- og integreringsdebatt.

Hovedtendensene her var at lederne og kommentarene fremmet sine meninger og synspunkter om hvordan partiet og politikerne håndterte kritikken fra avisene om deres tidligere utspill og retorikkbruk, samt at de spekulerte i hvordan håndteringen til politikerne ville få utslag på det forestående valget. Det viste seg videre at gjennomgående var det to fremstillingsmåter eller medierammer som var til stede i flere av tekstene, det var håndteringsrammen og spillrammen. Dette viser også at den andre problemstillingen i oppgaven blir besvart. Disse funnene viste at ved å vektlegge håndtering til politikerne og spillet rundt dem, utelukkes andre aspekter ved innvandrings- og integreringspolitikken. Effekten disse medierammene kan ha er at de former hvordan leserne tolker sakene på, som dermed blir med på å påvirke inntrykket leserne sitter igjen med av saken (Matthes, 2012: 250, Ihlen, 2007: 32).

7.2 Oslo Frps rolle i to ulike sider ved avisenes dekning

Oppsummeringen av funnene har vist at Oslo Frp hadde en viktig rolle i avisenes dekning av innvandrings- og integreringspolitikken i undersøkelsesperioden. Samtidig har jeg vist at det skjedde spesielt på to forskjellige måter. For det første viser funnene i analysen at Oslo Frp var fremtredende i avisenes dekning av generelle innvandrings- og integreringspolitiske temaer, som for eksempel integreringsutfordringer i Groruddalen eller i forbindelse med kriminelle asylsøkere. I denne type dekning fikk partiet flere ganger muligheten til å fremme politikken sin på området, og å vise til konkrete tiltak de ønsket å innføre hvis de beholdt makten i Oslo.

For det andre fikk partiet spesielt mye oppmerksomhet i forbindelse med andre aspekter ved politikken som mediene ofte fokuserer på, som politiske utspill, håndtering og spill. Dette skjedde, som nevnt, hovedsakelig etter 22. juli og frem til valgdagen 12. september og funnene viste at dette fokuset var fremtredende både i nyhetsartiklene og i lederne og kommentarene. Partiet og politikerne fikk kritikk for måten de har snakket om innvandring og integrering og hvordan de håndterte kritikken, både fra avisene og fra andre politikere og partier. Kritikken fra de andre partiene kan indikere at de ønsket å distansere seg fra Oslo Frp-politikernes utspill og retorikkbruk, og følgelig deres politikk. Det er ikke nytt at de andre politiske partiene ikke vil bli satt i samme "bås" som Frp eller assosiert med partiets innvandrings- og integreringspolitikk. Dette viste for eksempel Hagelund i sin studie av Frp (Hagelund, 2003: 60). Politikere fra andre partier var samtidig noe tilbakeholdne på kritikken fordi de ikke ønsket at Frp skulle tjene på det. Dette baserte de på erfaringer om at Frp har tjent på mye kritikk ved tidligere anledninger. For eksempel skjedde dette ved valget i 1995, da mediene avdekket en skandale i partiet tett opp mot valget, men til tross for dette endte Frp opp med å øke oppslutningen sin (Lindstad and Fjeldstad, 1999: 100-103).

Oppmerksomheten i denne perioden kommer sannsynligvis som en følge av deres markante posisjon innenfor innvandrings- og integreringspolitikken og sakseienskapet de har på området. De ble knyttet til en lignende retorikk og holdninger som terroristen fremmet og noen politikere ble trukket frem med eksempler på hvordan de har bidratt til en mer fiendtlig innvandrings- og integreringsdebatt. Samtidig ble de i medieinnholdet ikke beskyldt for å være medskyldig i det som skjedde. Dette viser at ikke nødvendigvis all oppmerksomheten er positiv, men siden partiet og noen politikere har markert seg slik de har innenfor innvandring og integrering risikerer de også kritikk. Hvorvidt denne koblingen til terroristen og fremmedfiendtlige holdninger blir tolket positivt eller negativt av avisenes lesere har jeg ikke bakgrunn for å konkludere med. Samtidig viser eksempelet over fra 1995 at kritikken fra avisene og andre politikere hadde en positiv effekt for partiet, noe som kan ha vært tilfelle også i konteksten i denne oppgaven.

Tidligere forskning har vist at Frp sentralt har en fremtredende posisjon innenfor innvandrings- og integreringspolitikk i mediene, samtidig som partiet har blitt sett på som en "outsider" i debatten (Hagelund, 2003). Funnene i denne oppgaven viser tendenser til at det også er tilfelle for lokalpartiet Oslo Frp i trykte aviser.

Litteraturliste

- AALBERG, T. & BREKKEN, T. 2007. Når spill og enkeltepisoder blir viktigst. In: JENSSEN, A. T. O. A., TORIL (ed.) *Den medialiserte politikken*. Oslo: Universitetsforlaget.
- AARDAL, B. 1999. Issue Voting and the Political Agenda: A Spiral of Silence? In: NARUD, H. M. O. A., TORIL (ed.) *Challenges to Representative Democracy. Parties, Voters and Public Opinion*. Oslo: Fagbokforlaget.
- AARDAL, B., KROGSTAD, A. & NARUD, H. M. 2004a. *I valgkampens hete: strategisk kommunikasjon og politisk usikkerhet*, Oslo, Universitetsforl.
- AARDAL, B., KROGSTAD, A., NARUD, H. M. & WALDAHL, R. 2004b. Strategisk kommunikasjon og politisk usikkerhet. In: AARDAL, B. K., ANNE; NARUD, HANNE MARTHE (ed.) *I valgkampens hete*. Oslo: Universitetsforlaget.
- ALLERN, S. 2001a. *Flokkdyr på Løvebakken: søkelys på Stortingets presselosje og politikkens medierammer*, Oslo, Pax.
- ALLERN, S. 2001b. *Nyhetsverdier*, Kristiansand, IJ-forlaget.
- ALLERN, S. 2004. Nyhetsmediene og PR-bransjen. In: LIPPE, B. V. D. (ed.) *Medier, politikk og samfunn*. Oslo: Cappelen akademisk.
- ALLERN, S. & POLLACK, E. 2009. Den mediale skandalen. In: ALLERN, S. P., ESTER (ed.) *Skandalenes markeds plass Politikk, moral og mediedrev*. Bergen: Fagbokforlaget.
- ASP, K. 1986. *Mäktiga massmedier: studier i politisk opinionsbildning*, Göteborg, Department of political Science, Göteborg University.
- BJØRKLUND, T. 1991. Election Campaigns in Postwar Norway (1945–1989): From Party-Controlled to Media-Driven Campaigns. *Scandinavian Political Studies*, 14, 279-302.
- BROCHMANN, G. & HAGELUND, A. 2010. 1980- og 1990-tallet: Asylsøkervekst, innvandringspolitikken politiseres, og Norge blir flerkulturelt. In: BROCHMANN, G. O. H., ANNIKEN (ed.) *Velferdens grenser. Innvandringspolitikk og velferdsstat i Skandinavia 1945-2010*. Oslo: Universitetsforlaget.
- COHEN, B. C. 1963. *The Press and Foreign Policy*, Princeton, Princeton University Press.
- EIDE, M. 2001. Journalistikkens makt. Et oppslag. In: EIDE, M. (ed.) *Til Dagsorden! Journalistikk, makt og demokrati*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.
- ENLI, G. 2009. Statsråd, du lyver! Politisk kommentarjournalistikk i Ramin-Osmundsen-saken. In: ALLERN, S. P., ESTER (ed.) *Skandalenes markeds plass. Politikk, moral og mediedrev*. Bergen: Fagbokforlaget.

- ENTMAN, R. M. 1993. Framing - toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of communication*, 43, 51.
- FREMSKRITTSPARTIET. 2009b. *Prinsippprogram 2009-2013* [Online]. Fremskrittspartiet. Available: http://www.frp.no/no/Vi_mener/Prinsippprogram_2009-2013/ [Accessed 06.05.2012].
- FREMSKRITTSPARTIET. 2011. *Lokalpolitisk prinsippprogram 2011-2015* [Online]. Fremskrittspartiet. Available: http://www.frp.no/no/Vi_mener/Lokalpolitisk_program_2011-2015/ [Accessed 06.05.2012].
- GAMSON, W. A. & LASCH, K. E. 1980. "The political Culture of Social Welfare Policy". *Foredrag holdt på: Pinhas Sapir International Conference on Development*. Tel Aviv University, Israel.
- GAMSON, W. A. & MODIGLIANI, A. 1987. The changing culture of affirmative action. *Research in political sociology* 3, 137-177.
- GAMSON, W. A. & MODIGLIANI, A. 1989. Media Discourse and Public Opinion on Nuclear Power: A Constructionist Approach. *American Journal of Sociology*, 95, 1-37.
- GENTIKOW, B. 2005. *Hvordan utforsker man medieerfaringer?: kvalitativ metode*, Kristiansand, IJ-forl.
- HAGELUND, A. 2003. A matter of decency? The Progress Party in Norwegian immigration politics. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 29, 47-65.
- HORSTI, K. 2008. Overview of Nordic Media Research on Immigration and Ethnic Relations. From Text Analysis to the Study of Production, Use and Reception *Nordicom Review*, 29, 275-293.
- Hovedprogram Oslo Frp (2011) Prinsipp- og handlingsprogram [Online]. Tilgjengelig fra: <http://www.frp.no/Hovedprogram+Oslo+FrP+2011-2015+fullversjon.d25-TMdvIXG.ips> [Nedlastet: 10.02.2012]
- IHLEN, Ø. 2007. *Petroleumsparadiset: norsk oljeindustri strategiske kommunikasjon og omdømmebygging*, [Oslo], Unipub.
- IHLEN, Ø. & ALLERN, S. 2008. This is the issue: Framing contests and media coverage. In: STRÖMBÄCK, J. Ø., MARK ; AALBERG, TORIL (ed.) *Communicating politics: political communication in the Nordic countries*. Göteborg: Nordicom, Göteborgs universitet.
- IHLEN, Ø. & ANDERSEN, E. W. 1999. 'Rammer', 'posisjoner' og Romeriksporten: 'Mediepakker' som praktisk-analytisk verktøy. *Norsk Medietidsskrift*, 6, 19-39.
- IHLEN, Ø. & NITZ, M. 2008. Framing Contests in Environmental Disputes: Paying Attention to Media and Cultural Master Frames. *International Journal of Strategic Communication*, 2, 1-18.

- JENSSEN, A. T. 2007. Den medialiserte politikken. In: JENSSEN, A. T. A., TORIL (ed.) *Den Medialiserte politikken* Oslo: Universitetsforlaget.
- KARLSEN, R. 2009. Nasjonalt fokus i lokalvalgkamp? Om velgernes lokalpolitiske mediemiks. In: SAGLIE, J. (ed.) *Det nære demokratiet. - lokalvalg og lokal deltagelse*. Oslo: Abstrakt forlag AS.
- KARLSEN, R. & AARDAL, B. 2011. Kamp om dagsorden og sakseierskap. In: AARDAL, B. (ed.) *Det politiske landskap: en studie av stortingsvalget 2009*. Oslo: Cappelen Damm.
- KJELDSEN, J. 2006. *Retorikk i vår tid: en innføring i moderne retorisk teori*, [Oslo], Spartacus.
- KVALE, S. & BRINKMANN, S. 2009. *Interviews: learning the craft of qualitative research interviewing*, Los Angeles, Calif., Sage.
- LINDSTAD, M. & FJELDSTAD, Ø. 1999. *Pressen og de fremmede*, Kristiansand, IJ-forl.
- LINDSTAD, M. & FJELDSTAD, Ø. 2005. *Av utenlandsk opprinnelse: nye nordmenn i avisspaltene*, Kristiansand, IJ-forl.
- LYSBAKKEN, A. & ISAKSEN, T. R. 2008. Kommentariatets diktatur. Det går et spøkelse over norsk politikk, kommentatorenes spøkelse. *Samtiden*, 1, 4-15.
- MATTHES, J. 2012. Framing Politics. *American Behavioral Scientist*, 56, 247-259.
- MCCOMBS, M. E. & SHAW, D. L. 1972. THE AGENDA-SETTING FUNCTION OF MASS MEDIA. *Public Opinion Quarterly*, 36, 176-187.
- Medieundersøkelsen (2012) ”Medievaner og holdninger – Meningsmåling blant journalister 9-29 februar 2012”. Respons analyse AS. [Online] Tilgjengelig fra: <http://www.nordiskemediedager.no/assets/Medieundersokelser/Journalister-2012.pdf> [Nedlastet: 29.05.2012]
- Mentor medier (2012) Bedrifter [Online] Tilgjengelig fra: <http://www.mentormedier.no/bedrifter/> [Nedlastet: 12.11.2012]
- MJELDE, I. 2007. *Sakseierskap, dagsorden og medierammer*. The University of Oslo.
- NARUD, H. M. & VALEN, H. 2004. Partiprogram og velgerappell. In: AARDAL, B. K., ANNE; NARUD, HANNE MARTHE (ed.) *I valgkampens hete*. Oslo: Universitetsforlaget.
- NARUD, H. M. & WALDAHL, R. 2004. Den "lange" valgkampen - Mediestoffet i månedene før valget. In: AARDAL, B. K., ANNE; NARUD, HANNE MARTHE (ed.) *I valgkampens hete*. Oslo: Universitetsforlaget.
- NEUENDORF, K. A. 2002. *The content analysis guidebook*, Thousand Oaks, Calif., Sage.

- NORRIS, P. 1999. *On message*, London, Sage Publications.
- OSLOKOMMUNE. 2011. *Valg av byråd og byrådenes sammensetning* [Online]. Oslo: Oslo kommune. Available: http://www.byradet.oslo.kommune.no/hovedside/byradet_gjennom_tidene/artikle102313-29779.html [Accessed 24.10.11 2011].
- REESE, S. D. 2001. Prologue - Framing public life: A bridging model for media research. In: STEPHEN REESE, O. G. A. A. G. (ed.) *Framing Public Life: Perspectives on Media and our Understanding of the Social World*. Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates.
- SEMETKO, H. A. & VALKENBURG, P. M. 2000. Framing European politics: a content analysis of press and television news. *Journal of communication*, 50, 93-109.
- SIMONNES, K. 2011. *I stjålne klær? En analyse av endringer i Høyres, Arbeiderpartiets og Fremskrittspartiets innvandrings- og integreringspolitikk fra 1985 til 2009*. The University of Oslo.
- Statistisk sentralbyrå, SSB (2011) Holdninger til innvandrere og innvandring 2011. Rapport 41/2011. [Online] Tilgjengelig fra: http://www.ssb.no/emner/00/01/30/rapp_hold_innv/index.html [Nedlastet 26.03.2012]
- THOMAS, R. J. 1995. Interviewing Important People in Big Companies. In: HERTZ, R. I., JONATHAN (ed.) *Studying Elites Using Qualitative Methods*. Thousand Oaks, California: Sage Publications.
- VALEN, H. & NARUD, H. M. 2004. Strategi og politikk. Ledernes vurdering av valgkampen. In: AARDAL, B. K., ANNE; NARUD, HANNE MARTHE (ed.) *I valgkampens hete*. Oslo: Universitetsforlaget.
- WALDAHL, R. 1999. Medier, meningsdannelse og den politiske dagsorden. *Politica. Tidsskrift for politisk videnskap*, 31 (2), 117-132.
- WALDAHL, R. & NARUD, H. M. 2004. Den "korte" valgkampen. Mediestoffet i fire uker før valget. In: AARDAL, B. K., ANNE; NARUD, HANNE MARTHE (ed.) *I valgkampens hete*. Oslo: Universitetsforlaget.
- ØSTBYE, H. & AALBERG, T. 2008. Media and Politics in Norway. In: STRÖMBÄCK, J. Ø., MARK ; AALBERG, TORIL (ed.) *Communicating Politics - Political Communication i the Nordic Countries*. Göteborg: Nodicom.
- ØSTBYE, H., HELLAND, K., KNAPSKOG, K. & LARSEN, L. O. 2007. *Metodebok for medievitenskap*, Bergen, Fagbokforl.

Avisartikler:

Aftenposten (2011) Viktigst for velgerne. Artikkel. *Aftenposten morgen* 05.06.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201106053887&serviceId=2>

Aftenposten (2011) ”Vi har ikke noe å skamme oss over” Artikkel. *Aftenposten morgen*, 02.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201108025634&serviceId=2>

Aftenposten (2011) ”Hagen angreir ikke”. Artikkel. *Aftenposten morgen*, 14.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201108147873&serviceId=2>

Aftenposten (2011) – Jeg svarte bare på noen dumme spørsmål. Artikkel. *Aftenposten morgen*, 15.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201108158105&serviceId=2>

Aftenposten (2011) ”Jeg frykter ikke på noen måte at landet skal tas over av muslimer”. Artikkel. *Aftenposten morgen*, 16.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201108168257&serviceId=2>

Aftenposten (2011a) ”Vi har ikke noe å skamme oss over”. Artikkel. *Aftenposten morgen*, 07.09.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201109073632&serviceId=2>

Aftenposten (2011b) ”Ikke mulig for Siv å bli statsminister etter denne sommeren”. Artikkel. *Aftenposten morgen*, 07.09.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201109073632&serviceId=2>

Aftenposten (2011a) – Jens må avlyse SVs innvandringspolitikk. Artikkel. *Aftenposten morgen*, 08.09.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201109084121&serviceId=2>

Aftenposten (2011b) Våger ikke kritisere Frp. Artikkel. *Aftenposten morgen*, 08.09.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201109084122&serviceId=2>

Dag og Tid (2011) – Burde ikkje vore så kategorisk. Intervju. *Dag og Tid*, 12.08.2011 [Online] Tilgjengelig fra: <http://www.dagogtid.no/nyhet.cfm?nyhetid=2081> [Nedlastet 12.11.2012].

Dagbladet (2011) Vi må veie våre ord. Artikkel. *Dagbladet* 02.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=05500720110802C5226CB07E07A4C8EA4DA5D7D6C231C0&serviceId=2>

Dagbladet (2011) – Skammer meg ikke over Ap-refs. Artikkel. *Dagbladet*, 12.08.11. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=055007201108121263AF78AA7A670DC767E5ACCD6F0198&serviceId=2>

Dagsavisen (2011) Strammer grepet om religion. Artikkel. *Dagsavisen*, 09.02.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=055006201102095204102D39FECF99EA101B2795ED7B57&serviceId=2>

Dagsavisen (2011) Frp og Høyre: velkommen etter. Artikkel. *Dagsavisen*, 10.02.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=05500620110210680EAAAC64208B792A9E81FA70EC71872&serviceId=2>

Dagsavisen (2011) – Vi må dempe fienderetorikken. Artikkel. *Dagsavisen*, 28.07.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=05500620110728DF30B85C69771286111C5DA9E69AEFD6&serviceId=2>

Dagsavisen (2011) Frps program står fast. Artikkel. *Dagsavisen*, 06.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=055006201108064FD0FED65AC0D34D97D2802D77E51195&serviceId=2>

Dagsavisen (2011) ”De fleste muslimer er gode, redelige folk”. Artikkel. *Dagsavisen*, 15.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=0550062011081538A80CCD28804517B5261E8F524CE11C&serviceId=2>

Dagsavisen (2011) Mener Hagen er uberegnelig. Artikkel, *Dagsavisen*, 17.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=055006201108179EC5F8479E0FF90DDC65DD47B38B6052&serviceId=2>

Groruddalen (2011) Ammerud-beboere slakter Frp-forslag om riving. Artikkel. *Lokalavisen Groruddalen*. 12.02.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/webdocument.html?documentId=00320520110212141666772&serviceId=2>

Groruddalen (2011) Mener Frp fornærmer groruddøler. Artikkel. *Lokalavisen Groruddalen*. 15.02.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/webdocument.html?documentId=00320520110215141800432&serviceId=2>

Klassekampen (2011) Tordner mot Oslo-byrådet. Artikkel. *Klassekampen*, 12.02.2011.
Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=0550102011021256829&serviceId=2> (fotnote)

Klassekampen (2011) Innvandring i andre rekke. Artikkel. *Klassekampen*, 08.06.2011.
Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=055010201106082871&serviceId=2>

Klassekampen (2011) Innvandring, Innvandring, Innvandring. Artikkel. *Klassekampen*, 09.06.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=055010201106092998&serviceId=2>

Klassekampen (2011) Valgkampen blir mer lokal. Artikkel. *Klassekampen*, 03.08.2011
[Online] Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=0550102011080314479&serviceId=2>

Klassekampen (2011a) Hagen: Ingenting å skamme meg over. Artikkel. *Klassekampen*, 16.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=0550102011081615809&serviceId=2>

Klassekampen (2011b) Redd for Frp-bumerang. Artikkel. *Klassekampen*, 16.08.2011.
Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=0550102011081615842&serviceId=2>

Klassekampen (2011) Mener Hagen er uberegnelig. Artikkel. *Klassekampen*, 17.08.2011.
Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=0550102011081715992&serviceId=2>

Nordstrands blad (2011) Vil fortsette angrep på Ap. Artikkel. *Nordstrands blad*, 12.08.2011.
Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/webdocument.html?documentId=00291720110812149689208&serviceId=2>

NTB (2011) Frp vil rive boligblokker i Groruddalen. Artikkel. *Dagbladet*, 11.02.2011
[Online] Tilgjengelig fra: <http://www.dagbladet.no/2011/02/11/nyheter/politikk/innenriks/boligpolitikk/15393936/>
[Nedlastet 07.06.2012]

Sand, Lars Nehru (2005) Hagen: nesten alle terrorister er muslimer. Artikkel. *Aftenposten.no*, 26.08.2005 [Online] Tilgjengelig fra: http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/politikk/article1103222.ece#.T8yniL_w87A
[Nedlastet 04.06.2012].

Ledere og kommentarer:

Aftenposten (2011) Debatt preget av gjensidig respekt. Leder. *Aftenposten morgen*, 29.07.2011. Tilgjengelig fra: <http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Debatt-preget-av-gjensidig-respekt-6282192.html#.T4PwYo5if8A>

Aftenposten (2011) Veien videre. Leder. *Aftenposten morgen*, 12.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201108127578&serviceId=2>

Aftenposten (2011) Retorikk i terrorens tid. Leder. *Aftenposten morgen*, 17.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://www.aftenposten.no/meninger/Retorikk-i-terrorens-tid-6283996.html#.T4U2mY5if8A>

Aftenposten (2011) Ta en Obama, Siv Jensen! Leder. *Aftenposten Aften*, 25.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201108250880&serviceId=2>

Bakken, Vidar (2011) Kommentar: Vanskelig valgkamp for Frp. Kommentar. *dittOslo*, 12.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/webdocument.html?documentId=00681420110812149694192&serviceId=2>

Dagsavisen (2011) Sivs ansvar. Leder. *Dagsavisen*, 09.09.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=05500620110909EECADA98429048AA7FDE3FA3796EC840&serviceId=2>

Hompland, Andreas (2011) Valgkamp vulgaris. Kommentar. *Dagbladet*, 26.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=05500720110826DBB8AE88989E5787F0F81C6CC4B94476&serviceId=2>

Hornburg, Thomas Boe. Ta en Obama, Siv Jensen! Leder. *Aftenposten Aften*, 25.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201108250880&serviceId=2>

Kristjánsson, Mímir og Vegstein, Lars Unar Størdal (2011) Kent. Kommentar. *Klassekampen*, 13.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=0550102011081315549&serviceId=2>

Larsen, Martin Grüner (2011) Unnskyld. Kommentar. *Klassekampen*, 13.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=0550102011081315576&serviceId=2>

Mathisen, Åshild (2011) Å ta politikken fra en terrorist. Kommentar. *VG*, 06.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=0550162011080643132104&serviceId=2>

Mathisen, Åshild (2011) Skadelidende møter syndebukk. Kommentar, *VG*, 17.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=0550162011081743226794&serviceId=2>

Simenstad, Line Madsen (2011) Snikord. Kommentar. *Klassekampen*, 09.09.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=0550102011090918752&serviceId=2>

Stanghelle, Harald (2011) Fløyenes oppgjør. Kommentar. *Aftenposten morgen*, 08.09.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201109083993&serviceId=2>

Strand, Arne (2011) Mannen for de store kriser. Kommentar. *Dagsavisen*, 18.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=055006201108188651E8EF53F67A92D8B260B81E46BDA9&serviceId=2>

Ulstein, Hege (2011) Morna, Carl. Kommentar. *Dagsavisen*, 08.09.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=055006201109083F9ED871BDEAF94ADCBC5D02A40B2150&serviceId=2>

Aabø, Stein (2011) Partiet som lekte med ilden. Kommentar, *Dagbladet*, 04.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=055007201108049653A69621BE37C6A7C8318083011902&serviceId=2>

Debattinnlegg:

Andersen, Kent & Tybring-Gjedde, Christian (2010) Drøm fra Disneyland. Kronikk. *Aftenposten*, 25.08.2010 [Online] Tilgjengelig fra: http://www.aftenposten.no/meninger/kronikker/article3783373.ece#.T8yYpb_w87A [Nedlastet 04.06.2012].

Tybring-Gjedde, Christian (2011) Veien videre. Debattinnlegg, *Aftenposten morgen*, 11.08.2011. Tilgjengelig fra: <http://web.retriever-info.com/services/archive.html?method=displayDocument&documentId=020002201108117335&serviceId=2>

Intervjuer:

Intervju Frp 1

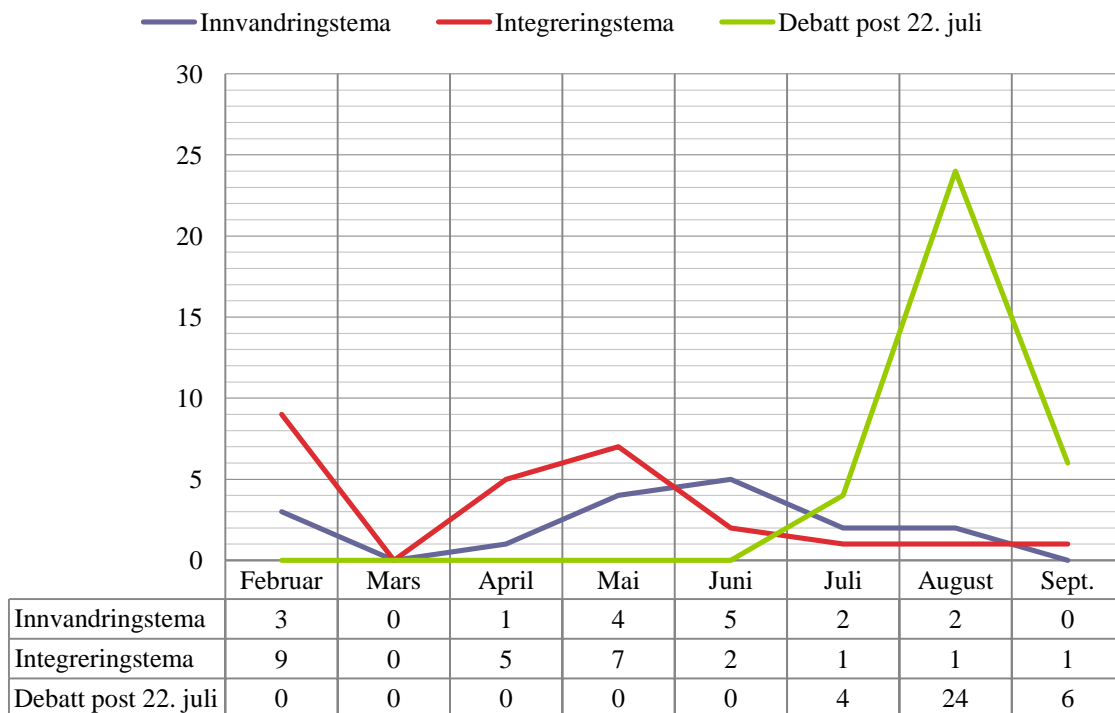
Intervju Frp 2

Intervju Frp 3

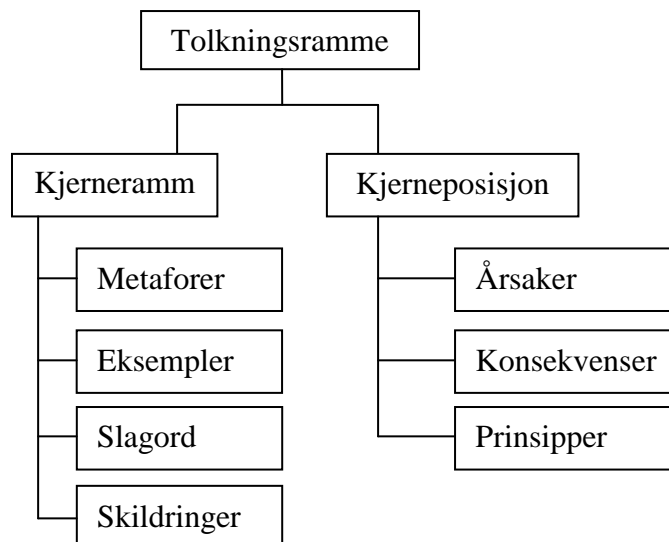
Vedlegg 1 – Figurer benyttet i den kvantitative analysen

Figur 5.4 viser hvordan temaene var fordelt utover månedene i undersøkelsesperioden

Vedlegg 2 – Modell benyttet i den kvalitative analysen

Figur 4.2 Analysemodell for tolkningsrammer, etter Øyvind Ihlen (2007: 37)

Vedlegg 3 – Variabler til den kvantitative innholdsanalysen

Dato (dato for når artikkelen stod på trykk)

Måned (for å få oversikt over deknningen fordelt på måneder)

Avis

1. Dagsavisen
2. Aftenposten Aften
3. Aftenposten morgen
4. Nordstrand blad (Nordstrand, Østensjø, Søndre Nordstrand)
5. Lokalavisene Groruddalen (Grorud/Stovner, Alna/Bjerke)
6. Østkantavisa (Grünerløkka/Sagene, Gamle Oslo)
7. Nordre Aker Budstikke
8. Lokalavisene Frogner og St. Hanshaugen (Frogner, St. Hanshaugen)
9. Ullern avis Akersposten (Ullern, Akersposten)
10. dittOslo (nett)

Hovedtema i kodeenhetene:

Variablene er laget etter hva som er gjennomgående saker i artiklene i utvalget. I artikler med fokus på flere temaer blir artiklene kodet etter hva som er temaet når det handler om Oslo Frp. Og hver artikkel blir kun kodet for et tema. Det avgjøres ved hvilket tema som viser seg mest dominerende i artikkelen, eller i den delen hvor Oslo Frp brukes som kilde eller er nevnt.

Innvandringstema: (Det gjelder alle saker hvor det kommer tydelig frem at handler om Oslo Frp i forbindelse med innvandrere, asylsøkere eller økonomiske eller antallmessige aspekter ved innvandring)

0. Nei
1. Ja

Undertemaer for innvandring:

0. Asylsøkere	Artikler som handler om aspekter ved asylpolitikk: forslag til tiltak, lukkede asylmottak, forhold på asylmottak, kriminelle asylsøkere, arbeidsvilkår, asylstopp.
1. Innvandring som valgkampstrategi	Artikler som handler om hvilke strategier partiet vil benytte under valgkampen
2. Økonomi	Økonomiske temaer som retter seg spesifikt mot innvandrere, eks velferdskutt, kostnader innvandring fører med seg.
3. Begrense innvandring	Artikler som handler om antallet innvandrere. .
4. Andre	Temaer som ikke passer inn i andre kategorier.

Integreringstema: (Det gjelder alle saker som handler om Oslo Frp i forbindelse med integreringsspørsmål og utfordringer)

0. Nei
1. Ja

Undertemaer for Integrering:

0. Sosial støtte	Det gis for mye eller for lite støtte, fattigdom, barnetrygd
1. Integreringstiltak	Konkrete forslag til hvordan utføre integrering i Oslo. For eksempel integreringsetat, språktest av 4-åring.
2. Religion	Fokus på islam, islamisme osv.
3. Groruddalen	Spesifikke tiltak for Grorud, integreringsutfordringer der, inkludert: skoleflukten i det området og innvandring i Groruddalen.
4. Hijabforbud	Diskusjon rundt forslaget om å forby hijab.
5. Andre	Temaer som ikke passer inn i andre kategorier.

Innvandrings- og integreringsdebatt post 22. juli: (Det gjelder alle saker som handler om Oslo Frp i forbindelse med innvandrings- og integreringsdebatten som oppstod etter 22. juli. Disse sakene handler ikke om spesifikke saker innenfor innvandring eller integrering)

0. Nei
1. Ja

Undertemaer for Innvandrings- og integreringsdebatt post 22/7:

0. Fokus på retorikkbruken til Oslo Frp-politikere i innvandrings- og integreringspolitikk	Artikler som handler om retorikkbruken Oslo Frp-politikere har benyttet ved tidligere anledninger innenfor innvandring og integrering
1. Fokus på tidligere utspill fra Oslo Frp-politikere i innvandrings- og integreringspolitikk.	Artikler som handler om tidligere utspill Oslo Frp-politikere har kommet med innenfor innvandring og integrering
2. Fokus på både retorikkbruk og tidligere utspill	Artikler som handler om både Oslo Frp-politikernes tidligere utspill og retorikkbruk innenfor innvandring og integrering
3. Fokus på reaksjoner på Oslo Frp-politikernes håndtering	Artikler som handler reaksjoner fra andre politikere eller aktører på hvordan Oslo Frp/Frp-politikerne håndterte avisenes gjennomgang av tidligere utspill og retorikkbruk. Det gjelder også artikler som handler om tilsvarende fra Oslo Frp-politikere på andre politikeres kritikk av deres håndtering.
4. Andre	Temaer som ikke passer inn i andre kategorier.

Flyktninger nevnt: (Siden det ikke var noen saker som handler om flyktninger fant jeg det heller ikke nødvendig å lage undertemaer)

0. Nei
1. Ja

Kildeantall: (For å avdekke hvor mange kilder, per sak, avisene bruker i artiklene)

0. Ingen kilder
1. En kilde
2. To kilder
3. Tre kilder
4. Fire kilder
5. Fem kilder
6. Alt over fem kilder (det er bare de fem første kildene som blir registrert, siden det er et fåtall som har over 5 kilder)

Kilde (hvem snakker i teksten? Hver kildegruppe kodes kun en gang per artikkel)

0. Oslo Frp (for alle partiene gjelder det personer knyttet til partiene)
1. Frp
2. Høyre
3. Ap
4. Venstre
5. Krf
6. SV
7. Sp
8. Rødt
9. Interesse organisasjoner (personer som uttaler seg på vegne av organisasjoner)
10. Journalister/media (kun når det kommer frem at journalister/media uttaler seg i artikkelen)
11. Forskere/eksperter (gjelder og personer som sitter i forskjellige utvalg og lignende, for eks UDI, UNE).
12. Enkelt personer (gjelder når personer uttaler seg på vegne av seg selv og ikke av tilhørighet til yrke, institusjon eller organisasjon)
13. Regjeringen (gjelder når ministre eller andre ansatte uttaler seg på vegne av departementene)
14. Andre

I artikler hvor det er flere forskjellige kilder blir de kodet etter samme kategorier som i listen over.

Utspill fra Oslo Frp-politikere: (gjelder når Oslo Frp-politikere er sitert i artiklene. Når artiklene gjengir sitater fra tidligere artikler blir de ikke kodet for)

0. Nei
1. Ja

Oslo Frp-politikere: (I artikler hvor det er flere Oslo Frp-politikere som blir sitert blir de kodet etter samme kategorier som i listen under).

0. Carl I. Hagen
1. Christian Tybring-Gjedde
2. Kent Andersen
3. Mazyar Keshvari
4. Aina Stenersen
5. Peter N. Myhre
6. Solfrid Skailand
7. Jøran Kallmyr
8. Roy Hammerø
9. Andre

Siv Jensen sitater: (Registrerer når Siv Jensen blir sitert i artiklene)

0. Nei
1. Ja

V26: Uttalelser fra flere sider:

Under kildene ser jeg hvilke partier som har uttalt seg, derfor bruker jeg parti/partier her. Det gjør også at antall kategorier begrenser seg.

0. Ingen uttalelser

1. Ett parti
2. To partier
3. Tre partier
4. Fire partier
5. Fem partier
6. Flere enn fem partier/Alle partier
7. Parti/partier og enkelt person
8. Parti/partier og en interesse organisasjon
9. Parti/partier og forsker/ekspert
10. Parti/partier og to interesse organisasjoner
11. Forsker(e)/ekspert(er)
12. Enkelt person/personer
13. Andre